

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА	18
3. ПРИХОДИ	62
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	63
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	63
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	64
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	65
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	65
9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ	66
10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	66
11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	66
12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	67
13. ПЕЧАЛБИ/ ЗАГУБИ ОТ АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	67
14. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	68
15. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	69
16. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	70
17. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	75
18. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	77
19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	79
20. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	87
21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	90
22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ	90
23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	91
24. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	93
25. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	95
26. ДРУГИ КРАТКОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ И АКТИВИ	97
27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	98
28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	99
29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	101
30. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	102
31. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	104
32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	107
33. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	108
34. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	109
35. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	110
36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	111
37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДОГОВОРИ ЗА ФАКТОРИНГ	111
38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	112
39. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	112
40. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	113
41. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	114
42. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	117
43. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	119
44. ПРИДОБИВАНИЯ И УВЕЛИЧЕНИЯ НА УЧАСТИЯ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	129
45. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА И НАМАЛЕНИЯ НА УЧАСТИЯТА В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	136
46. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	138
47. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	140
48. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	143

1.ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Група Софарма (Групата) включва дружество-майка и неговите тридесет и девет (31.12.2015г.: тридесет и седем) дъщерни дружества. Допълнително, Групата има инвестиции в седем съвместни дружества (31.12.2015 г.: в седем съвместни дружества). Към датата на изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет Групата има инвестиции в две асоциирани дружества (31.12.2015 г.: в три асоциирани дружества).

Дружество-майка

Софарма АД (дружество-майка) е търговско дружество, регистрирано в България със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Илиенско шосе" 16.

Съдебната регистрация на дружеството е от 15.11.1991 г., решение №1/1991 г. на Софийски градски съд.

Дъщерни дружества

Към 31.12.2016 г. дъщерните дружества в Групата са:

- Софарма Трейдинг АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Варненски окръжен съд № 3594/16.10.1998 г. и със седалище и адрес на управление – гр. София, район Изгрев, ул."Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Фармалогистика АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Софийски градски съд от 12.08.2002 г. и със седалище и адрес на управление - гр.София, ул."Рожен" №16;
- Електронкомерс ЕООД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Софийски градски съд по ф.д. № 24456 от 1991 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, ул. "Самоковско шосе" № 1;
- Биофарм Инженеринг АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Сливенски окръжен съд № 524/1997 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Сливен, бул. "Тракия" № 75;
- Момина крепост АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Великотърновски окръжен съд № 3426/1991 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Велико Търново, ул. "Магистрална" № 23;
- Софарма Билдингс АДСИЦ – търговско дружество, регистрирано в България с решение № 1 от 14.08.2007 г. на СГС и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул."Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 20;
- Унифарм АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Софийски градски съд по ф.д. № 3685 от 1994 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, ул."Трайко Станоев" № 3;
- Фито Палаузово АД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20120924105551 от 24.09.2012 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Казанлък, бул. "23 Пехотен шипченски полк" № 110;

- Софармаси ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 201501191300026 от 19.01.2015 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А“, етаж 12;
- Софармаси 2 ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20150617110324 от 17.06.2015 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А“, етаж 12;
- Софармаси 3 ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20151202165822 от 02.12.2015 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А“, етаж 12;
- Софармаси 4 ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20160229093338 от 29.02.2016 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А“, етаж 12;
- Софармаси 5 ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20160301155620 от 01.03.2016 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А“, етаж 12;
- Софармаси 6 ЕООД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20140127170842 от 27.01.2014 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А“, етаж 12. (До 10.07.2016 г. наименованието на дружеството е Фарма Онлайн ЕООД.);
- Медика АД - търговско дружество, регистрирано в България с регистрация по фирмено дело №99 от 1991 г. на Благоевградски окръжен съд и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Оборище, бул. "Княз Александър Дондуков" 82;
- Вета Фарма АД - търговско дружество, регистрирано в България с регистрация по фирмено дело № 581 от 05.04.1999 г. на Великотърновския окръжен съд и със седалище и адрес на управление - гр. Велико Търново, ул. "Дълга лъка" № 32;
- Медика – Здраве ЕООД - представлява "Медика" АД в търговете и сключването на договори с болничните заведения, регистрирано в България с регистрация по фирмено дело № 7432 от 2001 г. на Софийски градски съд и със седалище и адрес на управление - гр. София, ж.к.Лагера, бл.38, вх.В, ет.1, ап.1. На 02.08.2016 г. е вписано в Търговския регистър решение на едноличния собственик за откриване на производство по ликвидация на дружеството.
- Софарма Поланд З.О.О, Полша, в ликвидация - търговско дружество, регистрирано в Полша с решение № KRS 0000178554 от 04.11.2003 г. на XX Икономическо отделение на Районния съдебен регистър на Варшава и със седалище и адрес на управление – Полша, гр. Варшава, ул. "Шъшкова" № 58;
- Софарма Варшава СП. З.О.О, Полша – търговско дружество, регистрирано в Полша с

- решение № ДСР 0000372245 от 17.12.2010 г. на XII стопанско отделение на Държавния съдебен регистър на Варшава и със седалище и адрес на управление – Полша, гр. Варшава, ул. "Халубинскиего" № 8;
- ООО Софарма Украина, Украина – търговско дружество, регистрирано в Украина с решение № 10691020000029051 от 07.08.2012 г. на Единния държавен регистър на юридическите лица и физическите лица - предприемачи и със седалище и адрес на управление – Украина, гр. Киев, Оболонски район, проспект "Московский" № 9, корпус 4, ет.2, офис 4-203;
 - ПАО Витамины, Украина – търговско дружество, регистрирано в Украина с решение № 133 от 15.04.1994 г. на Уманския градски съд и със седалище и адрес на управление – Украина, Черкаска област, гр. Уман, ул. „Ленински искри” № 31;
 - Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград, Сърбия - търговско дружество, регистрирано в Сърбия с БД 49136/2015 на 05.06.2015 г. от Агенция по стопанските регистри на гр. Белград и със седалище и адрес на управление – Република Сърбия, гр. Белград, ул. „Палмотичева” № 13;
 - СИА Бриз, Латвия – търговско дружество, регистрирано в Латвия с решение № 000302737 на 18.09.1991 г. от Търговския регистър на Латвийската република и със седалище и адрес на управление – Латвия, гр. Рига, ул. „Расас” № 5, LV – 1057;
 - СООО Брититрейд, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение №1983 на 24.09.2004 г. от Минския градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, ул."М. Богдановича" № 118, офис 303 – Б;
 - ООО Табина, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение №1432/29.12.1999 г. от Минския градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, Куйбышева, д. 57, к. 1;
 - СООО Бризфарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Минския градски изпълнителен комитет в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи под № 800007989 от 07.07.2009 г и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул."Есенина", д.16, помещ.1 Н;
 - ОДО Алеан, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение №100160720 от 29.05.2001 г. в Минския градски изпълнителен комитет в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул."Ташкентская", д.16, корпус1;
 - ООО Фармацевт плюс, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Минския изпълнителен комитет на 24.11.2000 г. / №1348 в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи под №190174236 и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, 1-ый Твердый переулок, д. 7;
 - УАБ ТБС Фарма, Литва - търговско дружество, регистрирано в Литовския регистър на юридическите лица на 01.03.2013 г. / 303011389, със седалище и адрес на управление – Литва, гр. Вилнюс, ул."Витауто" № 8 / ул. „Лиубарто“ № 7, ПК: 08118;
 - ОДО Вестфарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 590002202 на Гродненски градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, ул."Домбровского", д.47, к.3;

- ОДО БелАгроМед, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение №009126 от 29.06.2001 г. от Гродненски градски изпълнителен комитет, със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, ул. „17 Септември“;
- ТОО Софарма Казахстан, Казахстан - търговско дружество, регистрирано в Казахстан с решение № 5286-1910-04-ТОО от 06.11.2014 г. от Министерство на правосъдието, Ауезовски район, със седалище и адрес на управление – Казахстан, гр. Алмати, Ауезовски район, мкр. Мамир – 4, дом 190;
- ООО Данафарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 09.04.2004 г. на Брестски областен изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Брест, бул. „Машерова“ 53;
- ООО Галенафарм, Беларус- търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 12.06.2013 г. на Брестки областен изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, Брестка област, гр. Пинск, ул. „Бретская“ 118-97;
- ОДО Меджел, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение №1044 от 14.09.2000 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул. „Солтиса“ 60;
- ОДО Аленфарм-плюс, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 25.09.2008 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление- Беларус, гр. Минск, ул. „Логойский тракт“ 29;
- ООО Фарматея, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 17.10.2012 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление- Беларус, гр. Минск, ул. „Бакинская“ 20;
- ООО Мобил Лайн, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 16.03.2010 г. на Борисовски районен изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, Минска област, гр. Борисов, ул. Краснознаменная 63.
- ОДО СалюсЛайн, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 287 от 05.05.2006 г. на Гродненски градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр.Гродно, ул. Виленская 6.

На 16.02.2016 г. чрез дъщерното дружество СООО Брититрейд, Беларус, Групата е придобила 50% дял от капитала на Мобил Лайн ООО, Беларус, в резултат на което компанията – майка придобива контрол и дружеството е класифицирано като дъщерно.

На 24.03.2016 г. Медика Болканс ЕООД (S.R.L.), Румъния - дъщерно дружество чрез Медика АД е прекратено чрез ликвидация и заличено от Търговския регистър.

На 09.05.2016 г. Групата се освобождава от участието си в дъщерното дружество Иванчич и синове Д.о.о, Сърбия.

На 05.12.2016 г. Групата се освобождава от участието си в дъщерното дружество ООО НПК Биотест, Беларус.

На 18.11.2016 г. е регистрирано вливане на УП Альфамед, Беларус в ОДО Аленфарм-плюс, Беларус, чрез обединяване на активи и пасивите на двете дружества. Дейността на влялото

дружество УП Альфамед, Беларус се прекратява и всичките му права и задължения към момента на вливането се поемат от –ОДО Аленфарм плюс, Беларус.

В резултат на вливането Групата придобива контролен пакет от капитала на СалюсЛайн ОДО, Беларус, като при последното се променя класификацията от асоциирано в дъщерно дружество.

На 26.02.2015 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е вписано вливането на „Българска роза – Севтополис” АД („преобразуващо се дружество”), в „Софарма“ АД по смисъла на чл. 262 и следващите от ТЗ. Преобразуващото се дружество е прекратено без ликвидация и цялото му имущество е преминало в патримониума на „Софарма” АД („приемащо дружество”). За дата на счетоводно отразяване на вливането е приета датата 01.01.2015 г.

На 14.05.2015 г. Групата е продала 75% от участието си в капитала на Екстаб Корпорейшън, САЩ, като запазва 5% участие, което на 28.09.2015 г. по силата на сключен договор, е прехвърлено в 5% участие в капитала на Екстаб Фарма Инк, САЩ. В резултат на реализираната сделка, Групата се освобождава и от непрякото си участие в Екстаб Фарма Лимитид, Великобритания – дъщерно дружество до 14.05.2015 г. чрез Екстаб Корпорейшън, САЩ.

Към 31.12.2015 г. инвестицията в Софарма САЩ, САЩ е отписана, тъй като дружеството е със суспендирана дейност в САЩ.

Съвместни дружества

Към 31.12.2016 г. съвместните дружества в Групата са:

- ООО Виватон плюс, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение №590004353 на Гродненски градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, пр. „Клецкова” д.13 Б, офис 2;
- ООО Мед-дент, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение №0018240 от 11.03.2013 г. от Управление на икономиката на Бобруйски градски изпълнителен съвет, със седалище и адрес на управление – Беларус, Могилевска област, гр. Бобруйск, ул. „К. Маркса“ № 120, офис 4;
- БООО СпецАфармация, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 22-8 от 30.10.2000 г. от Могилевски областен изпълнителен комитет, със седалище и адрес на управление – Беларус, Могилевска област, гр. Бобруйск, ул. „К. Маркса“ № 120, офис 2;
- ООО Беллерофон, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение №1193 от 17.07.2003 г. издадено от Мински градски изпълнителен комитет, със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, ул. „Сторожевская“ № 5-45.
- ЗАО Интерфарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи под №300000556 и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Витебск, площад Строителей, бл.3 ап.2;

- ООО Ивем и К, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 27.07.2001 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул. „Бакинская“ 20;
- ООО Ариенс, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 605 от 30.12.1996 г. на Витебски областен изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Полоцк, ул. „Школная“.

Асоциирани дружества

Към 31.12.2016 г. асоциираните дружества в Групата са:

- Доверие Обединен Холдинг АД – търговско дружество, регистрирано в Софийски градски съд по фирмено дело № 13056 от 1996 г. и със седалище и адрес на управление гр. София 1504, бул. “Княз Дондуков” № 82.
- ООО Здравей, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение от 04.06.2014 г. на Мински градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул. „Бакинская“ 20.

1.1. Собственост и управление на дружеството-майка

Софарма АД е публично дружество съгласно българския Закон за публично предлагане на ценни книжа. От м. ноември 2011 г. акциите на дружеството се търгуват и на Варшавската фондова борса.

Към 31.12.2016 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството-майка е както следва:

	%
Донев Инвестмънтс Холдинг АД	24.78
Телекомплект Инвест АД	20.15
Ромфарм Компани ООД	18.04
Софарма АД (обратно изкупени акции)	4.20
Други юридически лица	28.92
Физически лица	3.91
	100.00

Софарма АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове. Ръководството на дружеството-майка в лицето на Съвета на директорите има следния състав към 31.12.2016 г.:

Д.и.н. Огнян Донев	Председател
Весела Стоева	Член
Огнян Палавеев	Член
Александър Чаушев	Член
Андрей Брешков	Член

Дружеството-майка се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донеv. Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на дружеството.

Одитният комитет има следния състав:

Васил Найденов	Председател
Цветанка Златева	Член
Васил Пиралков	Член

1.2. Структура на Групата и предмет на дейност

Структурата на Групата включва Софарма АД като дружество – майка и посочените по-долу дъщерни дружества:

Дъщерни дружества	31.12.2016	31.12.2015	Дата на	Дата на
	Участие	Участие	придобиване	освобождаване
	%	%	на контрол	от контрол
Дружества в България				
Софарма Трейдинг АД*	72.58	72.13	08.06.2006	
Фармалогистика АД	84.93	78.37	15.08.2002	
Електронкомерс ЕООД	100.00	100.00	09.08.2005	
Биофарм Инженеринг АД	97.15	97.15	10.03.2006	
Софарма Билдингс АДСИЦ	40.39	40.75	04.08.2008	
Момина крепост АД	93.54	92.78	01.01.2008	
Унифарм АД *	77.89	52.06	27.10.2010	
Фито Палаузово АД	95.00	95.00	21.09.2012	
Софармаси ЕООД**	72.58	72.13	19.01.2015	
Софармаси 2 ЕООД**	72.58	72.13	05.06.2015	
Софармаси 3 ЕООД**	72.58	72.13	02.12.2015	
Софармаси 4 ЕООД**	72.58	-	29.02.2016	
Софармаси 5 ЕООД**	72.58	-	01.03.2016	
Софармаси 6 ЕООД**	72.58	72.13	03.12.2015	
Медика АД	97.96	66.72	26.10.2015	
Медика-Здраве ЕООД (в процес на ликвидация)**	97.96	66.72		26.10.2015
Вега Фарма АД	68.05	-	11.11.2016	

* *ефективен процент на участие*
 ** *непряко участие*

<i>Дъщерни дружества</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>Дата на</i>	<i>Дата на</i>
<i>Дружества в чужбина</i>	<i>Участие</i>	<i>Участие</i>	<i>придобиване на</i>	<i>освобождаване</i>
	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>контрол</i>	<i>от контрол</i>
СИА Бриз	66.13	66.13	10.11.2009	
СООО Брититрейд **	52.90	51.91	10.11.2009	
ПАО Витамини	99.56	99.56	18.01.2008	
Иванчич и синове Д.о.о	-	51	10.04.2008	08.05.2016
Софарма Варшава СП. З.О.О	100.00	100.00	23.11.2010	
Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград**	72.58	72.13	05.06.2015	
Софарма Поланд З.О.О – в ликвидация	60.00	60.00	16.10.2003	
Медика Болканс S.R.L. **	-	66.72	26.10.2015	24.03.2016
ООО Табина**	62.82	58.86	08.04.2011	
СООО Бризфарм **	46.26	39.41	20.12.2012	
ОДО Алеан **	62.96	64.81	07.02.2013	
ООО Софарма Украйна	100.00	100.00	07.08.2012	
ООО Фармацевт плюс **	42.98	42.98	31.05.2013	
УАБ ТБС Фарма **	33.73	33.73	01.03.2013	
ОДО Вестфарм**	62.96	62.82	04.07.2013	
ООО НПК Биотест **	-	46.29	02.09.2013	05.12.2016
ОДО БелАгроМед **	62.96	50.26	30.07.2013	
ТОО Софарма Казахстан	100.00	100.00	06.11.2014	
ООО Данафарм **	48.94	48.14	28.02.2015	
ООО Галенафарм **	48.94	48.14	28.02.2015	
ОДО Меджел **	48.94	48.14	28.02.2015	
ОДО Аленфарм-плюс **	48.94	48.14	30.06.2015	
ООО Фарматея **	22.39	33.73	30.11.2015	
ООО Мобил Лайн **	48.94	-	16.02.2016	
ОДО СлаюсЛайн **	48.74	-	18.11.2016	

* *ефективен процент на участие*

** *непряко участие*

- Унифарм АД е дъщерно дружество на Софарма АД, като контролът е придобит и упражняван чрез прякото участие на дружеството-майка в собствеността на Унифарм АД със 77.88 % и непрякото участие на дружеството-майка с 0.01 % чрез дъщерното дружество Медика АД с участие 0.01 % от капитала на Унифарм АД;
- Софарма Трейдинг АД е дъщерно дружество на Софарма АД, като контролът е придобит и упражняван чрез прякото участие на дружеството-майка в собствеността на Софарма Трейдинг АД с 72.14 % и непрякото участие на дружеството-майка с 0.42 % чрез дъщерното дружество Медика АД с участие 0.43 % от капитала на Софарма Трейдинг АД и 0.02 % чрез дъщерното дружество Унифарм АД с участие 0.03 % от капитала на Софарма Трейдинг АД;
- Софарма Билдингс АДСИЦ е дъщерно дружество по силата на сключено писмено споразумение за контрол между Софарма АД и други акционери;
- Фито Палаузово АД е директно дъщерно дружество след вливането на Българска роза Севтополис АД в Софарма АД (от 01.01.2015 г.);

- Софармаси ЕООД е дъщерно дружество на Софарма Трейдинг АД - Софарма Трейдинг АД притежава 100% от капитала на Софармаси ЕООД;
- Софармаси 2 ЕООД е дъщерно дружество на Софармаси ЕООД - Софармаси ЕООД притежава 100% от капитала на Софармаси 2 ЕООД;
- Софармаси 3 ЕООД е дъщерно дружество на Софармаси ЕООД - Софармаси ЕООД притежава 100% от капитала на Софармаси 3 ЕООД;
- Софармаси 4 ЕООД е дъщерно дружество на Софармаси ЕООД - Софармаси ЕООД притежава 100% от капитала на Софармаси 4 ЕООД;
- Софармаси 5 ЕООД е дъщерно дружество на Софармаси ЕООД - Софармаси ЕООД притежава 100% от капитала на Софармаси 5 ЕООД;
- Софармаси 6 ЕООД е дъщерно дружество на Софармаси ЕООД - Софармаси ЕООД притежава 100% от капитала на Фарма Онлайн ЕООД;
- Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград е дъщерно дружество на Софарма Трейдинг АД - Софарма Трейдинг АД притежава 100% от капитала на Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград;
- Медика-Здраве ЕООД (в процес на ликвидация) е дъщерно дружество на Медика АД - Медика АД притежава 100% от капитала на Медика-Здраве ЕООД;
- СООО Брититрейд, Беларус е дъщерно дружество на СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 80% от капитала на Брититрейд СОО.
- ООО Табина, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 95% от капитала на ООО Табина;
- СООО Бризфарм, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 69.25% от капитала на Бризфарм СООО;
- ОДО Алеан, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 76%, а СООО Брититрейд - 24% от капитала на ОДО Алеан;
- ООО Фармацевт плюс, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 65% от капитала на ООО Фармацевт плюс;
- УАБ ТБС Фарма, Литва е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия - СИА Бриз притежава 51% от капитала на УАБ ТБС Фарма;
- ОДО Вестфарм, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 76%, а СООО Брититрейд - 24% от капитала на ОДО Вестфарм;
- ОДО БелАгроМед, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 76%, а СООО Брититрейд - 24% от капитала на ОДО БелАгроМед;
- ООО Данафарм, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, а СООО Брититрейд - 80% от капитала на ООО Данафарм;

- ООО Галенафарм, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, а СООО Брититрейд - 80% от капитала на ООО Галенафарм;
- ОДО Меджел, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, а СООО Брититрейд - 80% от капитала на ОДО Меджел;
- ОДО Аленфарм-плюс, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, а СООО Брититрейд - 80% от капитала на ОДО Аленфарм-плюс;
- ООО Фарматея, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество ООО Фармацевт плюс, Беларус - СИА Бриз притежава 2%, а ООО Фармацевт плюс – 49% от капитала на ООО Фарматея;
- ООО Мобил Лайн, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия и неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, а СООО Брититрейд - 80% от капитала на ООО Мобил Лайн.
- ОДО СалюсЛайн, Беларус е дъщерно дружество чрез СИА Бриз, Латвия, неговото дъщерно дружество СООО Брититрейд и неговото дъщерно дружество ОДО Аленфарм-плюс, Беларус - СИА Бриз притежава 10%, СООО Брититрейд - 80%, а ОДО Аленфарм-плюс 5% от капитала на ОДО СалюсЛайн.

Основният предмет на дейност на дружествата от Групата е концентриран във фармацевтичния сектор, с изключение на отделни дружества, чийто предмет на дейност е и в областта на инвестициите в имоти и ценни книжа.

Дружеството-майка притежава разрешение за производство на лекарствени средства/внос № Р-І-10-14/В-І-21-002 от 28.10.2015 г., издаден от Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ).

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- Софарма АД - производство и търговия на лекарствени субстанции (активни съставки) и лекарствени форми; научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на лекарствените средства;
- Софарма Трейдинг АД - търговия с фармацевтични продукти;
- Медика АД - производство и продажба на превързочни и санитарно – хигиенни материали, готови лекарствени форми, зъбно-зъболекарски препарати и хранителни добавки;
- Биофарм Инженеринг АД - производство и търговия с инфузионни разтвори;
- Фармалогистика АД - вторична опаковка на фармацевтични продукти и отдаване под наем на недвижими имоти;
- Електронкомерс ЕООД - търговия, транспортиране и разфасовка на радиоактивни материали и ядрена техника за медицината, битова електроника и електротехника;
- Софарма Билдингс АДСИЦ - инвестиране на парични средства, набрани чрез издаване на ценни книжа в недвижими имоти (секюритизация на недвижими имоти) посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им;

- Момина крепост АД - разработване, внедряване и производство на медицински изделия за хуманната и ветеринарната медицина;
- Унифарм АД - производство и търговия на фармацевтични продукти;
- Фито Палаузово АД – производство, събиране, изкупуване, добив и реализация на билки и лечебни растения;
- Медика-Здраве ЕООД (в процес на ликвидация) - представлява “Медика” АД в търговете и сключването на договори с болничните заведения;
- Вета Фарма АД - производство на лекарствени, нелекарствени и други продукти.
- Софармаси ЕООД – франчайзинг, ноу-хау, наемане на имоти, търговия и други;
- Софармаси 2 ЕООД – търговия на дребно с лекарствени продукти;
- Софармаси 3 ЕООД – търговия на дребно с лекарствени продукти;
- Софармаси 4 ЕООД – търговия на дребно с лекарствени продукти;
- Софармаси 5 ЕООД – търговия на дребно с лекарствени продукти;
- Софармаси 6 ЕООД – онлайн и офлайн търговия на дребно с лекарствени продукти;
- ПАО Витамини, Украйна - производство и търговия на фармацевтични продукти;
- Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград, Сърбия – консултантска дейност;
- Софарма Поланд З.О.О, Полша, в ликвидация - изследване на пазара и общественото мнение;
- Софарма Варшава СП. З.О.О, Полша - търговия на едро с фармацевтични и медицински стоки и изследване на пазара и общественото мнение;
- ООО Софарма Украйна, Украйна - търговия с фармацевтични продукти и изследване на пазара и общественото мнение;
- СИА Бриз., Латвия - търговия с фармацевтични продукти;
- СООО Брититрейд , Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
- ООО Табина, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
- СООО Бризфарм, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
- ОДО Алеан, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
- ООО Фармацевт плюс, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
- УАБ ТБС Фарма, Литва - търговия с фармацевтични продукти, производство на лекарствени форми и фармацевтични препарати, научноизследователска и експериментална дейност в областта на биотехнологиите;
- ОДО Вестфарм, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства и медицинска техника;
- ОДО БелАгроМед, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства и фармацевтични продукти;
- ТОО Софарма Казахстан, Казахстан - търговия с фармацевтични продукти;
- ООО Данафарм, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти;
- ООО Галенафарм, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти;
- ОДО Меджел, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти;
- ОДО Аленфарм-плюс, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти;

- ООО Фарматея, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и фармацевтични продукти;
- ООО Мобил Лайн, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства и медицинска техника.
- ОДО СалюсЛайн, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника.

Дружеството-майка и дъщерните дружества: Софарма Трейдинг АД, Медика АД, Медика-Здраве ЕООД (в процес на ликвидация), Фармалогистика АД, Електронкомерс ЕООД, Биофарм Инженеринг АД, Софарма Билдингс АДСИЦ, Момина крепост АД, Унифарм АД, Фито Палаузово АД, Софармаси ЕООД, Софармаси 2 ЕООД, Софармаси 3 ЕООД, Софармаси 4 ЕООД, Софармаси 5 ЕООД, Софармаси 6 ЕООД и Вета Фарма АД извършват своята дейност в България, Софарма Поланд З.О.О - в ликвидация и Софарма Варшава СП. З.О.О оперират в Полша, ПАО Витамини, ООО Софарма Украйна - в Украйна, Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград - в Сърбия, СИА Бриз - в Латвия, СООО Брититрейд, ООО Табина, ОДО Алеан, СООО Бризфарм, ООО Фармацевт плюс, ОДО Вестфарм, ОДО БелАгроМед, ООО Данафарм, ООО Галенафарм, ОДО Меджел, ОДО Аленфарм-плюс, ООО Фарматея, ООО Мобил Лайн и ОДО СалюсЛайн - в Беларус, УАБ ТБС Фарма - в Литва, ТОО Софарма Казахстан - в Казахстан, а Медика Болканс S.R.L., прекратено чрез ликвидация на 24.03.2016г. - в Румъния.

Към 31 декември 2016 г. участието на Групата в *съвместни дружества* е следното:

- ООО Виватон плюс, Беларус, съвместно дружество чрез СИА Бриз, Латвия 50 % участие заедно с Аптека груп Холдинг. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 20.12.2012 г.
- ООО Мед-дент, Беларус, съвместно дружество чрез СИА Бриз, 50 % участие заедно с физическо лице. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 17.12.2013 г.
- БООО СпецАфармация, Беларус, съвместно дружество чрез СИА Бриз, 50 % участие заедно с физическо лице. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 20.01.2014 г.
- ООО Беллерофон, Беларус, съвместно дружество чрез СИА Бриз, 50% участие заедно с физическо лице. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 27.11.2014 г.
- ЗАО Интерфарм, Беларус съвместно дружество чрез СИА Бриз, 50% участие заедно с юридическо лице от капитала на ЗАО Интерфарм. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 31.12.2014 г.

- ООО Ивем и К, Беларус, съвместно дружество чрез ООО Фармацевт плюс и СООО Брититрейд, които притежават общо 50% от капитала на ООО Ивем и К. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 01.12.2015 г.
- ООО Ариенс, Беларус, съвместно дружество чрез ООО Фармацевт плюс, който притежава 50% участие от капитала на ООО Ариенс. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 01.12.2015 г.

Към 31 декември 2016 г. участието на Групата в *асоциирани дружества е следното:*

- ООО Здравей, Беларус - 10.75% участие (25% номинално участие през ООО Фармацевт плюс). Предметът на дейност на асоциираното дружество е търговия на едро с хранителни добавки и изделия с медицинско предназначение. Дружеството е асоциирано за Групата от 09.12.2015 г.
- Доверие Обединен Холдинг АД – 30.22% участие на Софарма АД. Предметът на дейност на дружеството е придобиване, управление, оценка и продажба на дялове и/или акционерни участия в български и чуждестранни дружества – юридически лица. Дружеството е асоциирано за Групата от 21.12.2016 г.

Към датата на настоящия консолидиран годишен финансов отчет средно-списъчният състав на персонала в Групата е 4,543 работници и служители (2015 г.: 4,258).

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основни показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружествата от Групата за периода 2014 – 2016 г., са представени в таблицата по-долу:

Показател	2014	2015	2016
USD/BGN средно за годината/периода	1.47437	1.76441	1.76833
USD/BGN в края на годината/периода	1.60841	1.79007	1.85545
PLN/BGN средно за годината/периода	0.46760	0.46754	0.44846
PLN/BGN в края на годината/периода	0.45376	0.46128	0.44347
RSD/BGN средно за годината/периода	0.01669	0.01620	0.01589
RSD/BGN в края на годината/периода	0.01617	0.01608	0.01584
UAH/BGN средно за годината/периода	0.12837	0.08186	0.06916
UAH/BGN в края на годината/периода	0.10169	0.07458	0.06881
EUR/BGN средно за годината/периода	1.95583	1.95583	1.95583
EUR/BGN в края на годината/периода	1.95583	1.95583	1.95583
1000 BYR/BGN средно за годината/периода	0.14410	0.11167	-
1000 BYR/BGN в края на годината/периода	0.13554	0.09629	-
1 BYN/BGN средно за годината/периода	-	-	0.89057
1 BYN/BGN в края на годината/периода	-	-	0.95429
KZT/BGN средно за годината/периода	0.00863	0.00829	0.00518
KZT/BGN в края на годината/периода	0.00880	0.00527	0.00555

Източник: БНБ, Национални банки на: Украйна, Полша, Сърбия, Беларус и Казахстан.

На 01.07.2016 г. е проведена деноминация на официалната парична единица на Република Беларус, като кода на валутата от BYR е променен на BYN. Номиналната стойност на паричните средства е намалена в съотношение 10,000:1.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА

2.1. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Група Софарма е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансово отчитане и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила от 1 януари 2016 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност. От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2016 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите отчети, т.е. за включването или не на дадена информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне, подход на подредба на пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите;

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК).* Тази промяна въвежда подхода за оценяване и отчитане на плододайни насаждения (растения) на принципа на имотите, машините и оборудването (ДМА) по реда на МСС 16, а не съгласно МСС 41 (по цена на придобиване и с възможност за прилагане на модела на преоценената стойност, след навлизане в плододайна възраст), тъй като тяхното участие в селскостопанското производство е сходно с тяхното (ДМА) в индустриалното производство;

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи - относно а допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК).* Това разяснение уточнява, че

методът за амортизация на един актив на база съотношение спрямо очакваните приходи, в чието генериране той участва, не се приема за подходящ амортизационен метод за измерването на ползите, които се консумират от използването този актив (освен в много редки случаи, по изключение);

- *МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.).* Тази промяна е свързана с разяснение относно третирането на вноски, направени от страна на служители или трети лица в планове с дефинирани доходи, съгласно формалните условия на съответния план. Промяната определя, че тези вноски следва да се третират като намаление на разходите за стаж като се разпределят за периода на трудов стаж когато те са обвързани с годините на трудов стаж на лицето, а се приспадат от разходите за стаж за периода на полагане на труда, когато вноските не са обвързани със стажа;

- *МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* С тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества в самостоятелните финансови отчети;

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно изключения при консолидация от инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – приети от ЕК).* Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от задължение за консолидация на дружества със статус на дружество-майка – основно за: 1) дали и как едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност, когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица или поддържащи услуги на самото инвестиционно дружество; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно не-инвестиционно дружество трябва да прилага отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества;

- *МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации;

- *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - ЕК отлага процеса по приемането на този междинен стандарт до издаването на финалния стандарт).* Този стандарт е нов и служи като междинен стандарт, приложим само за предприятия, които ще преминават към МСФО като отчетна рамка за първи път, с действие до приключването на проекта за нов всеобхватен стандарт, който ще адресира такъв тип регулирани дейности. Не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО;

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м. декември 2013 г.) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) промяна в дефиницията на „период на (безусловно) придобиване на права” и „пазарно условие” и са добавени „условие на изпълнението” и „условие на услугата” (МСФО 2); б) уточнение за третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал) и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО 9, МСС 39 и МСС 37); в) изискване за оповестяване на преценките и критериите при определянето на агрегираните оперативни сегменти за целите на сегментното отчитане (МСФО 8); г) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д) уточнение относно дружество предлагащо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24);

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м. септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: 1) допълнителни пояснения, че едно дружество може да рекласифицира активи „държани за продажба” към активи „държани за разпределение към собствениците” (и обратно) и това не третира като промяна на първоначалния план на освобождаване, както и на датата на класификацията по реда на МСФО 5; 2) допълнителни насоки за разяснение дали един договор за обслужване относно един напълно отписан трансфериран финансов актив представлява по същество продължаващ ангажимент при трансфера за целите на определяне обхвата на необходимите оповестявания; както и разяснение относно приложимостта на изискванията за оповестяване на нетирането на финансови активи и пасиви в съкратени междинни финансови отчети (МСФО 7); 3) уточнение относно изискването в стандарта, че висококачествените корпоративни облигации използвани, които се използват при определянето на дисконтовия фактор за доходите след напускане следва да бъдат деноминирани в същата валута, в която се изплащат и доходите на съответните наети лица, т.е. дълбочината на пазара трябва да се изследва на ниво валута (МСС 19); и 4) пояснение на израза-изискване „на друго място в междинния финансов отчет”, т.е., че това означава както представянето на информацията в кое и да е място в междинния финансов отчет, но и представянето на друго място в цялостната междинна отчетност (доклади), вкл.

междинни доклади на ръководството, стига да е налице кръстосана референция между междинния финансов отчет и мястото, където е включено оповестяването (МСС 34).

Към датата на публикуване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2016 г., няколко нови стандарта и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството.

От тях ръководството на Групата е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на Групата за следващи периоди, а именно:

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от Групата и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди.

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1: Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2: Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3: Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван на четири пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м.юли 2014 г. Фаза 1: Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви – с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2: Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на

връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на Групата, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятия, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила.

Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапи, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент;

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период).* Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти, свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новия стандарт е създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - ограничаване от

останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. . Предположението е, че въвеждането на този стандарт може да доведе до следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска, както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. В допълнително издадените разяснения към стандарта се дават пояснения към новите основни принципи - идентифицирането на отделните задължения за изпълнение по договор, разграничаване на принципал-агент, лицензиране и се добавят преходни облекчения;

- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти – пояснения (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК).* Тези пояснения са свързани с (а) идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги, (б) идентифициране дали дружество е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги, и (в) трансфера на лицензии. Също така тази промяна дава и облекчения при преминаването към новия стандарт;

- *МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинга чрез налагане на нов модел с цел да осигури по-достовърно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт за лизинга - МСС 17. а) Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизинга при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив под формата на „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита финансов пасив за задължението по тези договори. Това е и съществена промяна в при текущата отчетна практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на практиката; б) При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт МСС 17 – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, един по-подробен анализ на условията на договорите следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за прекласификация на

определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството на дружеството е в процес на проучване на възможните ефекти и случаите на договори за наем и лизинг с клиенти, при които ще се наложат промени в прилаганата към настоящия момент счетоводна политика;

- *МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно;

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК) - признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.* Тази промяна пояснява отсрочените данъци при случаите, когато актив се оценява по справедлива стойност и оценката по справедлива стойност е по-ниска от данъчната база. Уточнението включва: а) временни разлики възникват независимо дали балансовата стойност на актива по-ниска от данъчната му основа; б) съответното предприятие би трябвало да прецени при определянето на своите бъдещи данъчни печалби дали би могло да приспада по-голяма сума от балансовата стойност на актива или не; в) ако според данъчното законодателство има ограничения за използването на данъчни печалби, срещу които може да се възстановяват определени отсрочени данъчни активи, то прегледът и оценката на възстановяването на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид; и г) намаленията за данъчни цели, в резултат от обратното проявление на отсрочени данъчни активи, се изключват от прогнозата на бъдещите данъчни печалби, използвани за оценка на възстановимостта на тези активи;

- *МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти“. Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти – тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28);

- *КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК).* Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третират за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане.

Допълнително, за посочените по-долу променени стандарти, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2016 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

- *МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи – подход на наслагване и подход на отсрочване.

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа цена с изключение на: а/ имотите, машините и оборудването, които са оценени по преоценена стойност; и б/ инвестиционните имоти и финансовите инструменти на разположение и за продажба, които са оценени по тяхната справедлива стойност към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Българските дъщерни дружества от Групата водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приемат като тяхна функционална и отчетна валута на представяне.

Задграничните дъщерни, асоциирани и съвместни дружества организират своето счетоводство и отчетност съгласно изискванията на съответното местно законодателство (ООО Софарма Украйна и ПАО Витамини – законодателство на Украйна, Иванчич и синове Д.о.о (дъщерно дружество до 09.05.2016 г.) и Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград – законодателство на Сърбия, СИА Бриз – Латвия, УАБ ТБС Фарма – Литва, СООО Брититрейд, ООО Табина, СООО Бризфарм, ООО Фармацевт плюс, ОДО Алеан, ООО НПК Биотест (дъщерно дружество до 05.12.2016 г.), ОДО БелАгроМед, ОДО Вестфарм, ООО Данафарм, ООО Галенафарм, ОДО Меджел, ОДО Аленфарм-плюс, ООО Фарматея, ООО Мобил Лайн (дъщерно дружество от 16.02.2016) и ОДО СалюсЛайн (дъщерно дружество от 23.11.2016) - Беларус, съвместните дружества ООО Виватон плюс, ООО Мед-дент, БООО СпецАфармация, ООО Беллерофон, ЗАО Интерфарм, ООО Ивем и К и ООО Ариенс – законодателство на Беларус, асоциираните дружества – ОДО СалюсЛайн (асоциирано дружество до 22.11.2016 г.), ООО Здравей, ООО Мобил Лайн (асоциирано дружество до 15.02.2016 г.) – законодателство на Беларус и Софарма Поланд З.О.О – в ликвидация, Софарма Варшава СП. З.О.О. - полското законодателство, Медика Болканс S.R.L., прекратено чрез ликвидация на 24.03.2016 г. – румънското законодателство и ТОО Софарма Казахстан - законодателство на Казахстан. Дружествата поддържат своите счетоводни регистри в съответната местна валута - беларуска рубла (BYN), гривни (UAH), сръбски динар (RSD), евро (EUR), полски злоти (PLN) и казахстанско тенге (KZT).

Данните в консолидирания финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева освен ако не е оповестено изрично нещо друго, като българският лев е приет за отчетна валута на представяне на Групата. Отчетите на задграничните дружества се преизчисляват от местна валута в български лев за целите на всеки консолидиран финансов отчет съгласно политиката на Групата (*Приложение № 2.5*).

Представянето на консолидирания финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансово отчетане изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на консолидирания финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидирания финансов отчет, са оповестени в *Приложение № 2.32*, *Приложение № 14*, *Приложение № 16*, *Приложение № 17*, *Приложение № 18* и *Приложение № 19*.

2.2. Дефиниции

Дружество-майка

Това е дружеството, което контролира едно или повече други дружества, в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дружеството-майка е Софарма АД, България (*Приложение № 1*).

Дъщерно дружество

Дъщерно дружество е такова дружество, или друга форма на предприятие, което се контролира директно или индиректно от дружеството – майка.

Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата. За тяхната консолидация се прилага методът на пълната консолидация.

Дъщерните дружества са посочени в *Приложение № 1.2*.

Съвместно дружество

Съвместно дружество е такова дружество или друга форма на предприятие, създадено по силата на договорно споразумение между дружеството – майка като инвеститор и една или повече други страни (дружества), които се заемат с обща стопанска дейност и върху която контролиращите съдружници (вкл. и дружеството – майка има такъв статут) упражняват съвместен контрол. Съвместен контрол е налице, когато вземането на стратегическите финансови и оперативни решения, свързани със съвместното дружество, е договорно установено да се приемат със задължително единодушно съгласие (консенсус) между контролиращите съдружници. Последните имат права върху нетните активи на съвместното дружество.

Съвместното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която ефективният съвместен контрол е придобит от контролиращия съдружник (конкретно - дружеството-майка), и спира да се консолидира чрез този метод от датата, когато съвместното дружество се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че съвместният контрол е прехвърлен от контролиращия съдружник на трети лица.

Съвместните дружества са: ООО Виватон плюс, ООО Мед-дент, ООО Беллерофон, БООО СпецАфармация, ЗАО Интерфарм, ООО Ивем и К и ООО Ариенс - Беларус (*Приложение № 1.2*).

Асоциирано дружество

Това е дружество, в което инвеститорът (конкретно - дружеството-майка) упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно дружество, нито съвместно дружество на инвеститора.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Обичайно то е налице при: а) притежаване, пряко или косвено, от страна на инвеститора на дялове (акции) от 20% до 50 % от капитала на дружеството, в което е инвестирано (вкл. по силата на споразумение между акционери) и, б) в допълнение, инвеститорът има представителство в управляващия орган на дружеството, в което е инвестирано и/или участва в процеса на вземане на решенията по отношение на политиката и стратегията на дружеството, в което е инвестирано, и/или са налице съществени операции между инвеститора и дружеството, в което е инвестирано.

Асоциираното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която е придобито значително влияние от инвеститора (конкретно - дружеството-майка) и спира да се включва чрез този метод или от датата, когато дружеството се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че значителното влияние е прехвърлено от инвеститора на трети лица.

Асоциираните дружества са: ООО Здоровей – Беларус и Доверие Обединен Холдинг АД. (Приложение № 1.2).

2.3. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка, дъщерните дружества, съвместните дружества и асоциираните дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на “икономическо предприятие”, като за оценката на неконтролиращото участие при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на “пропорционален дял в нетните активи”.

Финансовите отчети на дъщерните, съвместните и асоциираните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

2.3.1. Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Дяловете на съдружници - трети лица в дъщерните дружества, извън тези на акционерите на дружеството-майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо участие”. Неконтролиращото участие съдържа: а) сумата на дела на акционерите (съдружниците) - трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата (намерената стойност) на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения на всяко от съответните дъщерни дружества, определена (на база дела) чрез пропорционалния метод, и б) изменението на сумата на дела на тези лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

2.3.2. Придобиване на дъщерни дружества

При придобиване на дъщерно дружество (предприятие) от Групата при бизнес-комбинации се използва методът на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва

справедливата стойност към датата на размяната на предоставените активи, възникналите или поети задължения и на издадените инструменти на собствен капитал от придобиващото дружество, в замяна на получаването на контрола над придобиваното дружество. То включва и справедливата стойност на всеки актив или пасив, който се явява резултат от споразумение за възнаграждение под условие. Преките разходи, свързани с придобиването, се признават като текущи за периода, в който те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Всички придобити разграничими активи, поети пасиви и условните (изкристализирани) задължения в бизнес-комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), сумата на неконтролиращото участие в придобиваното предприятие и, при придобиване на етапи, справедливата стойност на датата на придобиване на по-рано притежаваното капиталово участие в придобиваното предприятие, над придобитите разграничими активи и поети пасиви на придобиващото дружество, се третира и признава като репутация. Ако дялът на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес-комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за доходите на Групата в статията “печалби/(загуби) от придобиване на/(освобождаване от) дъщерни дружества”. Всяко неконтролиращо участие при бизнес комбинация се оценява на база метода “пропорционален дял в нетните активи” на придобиваното дружество.

Когато бизнес комбинацията по придобиването на дъщерно дружество се осъществява на етапи, на датата на придобиване всички предишни инвестиции, държани от придобиващия, се преоценяват до справедлива стойност, като получените ефекти от тази преоценка се признават в текущата печалба или загуба на Групата, съответно към “финансови приходи” и “финансови разходи” или „печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”, вкл. всички предишно отчетени ефекти в другите компоненти на всеобхватния доход се рециклират.

2.3.3. Продажба на дъщерни дружества

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход, свързани с тях;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към “печалби или загуби за годината” или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани приходи или загуби – съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти на собствения капитал;

- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество” в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.
- Останалите за държане дялове, формиращи инвестиции в асоциирани, съвместни дружества или инвестиции на разположение и за продажба, се оценяват първоначално по справедлива стойност към датата на продажбата и впоследствие се оценяват по реда на приетата от Групата счетоводна политика (*Приложения № 2.13 и Приложение № 2.14*).

Методът на придобиване (покупко-продажба) се прилага и при операции за обединение и/или реструктуриране на предприятия под общ контрол спрямо предприятия от Групата, в случай че те се явяват преки придобивания от позицията на дружеството-майка.

2.3.4. Сделки с неконтролиращо участие

Операциите с неконтролиращо участие се третираат от Групата като сделки с лица, притежаващи инструменти на общия собствен капитал на Групата. Ефектите от продажби на дялове на дружеството-майка, без загуба на контрол, към притежатели на неконтролиращи участия не се третираат като компоненти на текущата печалба или загуба на Групата, а като движения директно в компонентите на собствения ѝ капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба”. И обратно, при покупки от дружеството-майка без придобиване на контрол на допълнителни дялове от участието на притежатели на неконтролиращи участия, всяка разлика между платената сума и съответния придобит дял от балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество се признава също директно в консолидирания отчет за собствения капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба”.

Когато Групата престане да притежава контрол, съвместен контрол и значително влияние, всяка оставаща малцинствена инвестиция като дял в капитала на съответното дружество се преоценява по справедлива стойност, като разликата до балансовата стойност се признава в текущата печалба или загуба, като съответно всички суми преди признати в други компоненти на всеобхватния доход се отчитат така както при операция на директно освобождаване на всички свързани с първоначалната инвестиция (в дъщерното, съвместното или асоциираното дружество) компоненти.

2.3.5. Консолидация на асоциирани и съвместни дружества

За включването на асоциираните и съвместни дружества в консолидирания финансов отчет е приложен методът на собствения капитал, според който инвестицията на дружеството-майка в него първоначално се отчита по цена на придобиване (себестойност), а впоследствие се преизчислява, за да отрази промените на дела на инвеститора (конкретно – дружеството-майка) в нетните активи на асоциираните и съвместни дружества след придобиването. Инвестицията на Групата в асоциираните и съвместни дружества включва и репутациите, идентифицирани при придобиването им, нетно от всяка призната обезценка.

Печалбата или загубата след придобиването за Групата (чрез дружеството-майка) от асоциираните и съвместните дружества, за съответния отчетен период, представлява нейния дял в нетните им финансови резултати (след данъци) от тяхната стопанска дейност за този период, който дял се признава и представя на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Аналогично, делът на Групата в измененията след придобиването на другите компоненти на всеобхватния доход на асоциираните и съвместни дружества (предприятия), също се признава и представя като движение в другите компоненти на всеобхватния доход в консолидирания отчет за всеобхватния доход, съответно консолидираните резерви на Групата в отчета за измененията в собствения капитал. Групата признава своя дял в загуби на асоциирани и съвместни дружества до размера на нейната инвестиция, в т.ч. и предоставените им вътрешни заеми, освен ако тя не е поела определени задължения или плащания от името на асоциираното или съвместното дружество.

Вътрешните разчети между Групата и асоциираните и съвместните дружества не се елиминират. Нереализираната печалба или загуба от сделки между тях се елиминира до процента на груповото участие в асоциираните и съвместни дружества, като включително се проверява за обезценка в случаите на загуба. Отчита се и ефектът на отсрочените данъци при тези консолидационни процедури.

2.4. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута на дружествата от Групата в България и отчетната валута на представяне на Групата е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута, като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в консолидирания отчет за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход в момента на възникването им, като се третираат като “други доходи/(загуби) от дейността” и се представят нетно.

Функционалната валута на дружествата в Полша (Софарма Поланд АД – в ликвидация, и Софарма Варшава СП. З.О.О) е полската злота, за дъщерното дружество ТОО Софарма Казахстан – казахстанско тенге, на дъщерните дружества в Украйна (ПАО Витамины, ООО Софарма Украйна) – украинска гривна на дъщерните дружества в Сърбия (Иванчич и синове Д.о.о. – дъщерно дружество

до 09.05.2016 г. и Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград) – сръбски динар, на дъщерното дружество в Латвия (СИА Бриз) и на дружеството в Литва (УАБ ТБС Фарма) – евро, на дъщерните дружества в Беларус (СООО Брититрейд, ООО Табина, ОДО Алеан, СООО Бризфарм, ООО Фармацевт плюс, ОДО Вестфарм, ООО НПК Биотест - дъщерно дружество до 05.12.2016 г., ОДО БелАгроМед, ООО Данафарм, ООО Галенафарм, ОДО Меджел, ОДО Аленфарм-плюс, ООО Мобил Лайн, ООО Фарматея и ОДО СалюсЛайн) - беларуска рубла.

За целите на всеки консолидиран финансов отчет се извършва преизчисление на валутата на финансовите отчети на дъщерните дружества в чужбина: от функционалната валута на съответното чуждестранно дъщерно дружество във валутата на представяне (BGN), приета в консолидирания финансов отчет, като:

а) всички активи и пасиви се преизчисляват в груповата валута по заключителен курс на местната валута спрямо нея към 31 декември или към датата на освобождаване на дружеството;

б) всички приходни и разходни позиции се преизчисляват в груповата валута по среден курс на местната валута спрямо нея за периода на отчета (*Приложение № 2.6 и № 2.7*);

в) всички получени курсови разлики в резултат на преизчисленията се признават и представят като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние – „резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности”, и

г) курсовите разлики, получени в резултат на валутното преизчисление на нетната инвестиция в задграничните (чуждестранните) дружества, заедно със заемите и други валутни инструменти, приети за хедж на тези инвестиции, се представят директно в собствения капитал.

При освобождаване (продажба) от чуждестранна дейност (дружество) кумулативната сума на курсовите разлики, които са били отчетени директно като отделен компонент в капитала, се признават като част от печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред “печалби/(загуби) от придобиване на и освобождаване от дъщерни дружества, нетно”, получена при освобождаването (продажбата).

Репутацията и корекциите до справедливи стойности, възникнали при придобиване на задгранично (чуждестранно) дружество, се третират аналогично като активите и пасивите на това дружество и се преизчисляват във валутата на представяне по заключителен курс.

2.6. Приходи

Приходите в Групата се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от Групата и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Видовете приходи на Групата са представени в *Приложения № 3, № 4 и № 11*.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността преминават у купувача.

При предоставянето на услуги приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката, и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Приходите при продажба на стоки по програма за лоялност се разпределят между програмата и другите компоненти на сделката (продажбата на стоки). Сумата получена по програмата за лоялност се отсрочва като задължение и се признава като приход когато дружеството е изпълнило своите задължения да предостави промоционалните продукти според условията на програмата или когато вече не е вероятно точките по програмата да бъдат ползвани.

Положителните и отрицателни разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно”.

Приходите от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността, нетно”. В същата статия на консолидирания отчет се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания по специални договори, приходи от лихви по просрочени вземания, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, приходи от операции по уреждане на дълг, печалба от оценка по справедлива стойност на инвестиции на разположение и за продажба, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество. Те се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход.

2.7. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност, се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред „други доходи/(загуби) от дейността”.

Финансовите разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за

продажба, разходи от операции по уреждане на дълг, загуба от оценка по справедлива стойност на инвестиции на разположение и за продажба, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество.

2.8. Задължителен дивидент за разпределение

Дъщерното дружество Софарма Билдингс АДСИЦ има статут на акционерно дружество със специална инвестиционна цел по смисъла на българския ЗДСИЦ. Поради това дружеството има специфичната политика на разпределение на дивидентите на акционерите в съответствие с изискванията на закона, а именно:

- дружеството е задължено по закон да разпредели като дивидент не по-малко от 90% от реализираната печалба за съответната финансова година след нейното преизчисление съгласно ЗДСИЦ; и
- разпределението на останалите 10% се определя с решение на Общото събрание на акционерите по общия ред на българския Търговски закон, в т.ч. за изплащане на дивидент.

Задължителният по закон дивидент в размер на не по-малко от 90% от реализираната печалба се признава като задължение в текущата година и намаление (задължително разпределение) на текущата печалба за годината.

През 2016 г. и 2015 г. дъщерното дружество не е разпределяло задължителен дивидент, тъй като е отчитало отрицателен финансов резултат (загуба).

2.9. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени в консолидирания финансов отчет по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходи за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

Имотите, машините и оборудването на придобити дъщерни дружества се оценяват по справедлива стойност към датата на сделката (бизнес комбинацията), която се приема за цена на придобиване за целите на консолидацията.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от Групата кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Групата е определила стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършените последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – 20-70 г.
- съоръжения – 5-25 г.
- машини и оборудване – 7-25 г.
- компютри и мобилни устройства – 2-5 г.
- транспортни средства – 5-17 г.
- сървъри и системи – 4-12 г.
- стопански инвентар – 6-12 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се прегледат от ръководството на всяко дружество в Групата и респективно, и от дружеството-майка в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата

стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв (през другите компоненти на всеобхватния доход) освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението вече се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценъчен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

2.10. Биологични активи

Биологичните активи се оценяват по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба. Те включват трайни насаждения.

Справедливата стойност на биологичните активи се определя въз основа на тяхното настоящо местонахождение и състояние на база цена, котирана на активен пазар или други алтернативни източници за текущи цени. Печалбата или загубата, възникнала при първоначалното признаване на биологичен актив по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба и от промени в справедливата му стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който са възникнали и се представят към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно”. Когато справедливата стойност на определен биологичен актив не може да бъде надеждно оценена, той се оценява по неговата себестойност, намалена с натрупаната амортизация или загуби от обезценка. Впоследствие, когато вече стане възможно справедливата стойност на този биологичен актив да бъде надеждно оценявана, Групата променя подхода си и започва да оценява актива по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба.

2.11. Нематериални активи

Репутация

Репутацията представлява надвишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на Групата в нетните разграничими активи на придобитото дружество към датата на придобиването (бизнес комбинацията). В консолидирания финансов отчет тя първоначално се оценява по цена на придобиване (себестойност), а последващо - по цена на придобиване минус натрупаните загуби от обезценки. Репутацията не се амортизира.

Репутацията, възникнала при придобиване на дъщерно предприятие се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние към групата на "нематериалните активи", а тази възникнала при придобиване на съвместни и асоциирани дружества (предприятия) е инкорпорирана в общата стойност на инвестицията и се посочва към групата на "инвестициите в съвместни предприятия" или съответно в "инвестициите в асоциирани предприятия".

Репутацията по придобиването на съвместни и асоциирани дружества (предприятия) се тества като част от общото салдо (стойност) на инвестицията. Самостоятелно признатата репутация по придобиването на дъщерни дружества (предприятия) се тества задължително за обезценка поне веднъж годишно. Загубите от обезценки на репутацията не се възстановяват впоследствие. Печалбите или загубите от продажба (освобождение) на дадено дъщерно дружество (предприятие) от Групата включват и балансовата стойност на репутацията, приспадащата се за продаденото (освободеното) дружество (предприятие).

На всяка призната репутация се определя принадлежност към даден обект генериращ парични постъпления още при реализирането на дадена бизнес комбинация, и този обект се прилага при извършването на тестовете за обезценка. При определянето на обектите, генериращи парични потоци се вземат предвид обектите, от които са се очаквали бъдещи стопански изгоди при придобиването при бизнес комбинацията и по повод, на които е възникнала самата репутация.

Загубите от обезценка на репутация се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията "обезценка на нетекущи активи".

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Нематериалните активи основно включват права върху интелектуална собственост, програмни продукти и комплексни нематериални активи (лицензии и мрежи от аптечни локации).

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 3 - 18 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход за амортизации в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се

продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.12. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от Групата за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Инвестиционните имоти се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционни имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към статията “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционните имоти” се правят, когато има промяна във функционалното предназначение и употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.13. Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи участия в асоциирани и съвместни дружества, са представени в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал – стойност, която включва цената на придобиване, представляваща справедливата стойност на възнаградението, което е платено, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, коригирана с дела на дружеството-инвеститор в печалбите или загубите, и респективно другите резерви на съвместните и асоциираните дружества след датата на придобиването им.

Делът в печалбите и загубите след датата на придобиване на асоциираните и съвместните дружества се представят на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата

или загубата за годината), а делът в другите компоненти на всеобхватния доход на съответния ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в другите компонентите на всеобхватния доход) и като самостоятелно движение на отделните компоненти на резервите в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

Притежаваните от Групата инвестиции в асоциирани и съвместни дружества, в т.ч. включената репутация, подлежат на преглед за обезценка към датата на всеки отчет. При установяване на условия за обезценка и като се определи нейният размер, същата се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани и съвместни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите в асоциирани и съвместни дружества се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва значителното или съвместното влияние върху стопанските изгоди от инвестициите. Доходът от продажбата им се представя към статия “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества” на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.14. Инвестиции на разположение и за продажба и финансови активи по справедлива стойност през печалбата

2.14.1. Инвестиции на разположение и за продажба

Инвестициите (финансовите активи) на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовият актив) (*Приложение № 2.25.1*).

Последващо оценяване

Притежаваните от Групата инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност (*Приложение № 2.32*) със съдействието на независим лицензиран оценител.

Ефектите от последващата преценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция, като се посочват към статията “финансови приходи” или ”финансови разходи”.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции (финансови активи),

представляващи акции в други дружества (неконтролиращо участие), се признават като текущи приходи и представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “финансови разходи”.

При установяване на условия за обезценка същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

2.14.2. Финансови активи по справедлива стойност през печалбата

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата са недеривативни активи, които са придобити с цел реализиране на текущи доходи чрез придобиване на дялове в инвестиционни фондове за инвестиране на общо събрани средства в портфолио от различни компании. Тези инструменти представляват държани дялове в инвестиционни фондове. Дяловете в инвестиционни фондове първоначално се оценяват по цена на придобиване. Преките разходи по транзакцията на покупката се отнасят директно на разход. Последващо, към датата на всеки отчет за финансовото състояние, те се оценяват по справедливи стойности определени съгласно условията за участие в тях. Справедливата стойност се изчислява и анализира от самите инвестиционни фондове. Ефектите от преоценка до справедлива стойност се признават веднага в консолидирания отчет за всеобхватния доход към “финансови приходи” или „финансови разходи”.

2.15. Материални запаси

Материалните запаси са оценени в консолидирания финансов отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване и нетната им реализируема стойност);
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност;

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване (реализация) вид;

- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикати и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет.

Избраните от Групата бази за разпределението им по продукти са:

- за производството на лекарствени средства – нормата на човекочасовете на пряко заетия персонал в производството на конкретния продукт;
- за производството на инфузионни разтвори – количество произведена продукция;
- за производство на пластмасови медицински изделия за еднократна употреба – планова себестойност на произведената продукция.

Дружеството-майка прилага като текуща оценка „стандартна производствена себестойност“ по отношение на готовата продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство, и респ. „стандартната доставна себестойност“ – за основните суровини и материали за производството. В края на всеки отчетен период ръководството извършва анализ на факторите, довели до формиране на отклонения при: а) доставка на суровини и материали за производството - чрез сравнение между фактическите и стандартните доставни разходи и б) производството на готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - чрез сравнение между фактическите и стандартните производствени разходи. При необходимост се извършват корекции на оценката на наличните материални запаси във финансовия отчет. На база проучвания на добри отчетни практики във фармацевтичния отрасъл са възприети прагове на същественост за: а) отклонението при доставка на суровини и материали за производството – до 2 % и б) производствено отклонение – до 1 %, в рамките на които не се коригира текущата оценка на наличните крайни запаси от суровини и материали, готова продукция и незавършеното производство за целите на консолидирания финансов отчет.

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо, като се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.16. Търговски и други вземания

В консолидирания финансов отчет търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.25*).

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.17. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се представят първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват и представят в консолидирания финансов отчет по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.25*).

2.18. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти – депозити в банки, средствата които са свободно разполагаеми от дружествата в Групата съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита, независимо от оригиналния срок /матуритет/ на съответния депозит (*Приложение № 2.25*).

За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;

- получените лихви от краткосрочни депозити в банки се включват в състава на паричните потоци от инвестиционна дейност;

- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружествата от Групата за съответния период (месец).

- блокираните парични средства над 3 месеца не се третират като парични средства и еквиваленти.

- постъпленията по договори за факторинг се представят в парични потоци от финансова дейност.

2.19 Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения в консолидирания финансов отчет се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.25*).

2.20. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

В консолидирания финансов отчет всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват и представят в консолидирания финансов отчет по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи (лихви) през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират (*Приложение № 2.25*).

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.21. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив на Групата, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.22. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Групата съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя, като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като "финансови разходи" - лихва, на база ефективен лихвен процент (*Приложение № 2.25*).

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън Групата съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на активите на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по

договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработеният финансов доход.

Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба на активи.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.23. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство за дружествата, извършващи своята дейност в *България*, на полския Кодекс – за дружествата в *Полша*, на трудовото законодателство и Колективния трудов договор за дружествата в *Украйна*, на трудовото законодателство, Общия колективен трудов договор и действащия Правилник на труда за дружествата в *Сърбия*, Закона за труда – за дружеството в *Латвия*, трудовото законодателство за дружествата в *Беларус*, на Закон на Република Казахстан за задължения по социално осигуряване за дружеството в *Казахстан* и на Литовски кодекс на труда - за дружеството в *Литва*.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки консолидиран финансов отчет дружествата от Групата правят оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Софарма АД

Съгласно Устава на дружеството-майка и при взето решение за одобрение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на до 1 % от нетната печалба на дружеството както и да бъде оправомощен да определи кръга на служителите, между които да бъде разпределена като бонус парична сума в размер на до 2 % от стойността на печалба на дружеството за всяка календарна година. Когато определена част се изисква да бъде разсрочена за по-дълъг от 12-месечен период, тази част се оценява по нейната сегашна стойност към датата на финансовия отчет и се посочва към нетекущите пасиви в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала”.

Софарма Трейдинг АД

Съгласно устава на дружеството, изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер до 1 % от нетната печалба на дружеството при едновременното наличие на две условия – отчитане на положителен финансов резултат за съответната година и след решение на Общото събрание. Изплащането на не по-малко от 40% от възнаграждението се разсрочва за период от време, не по-кратък от три години (на равни месечни вноски). За останалия персонал, вкл. управленски, сумите на бонуси/премии се начисляват в периода на заработване.

Сумите на този тип възнаграждения се признават след вземане на решение от Общото събрание на акционерите и се представя в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала”.

Момина крепост АД

Съгласно Устава на дружеството при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1% от нетната печалба на дружеството.

Медика АД

Съгласно Устава на дружеството изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1 % от нетната печалба на дружеството при отчетен положителен финансов резултат за изминалата финансова година, но след взето решение на Общото решение на акционерите.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

За България

Основно задължение на дружествата – работодатели в България е да извършват задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2015 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

За дружествата в чужбина

Размерите на осигурителните вноски в Полша се утвърждават със Закон за национално осигурителна система, в Украйна - Закон за пенсионно обезпечаване, в Сърбия - със Закона за труда в Република Сърбия, в Латвия - със Закона за социалното осигуряване, Литва със Закона за националното социално осигуряване на Република Литва, в Република Беларус - със Закон за задължителните застрахователни вноски към фонда за социална защита на населението на Министерството на труда и социалната защита и Казахстан – със Закон на Република Казахстан за задължения по социално осигуряване. Разпределението на осигурителните вноски между работодателя и осигуреното лице се определя в съотношения, регламентирани в съответните местни законодателства.

Към Групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружествата в Групата вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата) освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда работодателят на дружествата в *България* е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. Съгласно Закона за труда в *Сърбия* работодателят на сръбското дружество е задължен да изплати на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение при пенсиониране в размер най-малко на три средни работни заплати, изчислени към момента на изплащането. Съгласно трудовото законодателство в *Украйна* и колективния трудов договор на украинското дружество, работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 100 и 200 украински гривни (между 7 лв. и 14 лв.). Също така дружеството в *Украйна* начислява социални обезщетения, които се изплащат преди пенсиониране на служителите поради специфични условия на труд. Съгласно трудовото законодателство в *Полша* работодателят има задължение да изплати при пенсиониране – една брутна месечна заплата. Съгласно трудовото законодателство в *Литва*, *Латвия* и *Беларус* няма задължения към персонала при пенсиониране.

По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен консолидиран финансов отчет дружествата от Групата назначават сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирувани в съответната държава, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовите и осигурителни законодателства на дружествата от Групата, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план вкл. за реструктуриране, за да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.24. Акционерен капитал и резерви

Софарма АД (дружеството-майка) е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на ***акционерен капитал***, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството-майка отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството-майка е длъжно да формира и резерв ***“фонд Резервен” (законови резерви)***, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по себестойност (цена на придобиване), като с брутната им покупна цена е намален собственият капитал на Групата. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции са за сметка на неразпределената печалба и се представят директно в собствения капитал на Групата към компонента ***“неразпределена печалба”***.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката;
- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани като използвани в собствената стопанска дейност, и тяхната справедлива стойност към датата, на която те се трансферират в инвестиционни имоти.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към натрупани печалби, когато активите се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталовата политика на Групата само след прехвърлянето му към компонента „неразпределена печалба“.

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение и за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от Групата и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи.

Резервът от ефекти от преизчисление във валутата на представяне включва ефектите от преизчисления на финансовите отчети на чуждестранните дружества от местна валута във валутата на представяне на Групата. Този резерв е признат като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние и се признава като част от печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „печалби/(загуби) от придобиване и освобождаване на дъщерни дружества, нетно“ при освобождаване (продажба) от чуждестранна дейност (дружество).

2.25. Финансови инструменти

2.25.1. Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания”, “активи на разположение и за продажба” и „активи по справедлива стойност през печалбата”. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството на дружеството-майка заедно с това на съответното дъщерно дружество определя класификацията на финансовите активи за целите на Групата към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружествата от Групата признават в отчета си за финансовото състояние финансовите активи на “датата на търгуване” - датата, на която те са поели ангажимент да закупят съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице) извън нея. Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то тя продължава да признава актива в консолидирания си отчет за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котираат на активен пазар. Те се оценяват в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на съответното дружество от Групата, а останалите - като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от консолидирания отчет за финансовото състояние (*Приложения № 2.16, 2.17 и № 2.18*). Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружествата от Групата оценяват дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на техните кредити и вземания, включени в консолидирания отчет за финансовото състояние (*Приложение № 2.32*).

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно за Групата те представляват акции, облигации или дялове в други (трети) дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи освен ако намерението на дружествата от Групата е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (*Приложение № 2.14.1*).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар дружества (*Приложение 2.14.1*).

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) към “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този

тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (“нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че съответното дружество е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи, има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата са недеривативни активи, които са придобити с цел реализиране на текущи доходи чрез придобиване на дялове в инвестиционни фондове за инвестиране на общо събрани средства в портфолио от различни компании. Тези инструменти представляват държани дялове в инвестиционни фондове (*Приложение 2.14.2*). Дяловете в инвестиционни фондове първоначално се оценяват по цена на придобиване. Последващо, към датата на всеки консолидиран отчет за финансовото състояние те се оценяват по справедливи стойности определени съгласно условията за участие в тях. Справедливата стойност се изчислява и анализира от самите инвестиционни фондове. Ефектите от преценка до справедлива стойност се признават веднага в консолидирания отчет за всеобхватния доход към позициите “финансови приходи или “финансови разходи” в зависимост от реализираната печалба или загуба.

2.25.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договора със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват заеми (кредити) и задължения по факторинг, задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.20, 2.21 и 2.23*).

2.26. Провизии

Провизии се признават, когато Групата има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството на съответното дружество и на Групата към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, съответното дружество от Групата признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, че стойността му може надеждно да се установи и отчита доход (кредит) по същата позиция в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), където е представена и самата провизия.

2.27. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на българските дружества от Групата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2016 г. е 10 % (2015 г.: 10%).

Дъщерните и съвместните дружества в чужбина се облагат съгласно изискванията на съответните данъчни законодателства по държави при следните данъчни ставки:

<i>Държава</i>	<i>Данъчна ставка</i>	
	<i>2016 г.</i>	<i>2015 г.</i>
Украйна	18%	18%
Сърбия	15%	15%
Латвия	15%	15%
Беларус	18%	18%
Литва	15%	15%
Полша	19%	19%
Казахстан	20%	20%

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на всяко консолидирано дружество към датата на консолидирания финансов отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви, вкл. за породените от консолидационните корекции.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили

се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основни, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата, в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на едно дружество от Групата се представят нетно срещу отсрочени данъчни пасиви на това дружество, когато то се явява за тях данъчният платец в съответната юрисдикция, и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данък върху дохода.

Към 31.12.2016 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружествата от Групата са оценени при ставка, валидна за 2017 г., която за българските дружества е в размер на 10%, а за дъщерните дружества в чужбина е както следва:

<i>Държава</i>	<i>Данъчна ставка 2017 г.</i>
Украйна	18%
Сърбия	15%
Латвия	15%
Беларус	18%
Литва	15%
Полша	19%
Казахстан	20%

2.28. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня (общински, държавни и международни институции, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като

отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Групата, и че последната е спазила и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.29. Нетна печалба или загуба на акция

Нетната печалба или загуба на акция се изчислява като се раздели нетна печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на дружеството-майка, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор.

Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност в Групата.

2.30. Сегментно отчитане

Групата идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството на дружеството-майка за текущо общо наблюдение и управление на групата и нейните компоненти. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от ключовите членове на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на Групата.

Оперативните сегменти на Групата текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегментите, по които ръководството на Групата наблюдава, измерва и контролира рисковете и възвръщаемостта за нея са обособени според основните бизнес дейности, извършвани с фармацевтичните продукти, а именно: производство и търговия.

Информация по оперативни сегменти

Групата използва един измерител - брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотнесими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респективно приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база, вкл. междусегментни. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукция и стоки; б) за разходите - за основни суровини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал, балансова стойност на продадените стоки; в) за активите - имоти, машини и съоръжения, материални запаси, вземания от свързани предприятия, търговски вземания и парични средства и парични еквиваленти; г) за пасивите – текущи задължения към персонала и за социалното осигуряване, задължения към свързани предприятия, търговски задължения и банкови заеми за директно финансиране (дългосрочни и краткосрочни).

Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Групата управлява инвестициите в ценни книжа, определени търговски разчети и предоставените финансови ресурси, както и данъците на групово ниво и отделно дружество, но те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на Групата, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „общи на ниво Група”. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, други вземания, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Междусегментните трансфери: приходите на сегментите, разходите на сегментите и резултатите на сегментите включват вътрешни трансфери между бизнес сегменти. Тези трансфери са отчетени по конкурентни пазарни цени, начислявани на несвързани клиенти за сходни стоки, и са елиминирани на ниво консолидиран финансов отчет.

Инвестициите в съвместни и асоциирани дружества, отчитани по метода на собствения капитал, са изключени от активите по сегменти и приходите по сегменти. Те са представени като част от неразпределяемите активи, а доходът от тях е представен в статията ” печалби/(загуби) от съвместни и асоциирани дружества, нетно”.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от Групата за изготвяне на публичните ѝ отчети по закон.

Допълнително, Групата оповестява информация относно важни клиенти, когато стойността на реализираните приходи от всеки клиент превишава 10 % от общата сума на консолидираните приходи от дейността на Групата.

2.31. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а). на повтаряща се (ежегодна) база – *определени търговски и други вземания и задължения, финансовите активи на разположение и за продажба, инвестиционните имоти, предоставени и получени банкови заеми и заеми от трети лица, определени търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг; а други б) на неповтаряща се (периодична) база – *нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.**

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружествата от Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Групата прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. Тя използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирувани пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват в консолидираните финансови отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на определени корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в консолидираните финансови отчети на повтаряема база, Групата прави преценка към датата на всеки консолидиран отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

Централизирано, в дружеството-майка са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице по оценките на подчинение на финансовия директор на Групата, което организира осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на външните оценители.

Групата използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на следните активи и пасиви: финансови активи на разположение и за продажба Ниво 2 и Ниво 3, инвестиционни имоти, имоти, машини и оборудване. Изборът на такива оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три-пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специално определеното лице по оценките, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от финансовия директор и/или главен счетоводител, изпълнителния директор и Съвета на директорите на съответното дружество и финансовия директор на Групата.

На датата на всеки финансов отчет съобразно груповата счетоводна политика специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите на дружествата от Групата, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред финансовия директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на одитния комитет и на независимите одитори на съответните дружества, както и на финансовия директор и независимите одитори на Групата.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, Групата е определила съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.32. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Групата. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

2.32.1. Признаване на данъчни активи

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството на Групата е оценявана вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на всяко от дружествата от Групата да генерират в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби. За дъщерни дружества, които продължават да отчитат загуби през последните години, ръководството на Групата е преценило към датата на издаване на консолидирания отчет значителните несигурности, които съществуват относно дали и доколко в рамките на крайния период, определен със съответните местни данъчни законодателства за пренасяне на данъчни загуби, тези дружества ще могат да генерират достатъчна облагаема печалба.

В резултат на този анализ то е взело решение да не признава активи по отсрочени данъци в консолидирания финансов отчет в размер на 5,942 х.лв. (2015 г.: 4,243 х.лв.) (*Приложение № 30*).

2.32.2. Материални запаси

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на всяко от производствените дружества е определен на база преценките на съответното ръководството (след направени анализи) за оптимално натоварване на техните производствени мощности и възвръщаемост на инвестициите в тях, при продуктова структура на производството, приета за обичайна.

Обезценка

В края на всяка финансова година дружествата от Групата извършват преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружествата от Групата обезценяват материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2016 година е отчетена обезценка на материалните запаси в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в размер на 2,693 х.лв. (2015 г.: 4,072 х.лв.) (*Приложение № 9*).

2.32.3. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки консолидиран отчет, на индивидуална база за всяко вземане. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка (*Приложение № 9*).

Политиката на Групата за осигуряване на събираемостта и оценка на обезценката на вземания е базирана на следните специфични правила:

а) за клиентите - болничните заведения започва начисляване (балансово или задбалансово) на лихви за забава при просрочие от 30 дни спрямо датата, на която изтича кредитният период. Ако просрочията продължат още 30 дни, се предприемат действия за подписване на спогодба за разсрочване. При неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на съдебно дело и съответните правни процедури, чрез които се осигурява събираемост на вземането ведно със съответните лихви и неустойки;

б) за клиентите - аптеки при просрочие от 5 дни спрямо датата, на която изтича кредитния период им се спират продажбите на отложено плащане. Ако просрочията продължат, на 45-тия ден от просрочието се спират всички продажби и се предприемат действия по сключване на спогодба за изплащане на дължимите суми. При неспазване на спогодбата се пристъпва също към завеждане на съдебно дело;

в) за клиенти - свързани лица-болнични заведения при наличие на просрочие над 30 дни се прекратяват доставките. Ако просрочията продължат още 30 дни, се предприемат действия за подписване на спогодба за разсрочване.

След 180 дни закъснение вече се счита, че може да има на лице индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководствата на дружествата от Групата правят анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от общата сума, дължима от контрагента, включително потенциалните възможности за събиране на евентуални лихви за компенсиране на просрочията. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват до 100 % (*Приложения № 24, № 25 и № 26*).

За 2016 година размерът на начислените обезценки (нетно от възстановените) е 843 х.лв. (2015 г.: 2,873 х.лв. възстановени обезценки, нетно от признатите) (*Приложение № 9*).

2.32.4. Преоценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2016 г. е извършен цялостен преглед за настъпилите ценови промени в справедлива стойност на дълготрайните материални активи на Групата, както и на тяхното физическо и техническо състояние, начина на експлоатация и остатъчен полезен живот. Съответно, направена е преоценка, тъй като към тази дата завършва приетият по политика петгодишен период

за тяхната преоценка. Прегледът и преоценката са изпълнени с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители.

Лицензираните оценители са изработили и тест на чувствителност на предложените от тях оценки на справедлива стойност, определени при различните оценъчни методи, съобразно разумно възможните промени на основните допускания, и коментар на получените девиации.

Ръководството е направило подробен анализ на докладите на лицензираните оценители, вкл. тестовете за чувствителност. В резултат на това в Групата е отчетела преоценка и е признат нов преоценъчен резерв в размер на 10,298 х.лв., нетно от данъци (*Приложение № 15*) и е отчетен текущ разход за обезценка в размер на 314 х.лв. (*Приложение № 9*).

Групата е приела да не преоценява следните групи активи: а) напълно амортизирани активи, придобити до 31.12.2001 г., доколкото при тях евентуалните допълнителни разходи за амортизация вече се компенсират от повишените разходи за поддръжка; б) компютри и стандартна компютърна техника, офис оборудване и стопански инвентар – доколкото при тях се наблюдава обичайна тенденция за значителни намаления на текущите им пазарни цени за кратки срокове спрямо очаквания срок за тяхната вътрешна експлоатация от дружеството; в) активи, придобити през 2016 г. – доколкото цената на придобиване за тези активи е близка до справедливата им стойност; и г) активи от всички групи (с изключение на имоти), при които анализите на ефектите от оценката показват, че те не са резултат на настъпили ценови и пазарни промени през периода в стойностите на тези активи, а произтичат от различията в допусканията за полезния живот.

2.32.5. Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани всяка година изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

В резултат на направените изчисления е отчетено задължение за дългосрочни доходи на персонала в размер на 4,539 х.лв. (31.12.2015 г.: 4,199 х.лв.) (*Приложение № 31*).

2.32.6. Оперативен лизинг

Групата е класифицирала към статията “имоти, машини и съоръжения” от консолидирания отчет за финансовото състояние, сграда, част от която се предоставя на оперативен лизинг на свързани лица. Тъй като значителна част от сградата се използва и от Групата, ръководството е преценило и тази сграда не е третирана като инвестиционен имот.

2.32.7. Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружествата от Групата, ръководствата на съответните дружества, са преценили, съвместно с адвокатите им, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 г. (31.12.2015 г.: няма) (*Приложение № 40*).

3. ПРИХОДИ

Приходите на Групата включват:

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Стоки	645,372	628,123
Готова продукция	231,713	246,861
Общо	877,085	874,984

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Приходи от продажби на стоки по видове</i>		
Таблетни форми	305,214	296,705
Ампулни форми	179,055	179,330
Сиропни форми	40,051	35,902
Капки	30,069	36,063
Консумативи и превързочни материали	23,833	21,133
Унгвенти	18,379	18,549
Козметични стоки	9,900	9,307
Хранителни добавки и билки	7,983	3,191
Други	30,888	27,943
Общо	645,372	628,123

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Приходи от продажби на готова продукция по видове</i>		
Таблетни форми	150,105	166,200
Ампулни форми	32,291	33,364
Сиропни форми	9,734	11,097
Консумативи и превързочни материали	8,949	956
Лиофилни продукти	7,316	9,579
Унгвенти	6,220	8,015
Инхалаторни продукти	2,546	3,433
Спринцовки	1,128	2,242
Капки	1,496	1,185
Други	11,928	10,790
Общо	231,713	246,861

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

Другите доходи и загуби от дейността, нетно включват:

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Предоставени услуги	4,823	7,160
Правителствени финансираня	1,187	1,037
Услуги по социална дейност и мероприятия	837	795
Наеми	792	942
Печалба от продажба на дълготрайни активи	372	36
Нетни печалба/(загуби) от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	297	(14,257)
Отписани задължения	222	11
Печалба от промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти (<i>Приложение № 18</i>)	102	85
Печалба от продажба на материали	57	49
Постъпления от неустойки	-	204
Други	794	1,260
Общо	9,483	(2,678)

Предоставените услуги включват:

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Приходи от реклама и маркетинг	1,850	1,205
Приходи от преддистрибуция	1,133	672
Услуги по лабораторни анализи	193	2,133
Други	1,647	3,150
Общо	4,823	7,160

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали включват:

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Основни материали	59,028	63,379
Електроенергия	5,974	5,273
Резервни части, лабораторни и технически материали	5,329	5,051
Топлоенергия	2,760	3,775
Горива и смазочни материали	2,342	2,595
Спомагателни материали	2,335	1,486
Обезценка на материали (<i>Приложение № 9</i>)	898	1,231
Вода	607	591
Брак на материали	535	187
Други	3,098	2,828
Общо	82,906	86,396

Разходите за основни материали включват:

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Субстанции (активни съставки)	29,149	30,144
Опаковъчни материали	8,857	11,396
Течни и твърди химикали	6,936	8,270
Билки	2,550	3,455
Ампули	2,054	2,115
Полипропилен, полиетилен, полистирол	1,416	1,345
Алуминиево фолио	1,422	991
Други	6,644	5,663
Общо	59,028	63,379

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Реклама и маркетингови услуги	13,705	20,350
Наеми	7,276	7,102
Консултантски услуги	5,405	6,541
Спедиторски и транспортни услуги	4,457	5,492
Поддръжка на сгради и оборудване	3,864	4,771
Изработка на лекарства	2,354	1,961
Абонаментни такси	2,335	2,177
Банкови и регулаторни такси	1,993	1,498
Местни данъци и такси	1,934	2,523
Съобщения и комуникации	1,556	1,358
Охрана	1,529	1,510
Застраховки	1,409	1,249
Ремонт на автомобили	1,061	865
Услуги по граждански договори	1,004	1,431
Медицинско обслужване	822	820
Услуги по регистрации на лекарства	706	1,001
Данъци върху разходите	572	653
Такси за услуги	554	223
Унищожаване на лекарства	440	320
Клинични изпитания	407	1,349
Лицензионни възнаграждения и такси	387	414
Комисионни възнаграждения	375	366
Преводи на документация	307	284
Други	1,956	1,403
Общо	56,408	65,661

Начислените разходи за годината относно суми за задължителен одит на индивидуалния и консолидирания годишен финансов отчет са в размер на 413 х. лв. (2015 г.: 360 х. лв.), данъчни консултации - 10 х. лв. (2015 г.: 79 х.лв.) и други услуги, несвързани с одита – 3 х. лв. (2015 г.: 34 х.лв.) на регистрирания одитор.

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Текущи възнаграждения	68,037	62,544
Вноски по социалното осигуряване	12,499	12,850
Социални придобивки и плащания	4,059	3,715
Начислени суми за неползвани отпуски	942	777
Тантиеми	768	792
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	150	133
Други възнаграждения	-	28
Начислени разходи за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране (<i>Приложение № 31</i>)	704	662
Общо	87,159	81,501

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Отписани вземания	3,307	2,852
Представителни мероприятия	3,032	2,986
Начислена /(възстановена) обезценка на текущи активи, нетно (<i>Приложение № 9</i>)	2,637	(32)
Брак и липса на стоки	2,433	1,056
Командировки	1,463	1,678
Обучения	739	881
Дарения	434	784
Други	268	1,394
Общо	14,313	11,599

9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ

Разходите за обезценка на вземания, незавършено производство, продукцията и стоки, нетно включват:

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Обезценка на вземания	3,136	921
Възстановена обезценка на вземания	(2,252)	(1,409)
Нетно изменение на обезценките по вземания (Приложение № 9, №24, № 25 и № 26) (Възстановена)/ Начислена обезценка на вземания по предоставени аванси	884	(488)
Обезценка на продукцията	(35)	(11)
Възстановена обезценка на стоки	1,829	2,424
Обезценка на съдебни вземания (Приложение № 26)	(34)	417
	(7)	(2,374)
	<u>2,637</u>	<u>(32)</u>
Обезценка на материали (Приложение № 5)	898	1,231
Общо обезценка на текущи активи	<u>3,535</u>	<u>1,199</u>

10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Разходите за обезценка на нетекущи материални и нематериални активи включват:

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Начислена обезценка на репутация (Приложение № 17)	592	-
Начислена/(възстановена) обезценка на имоти, машини и оборудване (Приложение № 16)	314	-
Начислена обезценка на дълготрайни нематериални активи	61	-
Общо	<u>967</u>	<u>-</u>

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2016 BGN'000	2015 BGN'000
Приходи от лихви по просрочени търговски вземания	4,702	3,801
Приходи от лихви по предоставени заеми	1,792	2,766
Нетна печалба от операции с инвестиции в ценни книжа	322	161
Приходи от дялово участие (дивиденди)	178	6
Приходи от лихви по банкови депозити	20	94
Общо	<u>7,014</u>	<u>6,828</u>

12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

<i>Финансовите разходи</i> включват:	<i>2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>2015</i> <i>BGN'000</i>
Разходи за лихви по получени заеми	8,831	8,868
Нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута	1,074	4,637
Разходи за лихви по факторинг	953	-
Банкови такси по заеми и гаранции	859	834
Обезценка на вземания по предоставени търговски заеми	542	-
Разходи за лихви по финансов лизинг	341	409
Ефекти от деривативи	109	-
Обезценка на парични средства в банки под особен надзор	8	6,438
Обезценка на инвестиции на разположение и за продажба	4	454
Общо	12,721	21,640

Обезценката на парични средства в банки под особен надзор в чужбина е във връзка с поставянето на банка под особен надзор в Украйна през 2015 г., в която дъщерните дружества опериращи в страната са имали парични наличности. Ръководството на Групата не очаква тези парични наличности да бъдат възстановени.

Нетната загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута за 2016 г. е формирана основно от обезценката на украинската гривна спрямо българския лев с около 8% към 31.12.2016 г. спрямо 31.12.2015 г. (27% към 31.12.2015 г. спрямо 31.12.2014 г.).

13. ПЕЧАЛБИ/ ЗАГУБИ ОТ АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

	<i>2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>2015</i> <i>BGN'000</i>
Печалби/(загуби) от асоциирани дружества, нетно	9,801	(679)
(Загуби)/печалби от съвместни дружества	(829)	(596)
	8,972	(1,275)

<i>Печалби/(загуби) от асоциирани дружества</i> включват:	<i>2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>2015</i> <i>BGN'000</i>
Дял на Групата в текущата загуба на асоциирани дружества	(13)	(64)
Ефект от оценка на предходно държани дялове по справедлива стойност в дружества при придобиването на значително влияние в тях от Групата	928	212
Печалба от придобиване на асоциирано дружество	8,886	-
Ефект от оценка на предходно държани дялове по справедлива стойност в дружества при придобиването на контрол в тях от Групата	-	(827)
Общо	9,801	(679)

<i>(Загуби)/печалби от съвместни дружества</i> включват:	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Обезценка на инвестиция в съвместно дружество	(105)	(360)
Дял на Групата в текущата(загуба)/печалба на съвместни дружества	(157)	(236)
Ефект от оценка на предходно държани дялове по справедлива стойност в дружества при придобиването на контрол в тях от Групата	(567)	-
Общо	(829)	(596)

14. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Консолидиран отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Данъчна печалба за годината на дружествата от Групата	31,324	33,060
Преоценъчен резерв, включен като увеличение в ГДД	(254)	(349)
Данъчна печалба за годината	31,070	32,711
Текущ разход за данък върху печалбата за годината – 10%, 15%, 18%, 19%, 20% (2015 г.: 10 %, 15%, 15.35%, 18%, 19% , 20%)	5,394	4,450
Отсрочени данъци върху печалбата		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	1,813	525
Общо разход за данък от печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	7,207	4,975

Равнение на разхода за данък върху печалбата определен спрямо консолидирания счетоводен резултат	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Счетоводна печалба за годината	62,109	27,575
Данък върху печалбата – 10%, 15%, 18%, 19%, 20% (2015 г.: 10 %, 15%, 15.35%, 18%, 19% , 20%)	6,785	1,977
От непризнати суми по данъчни декларации		
Свързани с увеличения	3,611	5,121
Свързани с намаления	(6,209)	(3,757)
Данъчна загуба от текущата година, върху която не е признат актив по отсрочени данъци	2,770	1,634
Признати отсрочени данъци по временни разлики от предходни периоди	250	-
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	7,207	4,975

Данъчните ефекти относно другите компоненти на всеобхватния доход са както следва:

	2016			2015		
	Стойност преди данък	Икономия от /(Разход за) данък BGN'000	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Икономия от /(Разход за) данък BGN'000	Стойност нетно от данък
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Печалба от преоценки на имоти, машини и оборудване	11,802	(1,504)	10,298	-	-	-
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(128)	-	(128)	(317)	5	(312)
	11,674	(1,504)	10,170	(317)	5	(312)
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажби	1,466	-	1,466	139	-	139
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	2,573	-	2,573	(39)	-	(39)
	4,039	-	4,039	100	-	100
Друг всеобхватен доход за годината	15,713	(1,504)	14,209	(217)	5	(212)

15. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Другите компоненти на всеобхватния доход включват:

	Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към Групата		Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към неконтро- лиращото участие		Общо други компоненти на всеобхватния доход	
	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Печалби(загуби) от преоценки на имоти, машини и оборудване	10,706	-	1,096	-	11,802	-
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(128)	(263)	-	(54)	(128)	(317)
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба:	1,478	140	(12)	(1)	1,466	139
Печалби възникнали през годината	1,485	432	(12)	(1)	1,473	431
Намалени с: Рекласификационни корекции на (печалби)/загуби, включени в печалбата или загубата за текущата година	(7)	(292)	-	-	(7)	(292)
Нетна промяна на курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	1,846	1,620	727	(1,659)	2,573	(39)
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности възникнали през годината	(192)	1,620	727	(1,659)	535	(39)
Намалени с: Рекласификационни корекции на курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности, включени в печалбата или загубата за текущата година	2,038	-	-	-	2,038	-
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	(1,393)	5	(111)	-	(1,504)	5
Друг всеобхватен доход за годината	12,509	1,502	1,700	(1,714)	14,209	(212)

16. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	<i>Земя и сгради</i>		<i>Машини, съоръжения и оборудване</i>		<i>Други</i>		<i>В процес на придобиване</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	208,413	194,562	211,048	194,434	42,519	41,923	17,724	12,624	479,704	443,543
Придобити	1,417	648	4,822	4,662	3,980	3,047	11,930	18,883	22,149	27,240
Активи в новопридобити дъщерни дружества	2,301	11,263	2,185	5,640	302	423	-	111	4,788	17,437
Ефект от преценка до справедлива стойност	1,985	-	1,800	-	10	-	-	-	3,795	-
Ефекти от валутни преизчисления	(103)	(498)	(114)	(813)	2	(315)	(18)	(390)	(233)	(2,016)
Отписани	(96)	(128)	(2,808)	(2,429)	(3,955)	(2,672)	(237)	(1,400)	(7,096)	(6,629)
Отписана отчетна стойност на активи при освобождаване на дъщерни дружества	(3,642)	-	(2,627)	-	(2,585)	-	(1,633)	-	(10,487)	-
Начислена/(възстановена) обезценка	86	-	(344)	-	(56)	-	-	-	(314)	-
Трансфер към имоти, машини и съоръжения	11,438	2,439	8,730	9,552	1,572	113	(21,740)	(12,104)	-	-
Трансфер към инвестиционни имоти (Приложение 18)	1,199	127	-	2	-	-	-	-	1,199	129
Салдо на 31 декември	222,998	208,413	222,692	211,048	41,789	42,519	6,026	17,724	493,505	479,704
Натрупана амортизация и обезценка										
Салдо на 1 януари	33,942	27,553	103,685	91,883	27,066	25,066	6	4	164,699	144,506
Начислена амортизация за годината	7,658	6,154	13,263	13,123	4,429	4,270	-	2	25,350	23,549
Ефект от преценка до справедлива стойност	(1,104)	-	(6,270)	-	(633)	-	-	-	(8,007)	-
Ефекти от валутни преизчисления	52	236	64	315	17	43	2	-	135	594
Отписана амортизация	(2)	(1)	(2,715)	(1,636)	(3,371)	(2,313)	(3)	-	(6,091)	(3,950)
Отписана амортизация на активи при продажба на дъщерни дружества	(527)	-	(2,399)	-	(870)	-	-	-	(3,796)	-
Салдо на 31 декември	40,019	33,942	105,628	103,685	26,638	27,066	5	6	172,290	164,699
Балансова стойност 31 декември	182,979	174,471	117,064	107,363	15,151	15,453	6,021	17,718	321,215	315,005
Балансова стойност на 1 януари	174,471	167,009	107,363	102,551	15,453	16,857	17,718	12,620	315,005	299,037

Към 31.12.2016 г. дълготрайните материални активи на Групата включват: земи на стойност 48,676 х.лв. (31.12.2015 г.: 47,340 х.лв.) и сгради с балансова стойност 134,303 х.лв. (31.12.2015 г.: 127,131 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември включват:

- реконструкция на сгради – 3,694 х.лв. (31.12.2015 г.: 3,186 х.лв.);
- разходи по изграждане на нови сгради – 1,029 х.лв. (31.12.2015 г.: 10,898 х.лв.);
- предоставени аванси – 723 х.лв. (31.12.2015 г.: 3,372 х.лв.);
- доставка на оборудване – 487 х.лв. (31.12.2015 г.: 24 х.лв.);
- други – 88 х.лв. (31.12.2015 г.: 238 х.лв.).

Финансов лизинг

Балансовата стойност на дълготрайните материални активи (транспортни средства) на Групата, получени на финансов лизинг към 31.12.2016 г. е в размер на 4,682 х.лв. (31.12.2015 г.: 3,699 х.лв.).

Оперативен лизинг

Групата е предоставила за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани лица с балансова стойност към 31.12.2016 г. в размер на 3,296 х.лв. (31.12.2015 г.: 3,396 х. лв.). Също така са предоставени под наем на трети лица дълготрайни материални активи с балансова стойност към 31.12.2016 г. в размер 818 х.лв. (31.12.2015 г.: 391 х.лв.).

Други данни

Към 31.12.2016 г. има учредени тежести върху дълготрайни материални активи на Групата във връзка с получени заеми (*Приложение № 29 и № 34*), както следва:

- Земи и сгради с балансова стойност съответно 25,659 х.лв. и 72,449 х.лв. (31.12.2015 г.: съответно 17,806 х.лв. и 73,697 х.лв.);
- Залози на съоръжения с балансова стойност – 2,771 х.лв. (31.12.2015 г.: 549 х.лв.);
- Залози на оборудване, транспортни средства и инвентар – 48,490 х.лв. (31.12.2015 г.: 33,440 х.лв.);
- Залози на активи в процес на придобиване – 1,189 х.лв. (31.12.2015 г.: 681 х.лв.).

Периодична преоценка по справедлива стойност

Към 31.12.2016 г. е извършена преоценка на имотите, машините и оборудването със съдействието на независими лицензирани оценители с цел определяне на справедливата стойност на активите в съответствие с изискванията на МСФО13 и МСС16.

Ефектите от извършената преоценка са отчетени както следва:

	<i>Земи и сгради</i>	<i>Машини, съоръжения и оборудване</i>	<i>Други</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Преоценка до справедлива стойност към 31 декември, отчетена в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) (<i>Приложение № 4 и Приложение № 10</i>)	86	(344)	(56)	(314)
Преоценка до справедлива стойност, отчетена в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) (<i>Приложение № 15</i>)	3,089	8,070	643	11,802
Общо	3,175	7,726	587	11,488

(а) Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на земи в регулация, находящи се в гр. София и областните градове на страната, при които срокът за осъществяване на сделката е до 12 месеца, са преценени като входящи данни, използвани при техниката за оценяване, от ниво 2.

Оценките по справедлива стойност на останалите имоти, машини, съоръжения и оборудване са категоризирани йерархично като справедливи стойности на ниво 3.

Направената преоценка на имотите, машините и оборудването е на неповтаряема (периодична, на пет години) база и е по прилагането на модела на преоценената стойност по МСС 16.

Таблицата по-долу представя информация за справедливата стойност на имоти, машини и оборудване към 31.12.2016 г. и съответните нива в йерархията на справедливата стойност:

<i>Групи активи</i>	<i>ниво 2</i>	<i>ниво 3</i>	<i>общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Земеделски земи</i>	-	10,965	10,965
<i>Земни в регулация</i>	26,048	7,235	33,283
<i>Сгради</i>	3,688	110,914	114,602
Общо земи и сгради	29,736	129,114	158,850
Машини, съоръжения и оборудване	231	96,632	96,863
<i>Плододайни растения</i>	-	134	134
<i>Други активи</i>	-	17,985	17,985
Общо други активи	-	18,119	18,119
Общо	29,967	243,865	273,832

(б) Методи и техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблиците по-долу представят описание на методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на отделните групи активи от състава на имоти, машини и оборудване за 2016 г., както и значимите входящи ненаблюдаеми данни по отделно за ниво 2 и ниво 3:

Групи активи ниво 2	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Земни в регулация	<i>Пазарен подход</i>	* Дисконтов фактор * Разходи по сделката * Корекции за сравнимост
	Оценъчна техника: Метод на сравнителната стойност на аналози – пазарни цени на идентични и сравними имоти по местонахождение и предназначение	<i>Коригирани пазарни цени за отчитане специфика на оценявания имот – местоположение, площ, срок на реализация на сделката, норма на възвръщаемост.</i>
Сгради	Оценъчна техника: Метод на пазарните аналози – пазарни или офертни цени на сравними имоти	Корекции за съпоставимост
Машини и съоръжения /МПС/	Оценъчна техника: метод на пазарните аналози	Корекции за съпоставимост между оценявания актив и избраните аналози
Групи активи ниво 3	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни и количествени параметри
Земеделски земи	<i>а.Пазарен подход</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните сравнения на сделки със земеделски земи в районите на земите за оценяване	* Средни данни за цени на предлагане и аренда на земеделски земи от специализирани интернет издания по райони – землища, общини, области (zemi.bg, nivi.bg и др.); * Средни цени на земеделски земи и аренда по райони съгласно данни на НСИ; * Индекс на цените на земеделските земи: - 1,35% по данни на НСИ; * Индекс на цените на арендата на земеделските земи: 2,89% по данни на НСИ; * Срок за осъществяване на транзакции (отдаване под аренда и/или продажба) със земеделски земи – от 6 до 12 месеца (прието средно 9 м); * Теглово съотношение между използваните методи – 40 % за метод на пазарните сравнения и 60 % за капитализиран доход от аренда, поради оценена по-висока надеждност на сравнителните данни за арендата
	<i>б.Приходен подход</i> Капитализиран доход от аренда	<i>Коригирани пазарни цени за отчитане специфика на оценявания имот – местоположение, площ, срок на реализация на сделката, норма на възвръщаемост.</i>
Земни в регулация	<i>Пазарен подход</i> Оценъчна техника: Метод на сравнителната стойност на аналози – пазарни цени на идентични и сравними имоти по местонахождение и предназначение	*Срок за осъществяване на сделката – от 12 до 18 месеца *Индекс на цените на недвижими имоти с производствено, складово и обслужващо предназначение: -1,20% *корекционни коефициенти за съпоставимост
		<i>Коригирани пазарни цени за отчитане специфика на оценявания имот – местоположение, площ, срок на реализация на сделката, норма на възвръщаемост.</i>

<hr/>	<p><i>Разходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна на актива – метод на амортизирана възстановителна стойност – на база съчетано прилагане на следните техники: 1) Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база индексирани историческа стойност на актива; 2) Формиране на амортизирана възстановителна стойност на база текущи разходи за създаване или подмяна.</p>	<p>* Инфлационен индекс на цените в зависимост от периода между момента на въвеждане на актива в експлоатация и текущия момент на оценка</p> <p>*Индекс на цените в сектор Строителство: 1,44 % по данни на НСИ</p> <p>* Индекс на пазарните цени на производствено – складови и обслужващи обекти: – 1,20%</p> <p>*Теглово съотношение между използваните техники индивидуално за всеки актив, съобразно преценката за надеждност на използваните сравнителни данни и спецификата на актива *Корекционни коефициенти за функционално и икономическо обезценяване.</p>
Сгради		
<hr/>	<hr/>	<hr/>
Машини, съоръжения, оборудване и други активи	<p><i>Разходен подход – амортизирана възстановителна стойност</i></p>	<p><i>Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози</i></p> <p>*Инфлационен индекс по данни на Евростат в зависимост от периода между момента на въвеждане на актива в експлоатация и текущия момент на оценка *Корекционни коефициенти на възстановителната стойност за функционално и икономическо обезценяване</p> <p><i>Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози на съответния тип машини и съоръжения.</i></p> <hr/>

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

17. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	<i>Репутация</i>		<i>Права върху интелектуална собственост</i>		<i>Програмни продукти</i>		<i>Други</i>		<i>В процес на придобиване</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Отчетна стойност</i>												
Салдо на 1 януари	20,560	20,103	21,114	11,978	10,254	10,357	5,122	3,346	3,465	1,096	60,515	46,880
Придобити	106	1,533	411	93	2,003	344	510	623	1,239	3,451	4,269	6,044
Активи в новопридобити дъщерни дружества	-	-	10,647	10,662	-	83	-	-	-	56	10,647	10,801
Ефекти от валутни преизчисления	(135)	(1,076)	45	(1,037)	(2)	(151)	(5)	(317)	1	(2)	(95)	(2,583)
Трансфер	-	-	47	(6)	3,144	74	20	1,470	(3,211)	(1,538)	-	-
Отписана отчетна стойност на активи при освобождаване на дъщерни дружества	(869)	-	(1,051)	-	(332)	-	(1,154)	-	(60)	-	(3,466)	-
Отписани	-	-	(546)	(576)	(25)	(453)	-	-	(109)	402	(680)	(627)
Салдо на 31 декември	19,662	20,560	30,667	21,114	15,042	10,254	4,493	5,122	1,325	3,465	71,189	60,515
<i>Нагрупана амортизация и обезценка</i>												
Салдо на 1 януари	9,185	9,185	8,056	6,685	5,771	5,228	1,971	1,564	30	30	25,013	22,692
Начислена амортизация за годината	-	-	1,955	1,546	924	993	688	407	-	-	3,567	2,946
Обезценка	592	-	61	-	-	-	-	-	-	-	653	-
Ефекти от валутни преизчисления	-	-	13	135	-	-	3	-	-	-	16	135
Отписана амортизация на активи при освобождаване на дъщерни дружества	-	-	(1,160)	-	(117)	-	(759)	-	(5)	-	(2,041)	-
Отписана амортизация	-	-	(480)	(310)	-	(450)	-	-	(25)	-	(505)	(760)
Салдо на 31 декември	9,777	9,185	8,445	8,056	6,578	5,771	1,903	1,971	-	30	26,703	25,013
Балансова стойност на 31 декември	9,885	11,375	22,222	13,058	8,464	4,483	2,590	3,151	1,325	3,435	44,486	35,502
Балансова стойност на 1 януари	11,375	10,918	13,058	5,293	4,483	5,129	3,151	1,782	3,435	1,066	35,502	24,188

Разходите за придобиване на дълготрайни нематериални активи към 31 декември включват:

- разходи за придобиване на програмни продукти – 1,215 х.лв. (31.12.2015 г.: 3,169 х.лв.)
- предоставени аванси – 48 х.лв. (31.12.2015 г.: 156 х.лв.);
- разходи за придобиване на разрешения за употреба на лекарствени продукти – 25 х.лв. (31.12.2015 г.: 36 х.лв.);
- други – 37 х.лв. (31.12.2015 г.: 74 х.лв.).

Правата върху интелектуална собственост включват продукти от развойна дейност, свързани с лекарствени субстанции (активни съставки) и форми, придобити патенти и търговски марки и комплексни нематериални активи (лицензии и мрежи от аптечни локации).

В общия обем на интелектуалната собственост на Групата най-голям е дялът на вътрешносъздадените търговски марки, които не са капитализирани в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Търговските марки предоставят изключителни права върху наименованията на лекарствените продукти, като с най-голям относителен дял в продажбите на Групата са: Карсил, Темпалгин, Бронхолитин, Табекс, Аналгин, Трибестан, Вицетин, Сиднофарм, Антистенокардин, Спазмалгон, Софтензиф, Хлофадон, Хлофазолин, Софафаилин, Сопрал, Вазопрен, Бусколизин, Нивалин, Марославин, Димекс, Алергозан, Аминалон.

Капитализирани в резултат на осъществени бизнес-комбинации търговски марки са: Пробиотик, Лаксомуцил, Алфалипоин, Инфлурекс и др. Групата притежава патент за производство на лекарствена форма, съдържаща Ренитидин.

Придобитите, в резултат на осъществени бизнес-комбинации, основно в Беларус, включват ексклузивни договори с контрагенти, лицензии и дистрибуторска мрежа.

Обезценка на репутация

Ръководството на Групата е направило необходимите процедури за извършване на задължителния тест за обезценка на признатите в консолидиран годишен отчет за финансовото състояние репутации по придобиването на дъщерните дружества. За целта е прието, че всяко отделно дружество се явява в качеството на “обект, генериращ парични потоци”.

Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители, като е направен подробен преглед дали са настъпили събития и факти, явяващи се индикатори за промени в направените предположения и преценки към 31.12.2016 г.

Като база за прогнозите на парични потоци (преди данъци) са използвани финансовите бюджети, разработени от ръководствата на съответните дружества и на Групата като цяло, покриващи от три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието и реструктурирането на дейностите в рамките на Групата. Възстановимата стойност на всеки обект, генериращ парични потоци, е определена на база “стойност в употреба”. Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност на всеки обект са в следните диапазони:

- норма на растеж в три (или пет) годишния период – от 0% до 55%;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 0% до 5%;
- дисконтова норма (на база WACC) – от 5.60% до 36.90%;
- лихвен процент (цена на дълга) – от 2.3% до 16.5%.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията са определени конкретно за всяко дружество, носител на репутация, третирано като отделна единица, генерираща парични потоци, и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете.

Тестовите и преценките на ръководството на Групата за обезценка на признатите репутации са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които Групата очаква да получи от дъщерните дружества, вкл. чрез използването на техните вътрешно създадени търговски марки, търговски и промишлен опит и генерираните и очаквани в бъдеще от тях обеми приходи, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари (разработване и запазване), очакванията за бъдещи продажби и реструктуриране на дейността и пр.

В резултат на направените анализи ръководството на Групата е определило, че към 31.12.2015 г. не са налице условия за признаване на допълнителна обезценка на признатите репутации. Към 31.12.2016 г. е призната обезценка на репутация общо в размер на 592 х.лв. за 4 дъщерни дружества в Беларус.

18. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	10,562	10,606
Придобити	18	-
Отписани	-	(13)
Нетна печалба от корекция до оценка по справедлива стойност, включена в печалбата или загубата (<i>Приложение № 4</i>)	102	98
Трансфер към имоти, машини и съоръжения (<i>Приложение № 16</i>)	(1,199)	(129)
Салдо на 31 декември	9,483	10,562

Инвестиционните имоти представляват сгради и прилежащи земи към тях, специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем. По група активи са както следва:

<i>Група активи</i>	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>
Складови помещения	3,921	3,801
Офиси	2,722	3,921
Производствени сгради	2,440	2,440
Почивни бази	400	400
Общо	9,483	10,562

Към 31.12.2016 г. няма учредени тежести върху инвестиционни имоти (31.12.2015 г.: 1,199 х.лв.).

Оценки по справедлива стойност
Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на групите инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 2 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема и се дължи на прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва регулярно към датата на всеки финансов отчет. Измерването на справедливата стойност е реализирано със съдействието на независими лицензирани оценители.

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на инвестиционните имоти, оценени на Ниво 2:

	<i>Складови помещения</i>	<i>Офиси</i>	<i>Производствени сгради</i>	<i>Почивни бази</i>	<i>Общо</i>
Салдо на 1 януари 2015	3,787	3,900	2,492	427	10,606
Отписани	-	-	(13)	-	(13)
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата- нереализирана	14	21	90	(27)	98
Трансфер към имоти, машини и оборудване	-	-	(129)	-	(129)
Салдо на 31 декември 2015	3,801	3,921	2,440	400	10,562
Покупки и капитализирани разходи	18	-	-	-	18
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата- нереализирана	102	-	-	-	102
Трансфер към имоти, машини и оборудване	-	(1,199)	-	-	(1,199)
Салдо на 31 декември 2016	3,921	2,722	2,440	400	9,483

Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на всички групи от състава на инвестиционните имоти Ниво 2, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Групи активи Ниво 2	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Складови помещения	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвращаемост б. Срок на реализация на наемни сделки
Производствени сгради	<i>б. Разходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна - амортизирана възстановима стойност (като помощна поддържаща оценка)	Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози на машини и съоръжения
Офиси	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвращаемост б. Срок на реализация на наемни сделки
Почивни бази	<i>б. Пазарен подход</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните аналози (като помощна оценка)	Извършени корекции за сравнимост

19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>
Инвестиции в асоциирани дружества	15,033	1,536
Инвестиции в съвместни дружества	3,682	3,688
Общо	18,715	5,224

19.1. Придобиване на дял в асоциирано дружество

Към 31.12.2016 г. Групата има значително влияние в следните дружества:

Дружество	% участие	Балансова стойност BGN'000	Дата на придобиване на дялове
Доверие Обединен Холдинг АД	30.22	15,033	21.12.2016 г.
ООО Здравей (чрез ООО Фармацевт плюс – 25%)	16.25	-	31.12.2015 г.

Доверие Обединен Холдинг АД има предмет на дейност придобиване, управление, оценка и продажба на дялове / акционерни участия в български и чуждестранни дружества. Групата Доверие Обединен Холдинг включва 24 на брой дъщерни дружества. На 21.12.2016 г. Софарма АД придобива допълнително 2,871,011 броя акции от капитала на Доверие Обединен Холдинг АД, с което Група Софарма придобива значително влияние върху консолидираните нетни активи на Групата ДОХ.

ООО Здравей има предмет на дейност търговия с фармацевтични продукти.

Към 31.12.2015 г. Групата има значително влияние в следните дружества:

Дружество	% участие	Балансова стойност BGN'000	Дата на придобиване на дялове
ООО МобилЛайн (чрез СООО Брититрейд – 30%)	33.55	513	28.02.2015 г.
ОДО СалюсЛайн (чрез СООО Брититрейд – 25%)	29.63	1,023	28.02.2015 г.
ООО Здравей (чрез ООО Фармацевт плюс – 25%)	16.25	-	31.12.2015 г.

И трите асоциирани дружества имат предмет на дейност търговия с фармацевтични продукти.

На 23.11.2016 г., чрез извършеното реструктуриране на дъщерното дружество ОДО Ален-фарм-плюс, Беларус, Групата придобива контролен пакет от капитала на СалюсЛайн ООО, Беларус, в резултат на което статутът на последното е променен на „дъщерно дружество“.

На 16.02.2016 г., чрез дъщерното дружество СООО Брититрейд, Беларус, Групата е придобила 50% дял от капитала на Мобил Лайн ООО, Беларус, в резултат на което последното е класифицирано като дъщерно дружество.

През 2015 г. Групата е придобила чрез дъщерното дружество ООО Фармацевт плюс, Беларус индиректен дял в ООО Здравей в Беларус чрез закупуването на 25% дял от капитала му (асоциирано дружество).

На 26.10.2015 г. Софарма АД придобива 3,080,000 броя акции на Медика АД, в резултат на което последното е класифицирано като дъщерно дружество.

Движението на инвестициите в асоциираните дружества е представено по-долу:

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	1,536	7,672
Придобиване на акции	2,414	1,502
Дял в текущата печалба/(загуба) за периода	-	(64)
Трансфер към инвестиции в дъщерни дружества	(1,536)	(7,672)
Трансфер от инвестиции на разположение и за продажба	2,805	254
Ефекти от валутни преизчисления	-	(329)
Ефект от оценка на предходно държани дялове по справедлива стойност в дружества при придобиването на значително влияние в тях от Групата	928	212
Печалба от придобиване на асоциирано дружество	8,886	-
Ефекти от сделки с дружества от Групата	-	(39)
Салдо към 31 декември	15,033	1,536

Делът на Групата в резултатите на асоциираните дружества и техните агрегирани активи (включително репутация) и пасиви е както следва:

31.12.2016 г.	Дял в активите	Дял в пасивите	Дял в приходите	Дял в печалбата/(загубата)	Участие
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	%
Доверие Обединен Холдинг АД*	36,608	21,575	-	-	30.22
ООО Здравей	295	298	-	-	16.25
<i>*Консолидирани показатели</i>					
31.12.2015 г.	Дял в активите	Дял в пасивите	Дял в приходите	Дял в печалбата/(загубата)	Участие
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	%
ООО МобилЛайн	552	192	679	(18)	33.55
ОДО СалюсЛайн	1,173	407	1,206	(46)	29.63
ООО Здравей	126	120	-	-	16.25

Инвестицията в асоциираните дружества към 31 декември 2016 г. не съдържа призната репутация от придобиване (31 декември 2015 г.: 464 х.лв.).

19.2. Придобиване на дял в съвместни дружества

Към 31.12.2016 г. съвместни дружества са:

Дружество	% участие	Балансова стойност BGN'000	Дата на придобиване на дялове
ООО Ивем и К	36.25%	678	31.12.2015 г.
ООО Ариенс	32.50%	97	31.12.2015 г.
ООО Виватон плюс	50%	102	20.12.2012 г.
ООО Мед-дент	50%	265	17.12.2013 г.
ООО Беллерофон	50%	299	21.11.2014 г.
БООО СпецАфармация	50%	1,169	20.01.2014 г.
ЗАО Интерфарм	50%	1,072	31.12.2014 г.

Към 31.12.2015 г. съвместни дружества са:

Дружество	% участие	Балансова стойност BGN'000	Дата на придобиване на дялове
ООО Ивем и К	38.50%	558	31.12.2015 г.
ООО Ариенс	32.50%	86	31.12.2015 г.
ООО Виватон плюс	50%	121	20.12.2012 г.
ООО Мед-дент	50%	372	17.12.2013 г.
ООО Беллерофон	50%	281	21.11.2014 г.
БООО СпецАфармация	50%	1,096	20.01.2014 г.
ЗАО Интерфарм	50%	1,174	31.12.2014 г.

Предметът на дейност на придобитите съвместни дружества е оповестен в *Приложение № 1*.

На 30.11.2015 г. Групата е придобила индиректен дял в ООО Ариенс и ООО Ивем и К в Беларус чрез закупуване на 50% дял от капитала им (съвместен контрол). Дяловете в ООО Ариенс са придобити от дъщерното дружество ООО Фармацевт плюс, Беларус, а за ООО Ивем и К – от дъщерните дружества ООО Фармацевт плюс, Беларус и ООО Табина, Беларус.

Движението на инвестициите в съвместни дружества е представено по-долу:

	31.12.2016 BGN '000	31.12.2015 BGN '000
Салдо на 01 януари	3,688	4,715
Придобиване на акции	68	644
Увеличение на капитала	271	-
Дял в текущата загуба за периода (<i>Приложение №13</i>)	(157)	(236)
Ефекти от сделки с дружества от Групата	(64)	14
Ефекти от валутни преизчисления	(19)	(1,089)
Обезценка (<i>Приложение №13</i>)	(105)	(360)
Салдо към 31 декември	3,682	3,688

19.3. Обща информация за асоциираните дружества

Към 31 декември Групата има значително влияние в две дружества. Инвестициите в асоциираните дружества са оценени в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал и са както следва:

Наименование на дружеството	Предмет на дейност	Държава	Балансова стойност	Дял на участието в собствеността/ Дял в правата на глас/	Балансова стойност	Дял на участието в собствеността/ Дял в правата на глас/
			31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2015
Доверие Обединен Холдинг АД	Придобиване, управление, оценка и продажба на дялове / акционерни участия в български и чуждестранни дружества	България	15,033	30.22%	-	-
ООО Мобил Лайн	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	-	-	514	33.55%
ОДО СалюсЛайн	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	-	-	1,022	29.63%
ООО Здравей	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	-	16.25%	-	16.25%
			15,033		1,536	

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация, коригирана до справедлива стойност по отношение на всяко съществено за Групата асоциирано дружество след направени корекции, отразяващи разлики в груповата счетоводна политика и счетоводната база, както и ефектите от оценките на активите и пасивите по справедлива стойност към датата на придобиване.

Финансови показатели	Доверие Обединен Холдинг АД*	ООО Здравей
	31.12.2016 BGN'000	31.12.2016 BGN'000
Обобщена информация от отчета за финансовото състояние		
Текущи активи	43,958	1,458
Нетекущи активи	132,851	360
Текущи задължения	(43,708)	(1,741)
Нетекущи задължения	(32,186)	(92)
Нетни активи	100,915	(15)
в т.ч.		
Неконтролиращо участие	(27,918)	-
Корекция до справедлива стойност	(23,255)	-
Общо	49,742	-
Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2016
	BGN'000	BGN'000
Приходи	126,861	3,094
Нетна печалба за годината	9,101	(50)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	1,229	-
Общ всеобхватен доход за годината	10,330	(50)

*Консолидирани показатели

<i>Финансови показатели</i>	<i>ООО Мобил Лайн</i>	<i>ОДО Салюс Лайн</i>	<i>ООО Здоровей</i>
<i>Обобщена информация от отчета за финансовото състояние</i>	<i>31.12.2015 BGN'000</i>	<i>31.12.2015 BGN'000</i>	<i>31.12.2015 BGN'000</i>
Текущи активи	432	864	579
Нетекущи активи	1,212	3,096	199
Текущи задължения	(361)	(836)	(650)
Нетекущи задължения	(210)	(539)	(89)
Нетни активи	1,073	2,585	39
<i>Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход</i>	<i>01.01-31.12.2015 BGN'000</i>	<i>01.01-31.12.2015 BGN'000</i>	<i>01.01-31.12.2015 BGN'000</i>
Приходи	2,025	4,069	2
Нетна печалба за годината	(55)	(155)	-
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	-	-	-
Общ всеобхватен доход за годината	(55)	(155)	-

Равнението между обобщената финансова информация за съществените участия в асоциираните дружества и тяхната балансова стойност към 31 декември, включена в настоящия консолидиран финансов отчет, е представено в таблицата по-долу:

<i>31.12.2016</i>	<i>Доверие Обединен Холдинг АД BGN'000</i>	<i>Здоровей BGN'000</i>	
Нетни активи	49,742	(15)	
Дял на Групата (%)	30.22%	16.25%	
Дял на Групата в нетните активи	15,033	(2)	
Други корекции	-	2	
Балансова стойност на инвестицията	15,033	-	
<i>31.12.2015</i>	<i>Мобил Лайн BGN'000</i>	<i>Салюс Лайн BGN'000</i>	<i>Здоровей BGN'000</i>
Нетни активи	1,073	2,585	39
Дял на Групата (%)	33,55%	29,63%	16,25%
Дял на Групата в нетните активи	360	766	6
Репутация	156	254	(6)
Други корекции	(2)	2	-
Балансова стойност на инвестицията	514	1,022	-

19.4. Обща информация за съвместните дружества

Към 31 декември Групата упражнява съвместен контрол в седем дружества. Инвестициите в съвместните дружества са оценени в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал и са както следва:

Наименование на дружеството	Предмет на дейност	Държава	Балансова	Дял на	Балансова	Дял на
			стойност на инвестицията	участието в собствеността	стойност на инвестицията	участието в собствеността
			31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2015
ООО Виватон плюс	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	102	50.00%	121	50.00%
ООО Мед-дент	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	265	50.00%	372	50.00%
БООО СпецАфармация	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	1,169	50.00%	1,097	50.00%
ООО Беллерофон	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	299	50.00%	281	50.00%
ЗАО Интерфарм	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	1,072	50.00%	1,173	50.00%
ООО Ивем и К	Търговия на дребно	Беларус	678	36.25%	558	38.50%
ООО Ариенс	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	97	32.50%	86	32.50%
			3,682		3,688	

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация за всяко съществено за Групата съвместно дружество след направени корекции, отразяващи разлики в груповата счетоводна политика и счетоводната база, както и ефектите от оценките на активите и пасивите по справедлива стойност към датата на придобиване.

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

Финансови показатели	31.12.2016							31.12.2015						
	000	000	Б000	000	ЗАО	000	000	000	000	Б000	000	ЗАО	000	000
	Виватон плюс	Меддент	Спец Афарм ация	Белле- рофон	Интер- фарм	Ивем и К	Ариенс	Виватон плюс	Меддент	Спец Афарма ция	Белле- рофон	Интер- фарм	Ивем и К	Ариенс
Обобщена информация от отчета за финансовото състояние	BGN' 000	BGN' '000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' '000	BGN' 000	BGN' '000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000
Текущи активи, в т.ч.:	616	353	720	268	965	2,370	661	494	144	650	261	870	2,026	535
Парични средства и парични еквиваленти	23	20	31	31	37	77	25	11	8	32	13	24	43	12
Нетекущи активи	172	19	299	131	1,790	1,011	125	225	8	274	155	2,021	1,027	138
Текущи задължения, в т.ч.:	(917)	(280)	(526)	(113)	(603)	(2,967)	(843)	(799)	(108)	(606)	(218)	(495)	(2,748)	(809)
Текущи финансови пасиви (с изключение на търговските и други задължения и провизии)	(50)	(15)	(37)	(10)	(44)	(147)	(32)	(45)	(5)	(31)	(12)	(69)	(129)	(21)
Нетекущи задължения, в т.ч.:	(16)	-	(58)	(79)	(312)	(119)	(15)	(29)	-	(53)	(25)	(354)	(131)	(17)
Нетекущи финансови пасиви (с изключение на търговските и други задължения и провизии)	(16)	-	(14)	(22)	(312)	(119)	(15)	(29)	-	(20)	(25)	(354)	(131)	(17)
Нетни активи	(145)	92	435	207	1,840	295	(72)	(109)	44	265	173	2,042	174	(153)
Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход	2016	2016	2016	2016	2016	2016	2016	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015
	BGN' 000	BGN' '000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' '000	BGN' 000	BGN' '000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000	BGN' 000
Приходи	3,486	1,493	3,471	1,631	5,121	8,232	2,347	1,786	1,479	3,707	2,012	5,380	9	2
Разход за амортизация на материални и нематериални активи	(75)	-	(40)	(20)	(215)	(73)	(14)	(40)	(54)	(17)	(25)	(270)	-	-
Приходи от лихви	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Разходи за лихви	-	-	(9)	-	-	(169)	(61)	-	-	-	-	-	-	-
Разход за данък върху печалбата	10	(3)	(4)	2	34	(14)	-	5	2	(2)	2	44	-	-
Нетна печалба/(загуба) за годината	(36)	4	(17)	(12)	(170)	(207)	104	(44)	(41)	(71)	(29)	(244)	-	-
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общ всеобхватен доход за годината	(36)	4	(17)	(12)	(170)	(207)	104	(44)	(41)	(71)	(29)	(244)	-	-

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

Равнението между обобщената финансова информация за съществените участия в съвместните дружества/предприятия и тяхната балансова стойност към 31 декември, включена в настоящия консолидиран финансов отчет е представено в таблицата по-долу:

<i>31.12.2016 г.</i>	<i>000 Ивем и К</i>	<i>000 Ариенс</i>	<i>000 Виватон плюс</i>	<i>000 Меддент</i>	<i>Б000 Спец- Афармация</i>	<i>000 Беллеро- фон</i>	<i>ЗАО Интер фарм</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Нетни активи	295	(72)	(145)	92	435	207	1,840	2,652
Дял на Групата (%)	36.25%	32.50%	50.00%	50.00%	50.00%	50.00%	50.00%	
Дял на Групата в нетните активи	107	(24)	(72)	45	217	104	921	1,298
Репутация	328	105	25	94	667	237	78	1,534
Дял на НКУ в инвестицията	289	30	149	127	291	(45)	73	914
Корекции от сделки с дружества от Групата	(46)	(14)	-	(1)	(6)	3	-	(64)
Балансова стойност на инвестицията	678	97	102	265	1,169	299	1,072	3,682
	<i>000 Ивем и К</i>	<i>000 Ариенс</i>	<i>000 Виватон плюс</i>	<i>000 Меддент</i>	<i>Б000 Спец- Афармация</i>	<i>000 Беллеро- фон</i>	<i>ЗАО Интер фарм</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Нетни активи	174	(153)	(107)	88	265	173	2,042	2,482
Дял на Групата (%)	38,50%	32,50%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%
Дял на Групата в нетните активи	67	(50)	(53)	44	133	87	1,021	1,249
Репутация	331	106	19	169	205	205	69	1,105
Дял на НКУ в инвестицията	160	30	145	161	750	(8)	83	1,320
Корекции от сделки с дружества от Групата	-	-	10	(2)	9	(3)	-	14
Балансова стойност на инвестицията	558	86	121	372	1,097	281	1,173	3,688

19.5. Изходящите парични потоци от придобиване на съвместни и асоциирани дружества*През 2016 година:*

Парични потоци при придобиване на дялове:	BGN'000
Съвместно дружество (ООО СпецАфармация)	86
Съвместно дружество (ООО Беллерефон)	23
Съвместно дружество (Ивем и К)	331
Съвместно дружество (ООО Ариенс)	33
Асоциирано дружество (Доверие Обединен Холдинг АД)	2,058
	2,531

През 2015 година:

Парични потоци при придобиване на дялове:	BGN'000
Съвместно дружество (ООО Ариенс)	91
Съвместно дружество (ООО Ивем и К)	562
Асоциирано дружество (ООО Мобил Лайн)	724
Асоциирано дружество (ОДО Салюс Лайн)	1,356
Асоциирано дружество (ООО Здравей)	-
Асоциирано дружество (Медика АД)	3,979
Асоциирано дружество (ОДО Аленфарм плюс)	1,423
	8,135

20. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Балансовата стойност на инвестициите по дружества е както следва:

	Страна	31.12.2016 BGN '000	Участие %	31.12.2015 BGN '000	Участие %
Лавена АД	България	2,883	11.29	1,567	11.03
Олайнфарм АД	Латвия	1,796	0.77	1,553	0.77
Екстаб Фарма Инк - САЩ	САЩ	290	5.00	290	5.00
ООО Фармико	Беларус	172	2.00	172	2.00
Хидроизомат АД	България	131	10.65	132	10.65
ОДО ДКМ-Фарм	Беларус	100	2.00	100	2.00
БТФ Експат България	България	82	0.32	-	-
ООО Сеть Аптек	Беларус	70	2.00	70	2.00
Софарма имоти АДСИЦ	България	64	0.07	39	0.05
Тодоров АД	България	37	4.98	22	4.74
Доверие Обединен Холдинг АД	България	-	-	2,805	19.88
Елана Фонд Паричен пазар	България	-	-	257	1.14
ДФ Елана Еврофонд	България	-	-	252	6.34
Елана Агрокредит АД	България	-	-	67	1.26
Други		96		98	11.03
Общо		5,721		7,424	

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

Към 31.12.2016 г. сумата на „други“ инвестиции на разположение и за продажба в размер на 96 х.лв. (31.12.2015 г.: 98 х.лв.) включва много малки малцинствени участия на Групата в капитала на общо пет дружества (31.12.2015 г.: шест дружества).

Инвестициите в Екстаб Фарма Инк, САЩ и всички дружества в Беларус са оценени и представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване.

Към 31.12.2016 г. инвестициите на разположение и за продажба, оценени по справедлива стойност, са както следва:

	<i>брой притежавани акции</i>	<i>справедлива цена на акция</i>	<i>31.12.2016 BGN '000</i>	<i>брой притежавани акции</i>	<i>справедлива цена на акция</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>
Лавена АД	30,100	95.78	2,883	108,500	13.55	1,553
Олайнфарм АД	108,500	16.55	1,796	29,393	51.78	1,567
Хидроизомат АД	318,889	0.41	131	161,014	0.14	22
БТФ Експат България	74,550	1.10	82	-	-	-
Софарма имоти АДСИЦ	12,000	5.33	64	-	-	-
Тодоров АД	169,468	0.22	37	9,220	4.23	39
Доверие Обединен Холдинг АД	-	-	-	3,725,145	0.81	2,805
ДФ Елана Еврофонд	-	-	-	1,667	0.15	257
Химимпорт АД	-	-	-	958	0.15	252
Елана Фонд Паричен пазар	-	-	-	318,301	0.41	132
Монбат АД	-	-	-	64,350	1.03	67
Химимпорт АД	-	-	-	1,000	1.38	1
Общо			4,993			6,695

Таблицата по-долу представя инвестициите на разположение и за продажба на Групата, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние:

Йерархия на справедливите стойности

<i>Инвестиции на разположение и за продажба</i>	<i>Справедлива стойност</i>	<i>(Ниво 1)</i>	<i>(Ниво 2)</i>	<i>(Ниво 3)</i>
	<i>31.12.2016</i>			
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Лавена АД	2,883	-	2,883	-
Олайнфарм АД	1,796	1,796	-	-
Хидроизомат АД	131	131	-	-
БТФ Експат България	82	82	-	-
Софарма имоти АДСИЦ	64	64	-	-
Тодоров АД	37	37	-	-
Общо	4,993	2,110	2,883	-

<i>Инвестиции на разположение и за продажба</i>	<i>Справедлива стойност 31.12.2015</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Доверие Обединен Холдинг АД	2,805	-	-	2,805
Лавена АД	1,567	-	1,567	-
Олайнфарм АД	1,553	1,553	-	-
Елана Фонд Паричен пазар	257	257	-	-
ДФ Елана Еврофонд	252	252	-	-
Хидроизомат АД	132	-	132	-
Елана Агрокредит АД	67	67	-	-
Софарма имоти АДСИЦ	39	39	-	-
Тодоров АД	22	22	-	-
Химимпорт АД	1	1	-	-
Общо	6,695	2,191	1,699	2,805

Движението между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1, Ниво 2 и Ниво 3 е представено в следната таблица:

<i>Инвестиции на разположение и за продажба</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо към 1 януари 2015 година	1,636	1,508	2,760	5,904
Покупки	356	95	894	1,345
Емисии на акции	70	-	-	70
Продажби	-	(41)	-	(41)
Трансфер към инвестиции в асоциирани дружества	(180)	(74)	-	(254)
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията <i>Финансови разходи - Нетна загуба от операции с ценни книжа</i>	7	-	-	7
Нереализирана загуба, включена в текущата печалба и загуба за годината (<i>Приложение № 14</i>)	(4)	(70)	(401)	(475)
Нереализирана печалба/(загуба), нетно включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 15</i>)	306	281	(448)	139
Салдо към 31 декември 2015 година	2,191	1,699	2,805	6,695
Покупки	517	328	-	845
Емисии на акции	230	-	-	230
Продажби	(1,246)	(228)	-	(1,474)
Трансфер към инвестиции в асоциирани дружества	-	-	(2,805)	(2,805)
Трансфер от Ниво 2 към Ниво 1	132	(132)	-	-
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията <i>Финансови приходи - Нетна печалба от операции с ценни книжа</i>	23	9	-	32
Нереализирана загуба, включена в текущата печалба и загуба за годината (<i>Приложение № 14</i>)	(2)	6	-	4
Нереализирана печалба/(загуба), нетно включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 15</i>)	265	1,201	-	1,466
Салдо към 31 декември 2016 година	2,110	2,883	-	4,993

Техники и подходи за оценяване

При оценките по справедлива стойност на ниво 2 е прилаган подходът на пазарните сравнения. Оценъчната техника се базира на метода на пазарните множители.

21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Дългосрочните вземания от свързани предприятия към 31 декември са:

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Предоставени дългосрочни заеми	9,797	20,213
Вземане по дългосрочно предоставен депозит за наем	231	292
Общо	10,028	20,505

Дългосрочните заеми са предоставени на асоциирано дружество (към 31.12.2015 г. са към дружества, свързани чрез ключов управленски персонал).

Условията по предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	Лихвен %	31.12.2016		31.12.2015	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
					в т.ч. лихва		в т.ч. лихва
<i>евро</i>	16,177	1.12.2018	5.00%	9,797	48	13,074	18
<i>евро</i>	3,272	1.12.2018	5.00%	-	-	7,139	739
Общо				9,797	48	20,213	757

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции).

Вземането по дългосрочно предоставен депозит е от дружество, свързано чрез ключов управленски персонал по сключен договор за наем на административни офиси с краен срок 01.08.2022 г.

22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Другите дългосрочни вземания на Групата включват:

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN'000	BGN'000
Вземания по продадена инвестиция в дъщерно дружество	3,389	3,258
Предоставени заеми	380	240
Други	380	48
Общо	4,149	3,546

Вземанията по продадена инвестиция в дъщерно дружество са с отложено плащане и с очакван падеж 31.12.2018 г., когато се очаква да приключат нормативно определените действия по регистрации на разрешения на медицински продукти.

Предоставените заеми от Групата в размер на 380 х.лв. към 31.12.2016 г. (31.12.2015 г.: 240 х.лв.) са към трети лица, необезпечени и с договорен годишен лихвен процент от 8% (31.12.2015 г.: от 8%) и падеж 14.11.2021 г.

23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

<i>Материалните запаси</i> включват:	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
Стоки	95,180	78,904
Материали	32,744	34,916
Готова продукция	27,504	38,159
Полуфабрикати	10,339	5,262
Незавършено производство	6,024	5,888
Общо	171,791	163,129

<i>Стоките по видове са както следва:</i>	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
Таблетни форми	45,629	36,501
Ампулни форми	13,567	11,046
Сиропи	7,646	6,977
Козметични стоки	5,637	2,305
Консумативи и превързочни	4,671	5,172
Капки	4,001	3,425
Хранителни добавки	3,708	473
Унгвенти	3,003	2,979
Супозитории	1,714	1,156
Стоки в процес на доставка	280	4,262
Други	5,324	4,608
Общо	95,180	78,904

Готовата продукция включва:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Таблетни форми	16,209	22,493
Ампулни форми	3,894	5,811
Сиропи	1,422	3,265
Други	5,979	6,590
Общо	27,504	38,159

Материалите по видове са както следва:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Основни материали	29,727	29,501
Материали в процес на доставка	483	3,078
Спомагателни материали	887	505
Технически материали	493	496
Резервни части	424	379
Други	730	957
Общо	32,744	34,916

Основните материали по видове са както следва:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Субстанции (активни съставки)	14,963	15,832
Химикали	3,666	4,370
Флакони, туби и ампули	2,732	3,032
Опаковъчни материали	2,732	1,962
Билки	2,278	1,201
ПВС и алуминиево фолио	1,130	1,492
Други	2,226	1,612
Общо	29,727	29,501

Към 31.12.2016 г. са учредени особени залози върху материални запаси в размер на 64,693 х.лв. (31.12.2015 г.: 82,439 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 29, № 34 и № 41*).

24. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

<i>Търговските вземания</i> включват:	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
<i>Вземания от клиенти</i>	214,616	206,204
<i>Обезценка на несъбираеми вземания</i>	(2,483)	(2,165)
Вземания от клиенти, нетно	<u>212,133</u>	<u>204,039</u>
<i>Предоставени аванси на доставчици</i>	3,577	1,712
<i>Обезценка на аванси</i>	(127)	(162)
Предоставени аванси, нетно	<u>3,450</u>	<u>1,550</u>
Общо	<u>215,583</u>	<u>205,589</u>

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева и евро.

Обичайно дружествата от Групата договарят с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби в диапазона от 30 до 180 дни, освен ако няма определени специфични условия за падеж на определени клиенти или в случаите, когато се разработват нови пазари и продукти и се привличат нови търговски контрагенти. Групата е определила обичаен кредитен период до 60 дни за клиенти и аптеки, и до 180 дни за други клиенти, за които не начислява лихви на клиентите, освен случаите на преструктурирани вземания със специален договор, при които е договорен по-дълъг срок с погасителен план и лихви. При продажби на медицинско оборудване на болничен пазар, кредитния период би могъл да достигне до и над 2 години поради финансовите специфики на контрагентите.

Забава след този срок е приета от Групата като индикатор за обезценка. Ръководствата на дружествата от Групата преценяват събираемостта като анализират експозицията на конкретния клиент, възможностите за погасяване (на клиента и чрез обезпечението) и вземат решение относно размера, признаването и начисляването на съответна обезценка.

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
до 30 дни	72,018	61,638
от 31 до 90 дни	50,655	50,279
от 91 до 180 дни	5,604	2,980
от 181 до 365 дни	3,056	2,807
от 1 до 2 години	10	111
над 2 години	<u>967</u>	<u>1,653</u>
Общо	<u>132,310</u>	<u>119,468</u>

Възrastовата структура на просрочените необезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
от 31 до 90 дни	20,867	15,651
от 91 до 180 дни	15,131	11,956
от 181 до 365 дни	13,981	15,597
от 1 до 2 години	7,441	12,162
над 2 години	6,847	6,631
Общо	64,267	61,997

Обичайно, при просрочените, но необезценени вземания, са били вече постигнати или са в процес на изготвяне споразумения с всеки конкретен клиент за разсрочване на плащанията по тези вземания ведно с дължима лихва по тях за периода на разсрочване(включително санкциониращи лихви за забава).

Възrastовата структура на просрочените обезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
от 31 до 90 дни	941	2,345
от 91 до 180 дни	3,212	3,978
от 181 до 365 дни	4,932	8,172
от 1 до 2 години	5,335	7,049
над 2 години	3,619	3,195
Обезценка	(2,483)	(2,165)
Общо	15,556	22,574

По-голямата си част просрочените вземания са от държавни болнични заведения. На всички просрочени вземания политиката на дружеството е да се начисляват, фактурират и събират допълнително лихви за просрочие, чрез които се компенсира изцяло забавата в плащанията и понесените разходи/загуби, както със специални споразумения за съответната болница – длъжник, така и чрез съдебни дела.

Размерът на обезценката е изчислен на индивидуална база, при прилагане на техниката на дисконтираните парични потоци, с дисконтова норма, определена на база цената на привлечения ресурс на дружеството, коригирана спрямо усреднената нетна доходност и консервативни прогнози за очакваните парични потоци, определени на основата на историята на длъжника и подписаните споразумения, респ. съдебни решения с него. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват до 100% (Приложение 2.32.3).

Към 31.12.2016 г. са учредени особени залози върху търговски вземания в размер на 75,755 х.лв. (31.12.2015 г.: 86,876 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 29, № 34 и № 41*).

Движение на коректива за обезценка

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Салдо в началото на годината	2,165	2,962
Начислени обезценки	1,501	1,216
Изписани суми по несъбираеми вземания	(316)	(226)
Възстановена обезценка	(682)	(1,758)
Отписани обезценки при продажба на дъщерно дружество	(132)	(29)
Ефект от валутно-курсови преизчисления	(5)	-
Трансфер към обезценки на съдебни и присъдени вземания (<i>Приложение № 26</i>)	(48)	-
Салдо в края годината	2,483	2,165

Предоставените аванси на доставчици са текущи, основно в лева и в евро и са за покупка на:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Суровини и материали	2,239	740
Услуги	950	475
Стоки	215	265
Други	173	232
Обезценка	(127)	(162)
Общо	3,450	1,550

25. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Предоставени търговски заеми	11,818	21,545
Вземания по продажби на продукцията и материали	3,122	5,889
Предоставени аванси	42	-
Общо	14,982	27,434

Предоставените търговски заеми на свързани предприятия са необезпечени към дружества свързани чрез ключов управленски персонал и дружества под общ индиректен контрол и са в размер на 11,818 х.лв. (31.12.2015 г.: 21,545 х.лв.).

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

Предоставените заеми са както следва:

Вид валута	Договорена сума (ориг.валута)	Падеж	Лихвен %	31.12.2016		31.12.2015	
				BGN '000	BGN '000 в т.ч. лихва	BGN '000	BGN '000 в т.ч. лихва
на дружества свързани чрез ключов управленски персонал							
евро	7,845	31.12.2017 г.	4.10%	6,292	5	7,982	146
лева	6,000	31.12.2017 г.	3.50%	4,472	72	4,636	1
евро	12,557	31.12.2017 г.	3.05%	560	1	8,310	26
лева	1,300	31.12.2017 г.	5.50%	-	-	503	42
на асоциирани и съвместни дружества							
бел.руб.	186	30.6.2017 г.	27.50%	146	-	-	-
бел.руб.	122	28.1.2018 г.	27.50%	104	-	-	-
бел.руб.	70	24.3.2017 г.	20.00%	67	1	-	-
бел.руб.	126	30.6.2017 г.	27.50%	59	-	-	-
бел.руб.	23	28.2.2017 г.	20.00%	22	1	-	-
на дружество, контролирано от асоциирано дружество							
лева	190	31.12.2017 г.	3.50%	96	-	114	-
Общо:				11,818	80	21,545	215

Вземанията по продажби на продукция и материали са безлихвени и са в лева и в беларуски рубли.

Обичайно дружествата от Групата договарят срок на плащане на вземанията по продажби на продукция между 90 до 180 дни, а за вземания по продажби на материали (вкл. субстанции – активни съставки) до 30 дни. Групата е определила максимален кредитен период до 365 дни, за контрагентите по продажби – свързани лица. Забава след този срок е приета от Групата като индикатор за обезценка. Ръководствата на дружествата от Групата преценяват събираемостта като анализират конкретните вземания и състоянието на дружество-длъжник, както и обстоятелствата по забавата и възможностите за погасяване, след което вземат решение дали да се признава и начислява обезценка на индивидуална база и в какъв размер.

Възрастовата структура на непадежилите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
до 30 дни	1,597	2,265
от 31 до 90 дни	686	1,925
от 91 до 180 дни	70	36
от 181 до 270 дни	-	114
от 271 до 360 дни	-	230
Общо	2,353	4,570

Възrastовата структура на просрочените необезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
от 31 до 90 дни	194	883
от 91 до 180 дни	219	32
от 181 до 365 дни	-	145
от 1 до 2 години	-	259
Общо	413	1,319

Възrastовата структура на просрочените обезценени вземания от свързани предприятия е както следва:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
над 1 година	412	-
Обезценка	(56)	-
Общо	356	-

Движение на коректива за обезценка

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари	24	141
Отчетени обезценки	32	-
Отписани обезценки по несъбираеми вземания	-	(117)
Салдо на 31 декември	56	24

26. ДРУГИ КРАТКОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ И АКТИВИ

Другите вземания и предплатени разходи на Групата включват:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Съдебни и присъдени вземания	5,516	4,308
Обезценка на съдебни вземания	(2,518)	(2,379)
Съдебни и присъдени вземания, нетно	2,998	1,929
Данъци за възстановяване	6,918	5,418
Предоставени заеми на трети лица	2,566	2,940
Предплатени разходи	2,055	1,978
Вземания по продажби от НЗОК	1,001	201
Вземания по предоставени депозити като гаранции	342	554
Предоставени средства на инвестиционни посредници	101	440
Вземания от сделки с инвестиции	38	-
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата	316	314
Други	1,392	731
Общо	17,727	14,505

Част от съдебните и присъдени вземания са възникнали във връзка с продажби на държавни болнични заведения. За повечето от тях са договорени или в процес на договаряне погасителни планове. Поради тази причина ръководството на Групата е оценило необходимост само за частична обезценка на горепосочените вземания.

Притежаваните от Групата финансови активи по справедлива стойност през печалбата са класифицирани в Ниво 1 на йерархия на справедливите стойности (*Приложение №2.14.2*) включват 210,958.41 броя дяла в доверителен фонд Райфайзен /България и за двата периода.

<i>Данъците за възстановяване</i> включват:	31.12.2016	31.12.2015
	BGN'000	BGN'000
Акциз	3,597	2,692
ДДС	2,353	1,839
Данъци от печалбата	966	882
Местни данъци и такси	2	5
Общо	6,918	5,418

<i>Предплатените разходи</i> включват:	31.12.2016	31.12.2015
	BGN'000	BGN'000
Застраховки	825	777
Абонаменти	735	518
Наеми	114	44
Реклама	48	52
Лицензионни и патентни такси	38	43
Ваучери	16	18
Други	279	526
Общо	2,055	1,978

Предоставените заеми на трети лица в размер на 2,566 х.лв. (31.12.2015 г.: 2,940 х.лв.) са предоставени на шест предприятия (2015 г.: осем предприятия) – контрагенти с цел оборотни средства. Годишната договорена лихва по тези заеми за 2016 г. е между 4.3% и 8% (2015 г.: 5.05% и 7%).

27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN'000	BGN'000
Парични средства в разплащателни сметки	17,353	23,773
Обезценка на парични средства в разплащателни сметки (<i>Приложение № 12</i>)	(172)	(6,438)
Краткосрочни депозити	3,996	4,300
Парични средства в каса	1,138	1,393
Краткосрочно блокирани парични средства	24	86
Парични средства и парични еквиваленти, представени в консолидирания отчет за паричните потоци	22,339	23,114
Блокирани парични средства по съдебни искове и по издадени банкови гаранции	200	372
Парични средства и парични еквиваленти, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние	22,539	23,486

Паричните средства и парични еквиваленти, с които разполага Групата са деноминирани основно в лева, беларуски рубли и украински гривни (31.12.2015 г.: лева, украински гривни и сръбски динари).

Средното ниво на годишните лихвени равнища по разплащателните сметки в лева и валута е в границите от 0.01% до 1% (2015 г.: от 0.01% до 1%), а на депозитните сметки в лева и валута е основно в границите от 0.3% до 17% (2015 г.: от 0.3 % до 17%).

Към 31.12.2016 г. краткосрочно блокираните парични средства в размер на 24 х.лв. (31.12.2015 г.: 86 х.лв.) представляват основно блокирани средства по гаранции за изпълнение.

28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал

Към 31.12.2016 г. регистрираният акционерен капитал на Софарма АД възлиза на 134,798 х.лв., разпределени в 134,797,899 акции с номинална стойност един лев за акция.

<i>Издадени и напълно платени обикновени акции</i>	<i>Акции брой</i>	<i>Основен капитал, нетно от обратно изкупени акции BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2015 година	126,670,847	113,905
Увеличение на капитала	2,797,899	2,798
Обратно изкупени собствени акции	(153,342)	(521)
Продадени обратно изкупени собствени акции	1,350	5
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(2)
Салдо на 31 декември 2015 година	129,316,754	116,185
Салдо на 1 януари 2016 година	129,316,754	116,185
Обратно изкупени собствени акции	(554,158)	(1,212)
Продадени обратно изкупени собствени акции	221,723	324
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	-
Салдо на 31 декември 2016 година	128,984,319	115,297

Акциите на Софарма АД са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД и Варшавската фондова борса.

През 2015 г. основният капитал на Софарма АД е увеличен с 2,797,899 броя нови акции с номинална стойност 1 лев всяка и емисионна стойност 4,14 лв., равна на справедливата цена на 1 акция на Софарма АД, във връзка с вливането на Българска роза – Севтополис АД в Софарма АД.

Обратно изкупените собствени акции са 6,035,303 броя в размер на 19,501 х.лв. (31.12.2015 г.: 5,481,145 броя в размер на 18,613 х.лв.).

Към 31.12.2016 г. дружеството има акции държани от негови дъщерни и асоциирани дружества както следва:

- от Унифарм АД – 151,166 броя (31.12.2015 г.: 191,166 броя);
- от Медика АД – няма (31.12.2015 г.: 27,573 броя);
- от Софарма Трейдинг АД – няма (31.12.2015 г.: 43,110 броя).

Законовите резерви в размер на 47,841 х.лв. (31.12.2015 г.: 45,256 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбата на дружеството-майка и включват изцяло сумите за фонд “Резервен”.

Преоценъчният резерв - за имоти, машини и оборудване в размер на 32,277 х.лв. (31.12.2015 г.: 23,445 х.лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините, оборудването на дружествата от Групата и техните справедливи стойности към датите на съответните редовни преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отчетен директно, чрез други компоненти на всеобхватния доход за годината.

Резерв по финансови активи на разположение и за продажба в размер на 2,808 х.лв. – положителна величина (31.12.2015 г.: 1,330 х.лв. – положителна величина) е формиран от ефектите от последваща оценка на инвестициите на разположение и за продажба до справедливата им стойност (включително консолидирания дял от изменението на този резерв в асоциирани дружества при оценката им по метода на собствения капитал).

Резервът от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности в размер на 717 х.лв. – отрицателна величина (31.12.2015 г.: 2,563 х.лв. – отрицателна величина) е формиран от курсовите разлики, възникнали в резултат на преизчисляването на валутата на финансовите отчети на чуждестранните дружества във валутата на представяне на Групата.

Резервът „Неразпределена печалба” включва компонент „други резерви”, който съдържа разпределени суми от реализирани печалби от минали години на дружества от Групата и компонента „натрупани печалби и загуби”.

Към 31 декември **неразпределената печалба** е в размер на 259,984 х.лв. (31.12.2015 г.: 222,238 х.лв.), включва и признатата натрупана актюерска загуба в размер на 1,729 х.лв. (31.12.2015 г.: 1,601 х.лв.), отчетена при последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи във връзка с промяната в МСС 19 *Пенсионни и други доходи на наети лица*.

Нетна печалба на акция

	2016	2015
Средно претеглен брой акции	129,056,144	129,156,964
Нетна печалба за годината, отнасяща се към притежателите на собствения капитал на дружеството-майка (BGN'000)	50,638	21,314
Нетна печалба на акция (BGN)	0.39	0.17

29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

	Договорена сума на заема	Падеж	31.12.2016		Общо	31.12.2015		Общо
			Дългосрочна част	Краткосрочна част		Дългосрочна част	Краткосрочна част	
	'000		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Кредитни линии и заеми за оборотни средства								
лева	4,250	16.04.2023	1,094	209	1,303	1,304	210	1,514
евро	1,452	31.12.2017	-	510	510	488	578	1,066
евро	450	31.12.2017	-	162	162	162	173	335
лева	120	25.08.2020	64	24	88	88	24	112
евро	590	31.08.2021	-	70	70	-	-	-
евро	2,050	17.06.2018	-	-	-	4,052	-	4,052
евро	2,505	31.10.2016	-	-	-	-	4,946	4,946
бел.рубли	100	25.03.2016	-	-	-	-	92	92
евро	689	04.01.2016	-	-	-	-	72	72
бел.рубли	30	12.02.2016	-	-	-	-	10	10
бел.рубли	50	25.03.2016	-	-	-	-	49	49
Инвестиционни заеми								
евро	32,000	15.04.2021	23,844	7,185	31,029	30,819	7,380	38,199
евро	2,000	30.06.2018	489	975	1,464	1,467	974	2,441
евро	479	25.10.2018	220	276	496	496	276	772
евро	172	28.02.2021	213	67	280	-	-	-
Общо			25,924	9,478	35,402	38,876	14,784	53,660

Групата постепенно е установила политика на ежегодно преговаряне на условията на първоначално договорени дългосрочни кредитни линии, вкл. падежните срокове. От датата на преговарянето удължените кредитни линии се представят като краткосрочни банкови заеми (Приложение № 34).

Част от договорените дългосрочни заеми през 2015 г. не са включени в задълженията на Групата към 31.12.2016 г. поради освобождаване от контрол в две от дъщерните ѝ дружества.

Получените банкови заеми в евро са договорени основно при лихвен процент, определен на база EURIBOR плюс надбавка до 4.9% или фиксиран до 12% или BELIBOR до 2% и за левовите кредити – SOFIBOR плюс надбавка до 3.5% (2015 г.: за евро - EURIBOR плюс надбавка до 4.9% или фиксиран до 12.5% или BELIBOR до 2%; за левовите кредити – SOFIBOR плюс надбавка до 3.5%; и за беларуски рубли – до 36% фиксиран). Кредитите са за оборотни средства.

Инвестиционните кредити са с цел покупка на дълготрайни материални активи и разширение на дейността.

В полза на банките-кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени:

- Ипотечи на недвижими имоти (Приложение № 16);
- Особени залози на:
 - машини и оборудване (Приложение № 16);
 - материални запаси (Приложение № 23);
 - търговски вземания (Приложение № 24).

30. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Общото изменение на *активите и пасивите по отсрочени данъци* на Групата през съответната финансова година е както следва:

	2016	2015
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари	(4,236)	(1,879)
<i>в т.ч.: Активи по отсрочени данъци</i>	<i>3,716</i>	<i>3,849</i>
<i>в т.ч.: Пасиви по отсрочени данъци</i>	<i>(7,952)</i>	<i>(5,728)</i>
Придобити при покупка на дъщерно дружество	(1,483)	(2,059)
Признати в печалбата или загубата за годината	(1,813)	(525)
Признати в други компоненти на всеобхватния доход	(1,504)	4
Отписани при освобождаване от дъщерно дружество	160	-
Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация	24	67
Резерв от преизчисление във валутата на представяне	(98)	156
Салдо на 31 декември	(8,950)	(4,236)
<i>в т.ч.: Активи по отсрочени данъци</i>	<i>2,802</i>	<i>3,716</i>
<i>в т.ч.: Пасиви по отсрочени данъци</i>	<i>(11,752)</i>	<i>(7,952)</i>

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружествата от Групата да генерират достатъчна данъчна печалба (*Приложение № 2.27*).

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

 Изменението в салдото на **активите/(пасивите) по отсрочените данъци** за 2016 г. по обекти на временни разлики е както следва:

<i>Отсрочени данъчни активи (по временни разлики)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2015</i>	<i>Придобити при покупка на дъщерно дружество</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в други компоненти на всеобхватния доход</i>	<i>Отписани при освобождаване от дъщерно дружество</i>	<i>Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация</i>	<i>Резерв от преизчисление във валутата на представяне</i>	<i>Салдо на 31 декември 2016</i>
	<i>Активи/(Пасиви)</i>							<i>Активи/(Пасиви)</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Нематериални активи	(88)	-	(110)	-	-	-	79	(119)
Инвестиции на разположение и за продажба	58	-	-	-	-	-	-	58
Материални запаси	2,960	-	(860)	-	-	-	(21)	2,079
Търговски вземания	1,928	-	(702)	-	-	-	(1)	1,225
Парични средства	17	-	-	-	-	-	-	17
Задължения към персонала при пенсиониране	891	2	39	-	(3)	(4)	(55)	870
Други текущи задължения	516	-	1	-	(7)	-	23	533
Имоти, машини и оборудване	(8,494)	(14)	(427)	(1,504)	117	21	(35)	(10,336)
Нематериални активи при бизнес комбинации	(2,024)	(1,471)	246	-	53	7	(88)	(3,277)
	(4,236)	(1,483)	(1,813)	(1,504)	160	24	(98)	(8,950)

 Изменението в салдото на **активите/(пасивите) по отсрочените данъци** за 2015 г. по обекти на временни разлики е както следва:

<i>Отсрочени данъчни активи (по временни разлики)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2014</i>	<i>Придобити при покупка на дъщерно дружество</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в други компоненти на всеобхватния доход</i>	<i>Отписани при освобождаване от дъщерно дружество</i>	<i>Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация</i>	<i>Резерв от преизчисление във валутата на представяне</i>	<i>Салдо на 31 декември 2015</i>
	<i>Активи/(Пасиви)</i>							<i>Активи/(Пасиви)</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Нематериални активи	171	-	(249)	-	-	-	(10)	(88)
Инвестиции на разположение и за продажба	100	-	(33)	-	-	-	(9)	58
Материални запаси	4,162	7	(1,209)	-	-	-	-	2,960
Търговски вземания	1,100	2	826	-	-	-	-	1,928
Парични средства	-	-	17	-	-	-	-	17
Задължения към персонала при пенсиониране	693	21	197	4	-	-	(24)	891
Други текущи задължения	375	87	82	-	-	-	(28)	516
Имоти, машини и оборудване	(7,495)	(632)	(473)	-	-	67	39	(8,494)
Нематериални активи при бизнес комбинации	(985)	(1,544)	317	-	-	-	188	(2,024)
	(1,879)	(2,059)	(525)	4	-	67	156	(4,236)

31. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Дългосрочните задължения към персонала към 31 декември включват:

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	4,314	4,022
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми	225	177
Общо	4,539	4,199

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружествата от Групата, опериращи основно в *България и Украйна (към 31.12.2015 г. и Сърбия)*, за изплащане на обезщетения на наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в *България* всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране (*Приложение № 2.23*).

Задълженията на работодателя към персонала при пенсиониране за дружествата извън България, са както следва:

- *Украйна* – работодателят има задължение да изплати между 7 и 14 лв. според трудовия стаж на работника и социални пенсии, които дружеството начислява след пенсиониране на служителите поради специфични условия на труд;
- *Латвия и Беларус* – работодателят няма законово задължение към персонала при пенсиониране;
- *Казахстан* - съгласно Казахстанското законодателство работодателят няма законово задължение към персонала при пенсиониране;
- *Сърбия* – работодателят е задължен да изплати 3 средни работни заплати.

За определяне на тези задължения дружествата от Групата са направили актюерска оценка, като са ползвали услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	4,022	3,575
Ефект от придобиване на дъщерни дружества	-	154
Ефект от освобождаване на дъщерни дружества	(14)	-
Разход за текущ стаж за годината	543	463
Разходи за лихви за годината	161	196
Нетна актюерска загуба, призната през периода	-	17
Разход за минал стаж във връзка с извършените съкращения на персонал	-	(14)
Плащания през годината	(490)	(553)
Ефект от преизчисление	(36)	(133)
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	128	317
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	88	346
<i>Актюерски загуби от промени в демографските предположения</i>	5	258
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	35	(287)
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	4,314	4,022

Начислените суми в консолидирания отчет за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Разход за текущ стаж	543	463
Разход за лихви	161	196
Нетна актюерска загуба, призната през периода	-	17
Разход за минал стаж във връзка с извършените съкращения на персонал	-	(14)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 7)	704	662
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:	-	
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	88	346
<i>Актюерски загуби от промени в демографски предположения</i>	5	258
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	35	(287)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 15)	128	317
Общо	832	979

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2016 г. за дружествата в България са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 2.5%. (2015 г.: 2.8 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5% годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2015 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2013 г. - 2015 г. (2015 г: 2012 г. - 2014 г.);
- темп на текучество – между 0% и 20% в зависимост от пет обособени възрастови групи (2015 г.: между 0 и 20 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружествата от Групата към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството – майка ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружествата от Групата следва да наблюдават и текущо да балансират предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръст на заплатите, дисконтовата норма и текучеството върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви за 2017 г. и респ. върху сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

Ефекти върху размера на отчетените разходи за 2016 г. от промяна на основните предположения:

	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	53	(47)
Изменение на дисконтовата норма	(11)	11
Изменение на текучеството	(40)	44

Ефекти върху размера на отчетеното задължение към 31.12.2016 г. от промяна на основните предположения:

	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	52	(45)
Изменение на дисконтовата норма	(7)	10
Изменение на текучеството	(38)	42

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е в диапазона от 4 до 15 години.

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години е както следва:

<i>Прогнозни плащания</i>	<i>Пенсиониране по възраст и стаж</i>	<i>Пенсиониране по болест</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Плащания през 2017 г.</i>	691	18	709
<i>Плащания през 2018 г.</i>	328	16	344
<i>Плащания през 2019 г.</i>	388	16	404
<i>Плащания през 2020 г.</i>	439	16	455
<i>Плащания през 2021г.</i>	370	16	386
	2,216	82	2,298

Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми

Към 31.12.2016 г. в стойността на дългосрочните задължения към персонала са включени и 225 х.лв. (31.12.2015 г.: 177 х.лв.), представляващи задължения към персонала, свързани с изплащането на тантиеми за период от повече от 12 м. - до 2019 г. (2015 г.: до 2018 г.).

32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Към 31 декември задълженията по финансов лизинг са по отменяеми договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва, както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
До една година (<i>Приложение № 40</i>)	1,104	1,068
Над една година	2,582	1,957
Общо	3,686	3,025

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

Минималните лизингови плащания по финансов лизинг са дължими както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
До една година	1,254	1,226
От една до три години	2,711	2,143
	<u>3,965</u>	<u>3,369</u>
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	<u>(279)</u>	<u>(344)</u>
Общо	<u>3,686</u>	<u>3,025</u>

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние като „други текущи задължения” (*Приложение № 40*).

33. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Към 31 декември правителствените финансираня на дружествата от Групата включват:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Дългосрочна част на правителствени финансираня	9,011	9,343
Краткосрочна част на правителствени финансираня (<i>Приложение № 40</i>)	1,224	1,376
Общо	<u>10,235</u>	<u>10,719</u>

Към 31 декември получените правителствени финансираня са от следните дружества от Групата:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Софарма АД	6,365	6,868
Биофарм Инженеринг АД	2,093	2,604
Унифарм АД	879	1,238
Вета Фарма АД	769	-
Медика АД	129	-
Софарма Трейдинг АД	-	9
Общо	<u>10,235</u>	<u>10,719</u>

Правителствените финансираня са по европейски оперативни програми и са свързани основно с придобиване на машини и оборудване. (*Приложение № 16 и № 41*).

Краткосрочната част от финансиранята в размер на 1,224 х.лв. (31.12.2015 г.: 1,376 х.лв.) ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на консолидирания отчет за финансовото състояние и е представена като „други текущи задължения” (*Приложение № 40*).

34. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Краткосрочните банкови заеми на Групата към 31 декември са както следва:

<i>Вид валута</i>	<i>Договорена сума '000</i>	<i>Падеж</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
			<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Банкови заеми (овъдрафти)				
евро	21,000	31.10.2017 г.	30,425	28,003
евро	20,000	31.10.2017 г.	11,603	30,491
евро	7,500	25.04.2017 г.	10,743	10,742
лева	10,000	31.01.2017 г.	10,001	10,001
евро	5,000	25.04.2017 г.	9,757	9,757
лева	20,000	21.04.2017 г.	9,242	-
евро	10,000	20.03.2017 г.	6,827	2,193
евро	3,000	25.04.2017 г.	5,862	5,861
евро	7,000	13.02.2017 г.	5,299	11,184
евро	2,500	14.09.2017 г.	4,824	976
евро	3,500	02.09.2017 г.	4,698	5,744
укр.гривни	59,000	31.12.2017 г.	4,060	-
евро	2,050	31.10.2017 г.	3,712	3,904
евро	3,090	29.09.2017 г.	2,949	-
евро	6,000	15.02.2017 г.	2,056	-
бел.рубл	1,528	29.05.2017 г.	1,458	-
бел.рубл	500	21.10.2018 г.	477	-
бел.рубл	350	19.03.2017 г.	314	-
бел.рубл	150	22.02.2017 г.	66	-
бел.рубл	14	31.01.2017 г.	13	-
Евро	10,000	31.01.2016 г.	-	19,553
Лева	5,000	15.08.2017 г.	-	9,787
Лева	293	30.04.2016 г.	-	180
Лева	500	20.09.2016 г.	-	70
Евро	5,000	15.08.2016 г.	-	4
			124,386	148,450
Кредитни линии				
Евро	8,434	31.01.2017 г.	15,908	15,872
Лева	10,000	31.01.2017 г.	10,000	9,978
Лева	18,000	30.10.2016 г.	8,005	10,006
Евро	5,000	31.08.2017 г.	2,613	6,479
Евро	3,000	01.11.2019 г.	5,913	-
Евро	2,600	28.05.2019 г.	3,052	-
Лева	1,000	20.12.2018 г.	680	-
бел.рубл	300	30.01.2018 г.	285	-
			46,456	42,335
Общо			170,842	190,785

Получените банкови заеми в евро са договорени основно при лихвен процент, определен на база EURIBOR плюс надбавка до 3% или фиксиран до 25.5%, или EONIA плюс надбавка до 2.1%; за левовите кредити – SOFIBOR плюс надбавка до 3.26% ; за беларуски рубли – 36.8% фиксиран; и за украински гривни 16.5% фиксиран (2015 г.: EURIBOR плюс надбавка до 3% или фиксиран до 25.5%, или EONIA плюс надбавка до 2.1%; за левовите кредити – SOFIBOR плюс надбавка до 3.26%; за щатски долари – фиксиран до 10% и за беларуски рубли – 27% фиксиран). Кредитите са за оборотни средства.

В полза на банките кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени особени залози на:

- машини и оборудване (*Приложение № 16*);
- суровини, материали и готова продукция (*Приложение № 23*);
- търговски вземания (*Приложение № 24*).

Към 31.12.2016 г. са учредени особени залози върху вземания от свързани лица, подлежащи на консолидация и елиминирани за целите на консолидирания финансов отчет в размер на 18,229 х.лв. (31.12.2015 г.: 18,229 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 29, № 34 и № 41*).

35. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Търговските задължения</i> включват:	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Задължения към доставчици	91,091	87,046
Получени аванси от клиенти	962	394
Общо	92,053	87,440
<i>Задълженията към доставчици</i> са към:	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Доставчици извън РБългария	22,123	63,786
Доставчици от РБългария	68,968	23,260
Общо	91,091	87,046

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали, стоки и услуги. Средният кредитен период, за който обичайно не се начислява лихва по търговски задължения е до 180 дни.

Задълженията към доставчици са деноминирани в следните валути:

- в евро – 47,119 х.лв. (31.12.2015 г.: 37,456 х.лв.);
- в лева – 22,600 х.лв. (31.12.2015 г.: 23,688 х.лв.);
- в щатски долари – 2,274 х.лв. (31.12.2015 г.: 4,024 х.лв.);
- в беларуски рубли – 18,866 х.лв. (31.12.2015 г.: 20,197 х.лв.);
- в друга валута – 232 х.лв. (31.12.2015 г.: 1,681 х.лв.).

36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия включват:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Задължения към съвместни и асоциирани	292	151
Задължения към дружества свързани чрез ключов управленски персонал	240	1,702
Задължения към дружества - основни акционери	25	102
Задължения към дружества свързани чрез основен акционер	9	411
Общо	566	2,366

Задълженията към свързани предприятия по видове са:

	<i>31.12.2016</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN'000</i>
Задължения за доставки на стоки и материали	331	2,348
Доставка на услуги	235	-
Други	-	18
Общо	566	2,366

Задълженията към свързани предприятия са текущи, в лева, безлихвени и не са обезпечени допълнително със специален залог или гаранция от Групата.

37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДОГОВОРИ ЗА ФАКТОРИНГ

Дружества от Групата имат сключени договори за факторинг с финансови институции (Фактор) както следва: с Фактор 1 от 19.01.2016 г. и Фактор 2 от 16.03.2016 г. за прехвърляне на съществуващи неизискуеми вземания от свои длъжници.

Фактор 1 има правото на обратен иск (право на регрес) за всички авансово платени суми, независимо дали са включени или не в одобрения кредитен лимит. Одобреният кредитен лимит е 20,000 хил.лв. Прехвърлените фактури се плащат авансово до 90 % (деветдесет процента) от тяхната стойност с включен ДДС.

Лихвата е в диапазона на 1M SOFIBOR + 1.80 % на годишна база.

Към 31.12.2016 г. задължението по договора за факторинг е в размер на 20,033 хил.лв.

Фактор 2 има правото на обратен иск (право на регрес) за всички авансово платени суми, независимо дали са включени или не в одобрения кредитен лимит, който варира според продажбите към клиенти и предварително одобрение от банката.

Лихвата за преведените средства е в размер на ставката за рефинансиране на Националната банка на Република Беларус плюс 7% на годишна база и се удържа на едномесечен период в края на всеки календарен месец. Договорът е бил със срок до 15.12.2016 г. и към 31.12.2016 г. дружеството е погасило всичките си задължения във връзка с него.

Общо предоставеното финансиране през 2016 г. е в размер на 132,375 х.лв. (Приложение №2.18)

38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ*Задълженията към персонала и за социалното осигуряване* включват:

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN'000	BGN'000
Задължения към персонала, в т.ч.:	8,264	7,310
<i>текущи задължения по възнаграждения</i>	3,675	3,342
<i>Тантиеми</i>	2,895	2,486
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	1,694	1,482
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	1,829	1,584
<i>текущи задължения по вноски към социалното осигуряване</i>	1,588	1,375
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	241	209
Общо	10,093	8,894

39. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ*Задълженията за данъци* включват:

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN'000	BGN'000
ДДС	4,493	4,976
Данъци върху разходите	544	513
Данъци върху доходите на физическите лица	458	427
Данъци върху печалбата	385	378
Данъци при източника	5	5
Други	64	69
Общо	5,949	6,368

До датата на издаване на настоящия консолидиран отчет в дружествата от Групата са извършени ревизии и проверки, както следва:

Дружество	Пълна данъчна ревизия	Ревизия по ДДС	Проверка по осигурително законодателство
Софарма АД	31.12.2011	30.11.2011	30.09.2013
Софарма Трейдинг АД	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2004
Биофарм Инженеринг АД	31.12.2014	28.02.2015	30.04.2009
Момина крепост АД	31.12.2005	31.10.2006	31.10.2006
Фармалогистика АД	31.12.2005	31.03.2007	няма
Софарма Билдингс АДСИЦ	няма	30.11.2016	няма
Електронкомерс ЕООД	31.12.2005	30.04.2006	няма
Унифарм АД	31.12.2011	31.12.2011	31.08.2013
ПАО Витамини	31.12.2013	31.12.2013	01.04.2014
ООО Софарма Украйна	31.12.2014	31.12.2013	31.03.2016
СИА Бриз	31.12.2010	28.02.2014	31.12.2014

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

СООО Брититрейд	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2011
ООО Табина	31.12.2010	31.12.2010	31.12.2006
ОДО Алеан	28.02.2011	28.02.2011	28.02.2010
СООО Бризфарм	31.12.2012	31.12.2012	няма
ОДО Вестфарм	30.04.2005	30.04.2005	31.03.2004
ОДО БелАгроМед	28.02.2003	28.02.2003	30.05.2005
ООО Виватон плюс	29.02.2012	29.02.2012	29.02.2012
ООО Мед-дент	31.12.2010	31.12.2010	31.12.2007
БООО СпецАфармация	31.03.2014	31.03.2014	31.12.2007
ООО Беллерофон	01.04.2010	01.04.2010	Няма
Медика АД	31.12.2002	31.01.2013	31.01.2016
ООО Мобил Лайн	31.03.2010	31.03.2010	31.03.2006
ООО Ивем и К	30.04.2008	30.04.2008	30.11.2007
ООО НПКФ Ариенс	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2010
ОДО Меджел	31.04.2013	30.04.2013	31.12.2012
Вета Фарма АД	няма	30.09.2016	30.06.2016
СалюсЛайн ОДО	31.10.2007	31.10.2007	31.03.2016

За дружествата в България данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество-данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи. За дружествата извън България данъчна ревизия се извършва както следва: в Украйна, Латвия и Беларус в тригодишен срок, в Полша, Казахстан и Литва – в петгодишен срок и в Сърбия – в десетгодишен срок.

На дружествата Фитопалаузово АД, ООО Фармацевт плюс, ТОО Софарма Казахстан, ООО Фарматея, УАБ ТБС Фарма, ООО Галенафарм, ООО Данафарм, Софарма Варшава ООД не са провеждани пълни данъчни ревизии, ревизии по ДДС и проверки по осигурителното законодателство.

40. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Другите текущи задължения</i> включват:	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
Правителствени финансираня (<i>Приложение № 33</i>)	1,224	1,376
Задължения по финансов лизинг (<i>Приложение № 32</i>)	1,104	1,068
Задължения, свързани с покупка на дялове	860	-
Присъдени суми по съдебни дела	343	359
Задължения за дивиденди	697	749
Получени търговски кредити от трети лица	360	570
Удръжки от работните заплати	183	178
Други	371	558
Общо	5,142	4,858

41. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Съдебни дела

Софарма АД

Във връзка с присъдена от Арбитражния съд в Париж сума в размер на 1,034 х. евро (2,022 х.лв.) Софарма АД завежда дела в Полша срещу бивши членове на Управителния съвет на осъденото дружество за нанесени вреди и неизпълнение на задължения относно обявяване на същото в несъстоятелност. Към 31.12.2016 г. делата са висящи в Областния съд и в Регионалния съд на Варшава.

Поръчителства и предоставени гаранции

Софарма АД

Дружеството е съдлъжник по получени банкови кредити, издадени банкови гаранции, сключени лизингови договори, както и е гарант пред банки и доставчици на следните дружества:

	Период на падеж	Вид валута	Размер		Състояние на дълга 31.12.2016 BGN'000
			Оригинална Валута	BGN'000	
Софарма Имоти АДСИЦ	2024 г.	евро	22,619	44,240	28,818
Минералкомерс АД	2017 г. – 2021 г.	лева	701	701	585
Общо					29,403

Дружеството е предоставило в полза на банки по получени заеми от свързани лица, следните обезпечения:

а) по заеми на дружества свързани чрез ключов управленски персонал:

- ипотеки на недвижими имоти – няма (31.12.2015 г.: 1,119 х.лв.) (Приложение № 16);

б) по заеми на трети лица:

- особен залог на материални запаси – няма (31.12.2015 г.: 2,623 х.лв.) (Приложение № 23);

Банкови гаранции

Софарма Трейдинг АД

Издадените за дружеството банкови гаранции са за гарантиране плащане към доставчици на стоки, за добро изпълнение - гарантиране бъдещи доставки на лекарствени и медицински продукти на болници по сключени договори за доставка, митническа гаранция и участие в търгове.

Банковите гаранции са издадени от:

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Райфайзенбанк ЕАД	4,664	5,010
SG Експресбанк АД	4,049	3,936
ИНГ банк Н.В.	1,883	3,776
	<u>10,596</u>	<u>12,722</u>

Обезпечението по издадените банкови гаранции е както следва:

- Особен залог на стоки в оборот на стойност 9,801 х.лв. (31.12.2015 г.: 9,801х.лв.) (Приложение № 23).
- Особен залог на вземания от клиенти с балансова стойност 2,347 х.лв. (31.12.2015 г.: 2,347 х.лв.) (Приложение № 24);
- Към 31.12.2016 г. няма особен залог на ДМА (МПС) (31.12.2015г.: 2 х.лв.) (Приложение №16).

Унифарм АД

Към 31.12.2016 г. са издадени банкови гаранции на стойност 74 х.лв. в рамките на лимита по договора за кредит, банкова гаранция за договаряне на отстъпки по Наредба № 10 за лекарствени продукти към НЗОК в размер на 10 х.лв. и банкова гаранция в размер на 20 х.лв., обезпечена с парични средства.

По договор за издаване на множество банкови гаранции от 23.02.2012 г. са учредени залози на активи на дружеството както следва:

- Залог върху настоящи и бъдещи движими вещи (материали, готова продукция, стоки) с балансова стойност в размер на 400 х.лв.;
- Залог върху вземания по настоящи и бъдещи разплащателни сметки, открити в Банка ДСК ЕАД.

Електронкомерс ЕООД

Към 31.12.2016 г. издадените за дружеството банкови гаранции са в размер на 74 х.лв. (31.12.2015 г.: няма).

Активи, получени на отговорно пазене

Софарма Трейдинг АД

Съгласно сключени договори за преддистрибуция, дружеството е приело на отговорно пазене стоки към 31.12.2016 г. в размер 4,046 х.лв. (31.12.2015 г.: на 2,892 х.лв.).

Значителни неотменяеми договори и ангажименти***Софарма АД***

Дружеството е получило три правителствени финансираня по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г. (*Приложение №33 и Приложение № 40*), свързани с технологично обновление и модернизация на таблетно производство и внедряване на иновативни продукти в ампулно производство (*Приложение № 16*). Дружеството е поело ангажимент за срок от 5 години след приключването на съответните проекти да не претърпяват значими изменения, засягащи същността и условията за изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на придобитите активи, свързани с финансирането. При неизпълнение на тези изисквания предоставените финансираня подлежат на възстановяване. Към датата на изготвяне на отчета всички изисквания по договорите са спазени.

Унифарм АД

Дружеството е бенефициент по три договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за придобиване на активи. Съгласно клаузите на договорите, дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със средства по проектите, следва да останат в активите на бенефициента и региона получател (територията на Република България) за срок от минимум пет години, след изпълнение на цялата инвестиция. При неизпълнение на тези изисквания, предоставеното финансиране подлежи на възстановяване. Към датата на изготвяне на финансовия отчет всички изисквания по договора са спазени.

Биофарм Инженеринг АД

Дружеството е поело ангажимент по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за срок 5 години след приключване на проекта за придобиване на:

а) линия за производство на разтвори на аминокиселини за парентерално хранене, включваща компоненти за раздуване, пълнене и херметизиране в асептична среда, и

б) изграждане на чисти помещения (таван „омега профил”, преградни стени, врати, блокиращи устройства, осветление, климатизация и други). Срокът започва да тече от 27.04.2015 г. (датата, на която проектът окончателно е одобрен от финансиращата организация) и съгласно договора, проектът не трябва да претърпи значими изменения, засягащи неговата същност, условията за неговото изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на елемент от инфраструктурата или прекратяване на производствената дейност. При неизпълнение на тези изисквания предоставеното финансиране подлежи на възстановяване. Към датата на одобрение за издаване на финансовия отчет всички изисквания по договора са спазени.

Софарма Трейдинг АД

Дружеството е бенефициер по договор за правителствено финансиране по Оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика” по проект за разработване и внедряване на система за управление на информационната сигурност съгласно стандарта ISO 27001:2007 в размер на 82 х.лв. (*Приложение № 33 и Приложение № 40*).

42. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в Групата е организирано на база два основни бизнес сегмента “производство на фармацевтични продукти” и „дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)”. Към група ”други” се включват производство и дистрибуция на нефармацевтични продукти.

Статиите на приходите, разходите и резултатът на бизнес сегментите, определени в Групата, включват:

	Производство на фармацевтични продукти		Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)		Други		Елиминирани		Консолидиран	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Външни продажби	223,182	244,911	628,078	604,510	25,825	25,563	-	-	877,085	874,984
Междусегментни продажби	104,042	105,758	80	27	693	-	(104,815)	(105,785)	-	0
Общо приход	327,224	350,669	628,158	604,537	26,518	25,563	(104,815)	(105,785)	877,085	874,984
Резултат (марж) на сегмента	114,228	125,582	61,684	49,385	12,986	7,731	2,353	675	191,251	183,373
Неразпределени оперативни доходи от дейността									9,483	(2,678)
Неразпределени оперативни разходи от дейността									(155,783)	(144,255)
Печалба от оперативната дейност									44,951	36,440
Финансови (разходи)/приходи, нетно									(5,707)	(14,812)
Обезценка на нетекущи активи									(967)	-
Печалба (загуба) от освобождаване от дъщерни дружества									14,860	7,222
Печалба (загуба) от асоциирани и съвместни дружества, нетно									8,972	(1,275)
Печалба преди данък върху печалбата									62,109	27,575
Разход за данък върху печалбата									(7,207)	(4,975)
Нетна печалба за годината									54,902	22,600
Отнасяща се към притежателите на собствения капитал на дружеството-майка									50,638	21,314
Неконтролиращо участие									4,264	1,286

Активите и пасивите на бизнес сегментите включват:

Активи по бизнес сегменти	Производство на фармацевтични продукти		Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)		Други		Общо	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Имоти, машини, оборудване	160,021	159,540	44,762	43,021	23,552	22,336	228,336	224,897
Материални запаси	65,082	82,121	102,081	75,007	4,628	6,001	171,791	163,129
Вземания от свързани предприятия	20,476	42,523	3,688	5,380	846	36	25,010	47,939
Търговски вземания	26,707	26,992	175,510	166,604	13,366	11,993	215,583	205,589
Парични средства и парични еквиваленти	12,158	11,250	8,103	10,097	2,078	1,767	22,339	23,114
Активи на сегмента	284,444	322,426	334,144	300,109	44,470	42,133	663,058	664,668
Неразпределени активи							196,163	170,959
Общо активи							859,221	835,627

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

<i>Пасиви по бизнес сегменти</i>	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Общо</i>	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Задължения към персонала и за социалното осигуряване	2,080	1,876	3,199	2,743	354	324	5,633	4,943
Търговски задължения	7,412	11,041	80,601	75,334	4,039	1,065	92,053	87,440
Задължения към свързани предприятия	380	1,253	151	1,102	35	11	566	2,366
Банкови заеми	83,901	110,663	122,343	133,782	-	-	206,244	244,445
Пасиви на сегмента	93,773	124,833	206,294	212,961	4,429	1,400	304,496	339,194
Неразпределени пасиви							63,502	38,793
Общо пасиви							367,998	377,987

Капиталовите разходи, амортизациите и непаричните разходи, различни от амортизации по бизнес сегменти включват:

	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Общо</i>	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Капиталови разходи	5,553	10,228	12,235	9,418	530	697	18,318	20,343
Амортизация	13,968	13,322	8,701	6,239	1,432	865	24,101	20,426
Непарични разходи, различни от амортизация	1,224	3,677	1,004	(2,478)	7	-	2,235	1,199

Разпределението на приходите на Групата *по видове и по географски области* е както следва:

	<i>България</i>		<i>Европа</i>		<i>Други страни</i>		<i>Общо</i>	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Приходи от продажба на готова продукция	96,590	86,113	113,052	140,884	22,072	19,864	231,714	246,861
Приходи от продажба на стоки	541,040	531,316	104,168	96,575	163	232	645,371	628,123
	637,630	617,429	217,220	237,459	22,235	20,096	877,085	874,984

Балансовата стойност към 31 декември на нетекущите активи на Групата, различни от финансови инструменти, *разпределени по географски области* е както следва:

	<i>България</i>		<i>Европа</i>		<i>Други страни</i>		<i>Общо</i>	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Имоти, машини, оборудване	302,102	293,743	19,009	21,027	104	235	321,215	315,005
Нематериални активи	21,786	15,306	12,776	8,765	39	56	34,601	24,127
Репутация	6,936	6,830	2,949	4,545	-	-	9,885	11,375
Инвестиционни имоти	9,483	9,363	-	1,199	-	-	9,483	10,562
	340,307	325,242	34,734	35,536	143	291	375,184	361,069

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на Групата (над 10%) и съответния бизнес сегмент са както следва:

	<i>2016</i>	%	<i>2015</i>	%
	<i>BGN'000</i>		<i>BGN'000</i>	
Клиент 1	163, 194	18%	152,621	17%

Клиент 1 представлява обединение на група предприятия с еднакви бизнес характеристики, които са с общ принципал българската държава.

43. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Групата.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружествата от Групата и на привлечения от тях заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от тях инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на рисковете се осъществява текущо от ръководството на дружеството-майка и респективно ръководствата на дъщерните дружества съгласно политиката, определена от Съвета на директорите на дружеството-майка. Съветът на директорите е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Структурата на финансовите активи и пасиви е както следва:

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Финансови активи	276,657	292,729
Кредити и вземания, в т.ч.:	270,620	284,991
Вземания и заеми (Приложение № 21, № 22, № 24, № 25 и № 26)	248,281	261,877
Парични средства и парични еквиваленти (Приложение № 27)	22,339	23,114
Финансови активи на разположение и за продажба	5,721	7,424
Инвестиции на разположение и за продажба (Приложение № 20)	5,721	7,424
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата (Приложение №26)	316	314
Финансови пасиви	324,251	339,389
Финансови пасиви по амортизирана стойност	324,251	339,389
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми (Приложение № 29 и № 34)	206,244	244,445
Други заеми и задължения (Приложение № 32, № 33, № 35, № 36 и № 40)	97,974	94,944
Задължения по факторинг (Приложение №37)	20,033	-

Валутен риск

Дружествата от Групата извършват своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти и поради това те са изложени на валутен риск.

Групата чрез дружествата в Беларус и Украйна осъществява стопански операции в тези страни и съответно има съществени експозиции в беларуски рубли и украински гривни. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на тези валути спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества. Останалите дружествата в чужбина реализират продажбите си предимно на местните пазари, което води до валутен риск и спрямо техните валути - полска злота, литовски лит, щатски долар, английски паунд и казахстанско тенге.

За Казахстанско тенге има сключени форуърдни сделки.

Повечето от операциите на дружествата от Групата обичайно са деноминирани в български лева, като българският лев е фиксирани към евро, което редуцира потенциалната валутна волатилност за тези дружества от Групата.

За контролиране на валутния риск има въведена система в цялата Група на планиране на доставките от внос, за продажбите в чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания. Експозициите на почти всички дъщерни дружества в България към валутен риск е незначителна, тъй като почти всички продажби са реализирани на местния пазар в български лева. Вносът на стоки е основно осъществен в евро. Заемите, когато са деноминирани в чуждестранна валута, са отпуснати основно в евро.

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

Активите и пасивите на Групата, деноминирани в български левове, представени по различните чуждестранни валути, са както следва:

<i>31 декември 2016 г.</i>	<i>в BGN</i>	<i>в EUR</i>	<i>в BYN</i>	<i>вUAH</i>	<i>в USD</i>	<i>в друга валута</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	3,584	1,796	-	-	341	-	5,721
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата	316	-	-	-	-	-	316
Кредити и вземания, в т.ч.:	199,432	44,006	14,250	4,832	5,343	2,757	270,620
<i>Вземания и заеми</i>	<i>183,632</i>	<i>41,750</i>	<i>12,424</i>	<i>3,365</i>	<i>5,086</i>	<i>2,024</i>	<i>248,281</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>15,800</i>	<i>2,256</i>	<i>1,826</i>	<i>1,467</i>	<i>257</i>	<i>733</i>	<i>22,339</i>
Общо финансови активи	203,332	45,802	14,250	4,832	5,684	2,757	276,657
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	39,319	160,252	2,613	4,060	-	-	206,244
Други заеми и задължения	46,809	47,639	19,646	148	3,492	273	118,007
Общо финансови пасиви	86,128	207,891	22,259	4,208	3,492	273	324,251
<i>31 декември 2015 г.</i>	<i>в BGN</i>	<i>в EUR</i>	<i>в BYN</i>	<i>вUAH</i>	<i>в USD</i>	<i>в друга валута</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	5,529	1,553	-	-	342	-	7,424
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата	314	-	-	-	-	-	314
Кредити и вземания, в т.ч.:	185,120	66,247	11,759	7,471	6,214	8,180	284,991
<i>Вземания и заеми</i>	<i>170,093</i>	<i>64,738</i>	<i>10,753</i>	<i>5,784</i>	<i>4,805</i>	<i>5,704</i>	<i>261,877</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>15,027</i>	<i>1,509</i>	<i>1,006</i>	<i>1,687</i>	<i>1,409</i>	<i>2,476</i>	<i>23,114</i>
Общо финансови активи	190,963	67,800	11,759	7,471	6,556	8,180	292,729
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	67,933	167,293	9,148	-	-	71	244,445
Други заеми и задължения	27,673	40,227	20,945	272	4,024	1,803	94,944
Общо финансови пасиви	95,606	207,520	30,093	272	4,024	1,874	339,389

Анализ на валутната чувствителност

Валутната чувствителност на експозициите на Групата е основно свързана с украинската гривна и беларуската рубла. Спрямо останалите валути, в които оперира Групата или в които функционират определени дружества от Групата – сръбски динар, полска злота, щатски долар и казахстанско тенге, валутният риск на Групата е лимитиран, тъй като техните експозиции в тези валути са относително малки и по-лесно регулируеми от страна на ръководствата на съответните дъщерни дружества.

Ефектът от валутната чувствителност при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо беларуската рубла, украинската гривна, щатския долар и общо спрямо другите валутни експозиции на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху консолидирания финансов резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата.

	2016			2015		
	BYR	UAH	USD	BYR	UAH	USD
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансов резултат	(721)	56	197	(1,650)	648	214
Неразпределена печалба	(721)	56	197	(1,650)	648	214

При увеличение с 10 % на курса на беларуската рубла спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) за 2016 г. би бил намаление с 721 х.лв. (1.31%), а за 2015 г. би бил увеличение с 1,650 х.лв. (7.3%). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата – чрез компонент „неразпределена печалба“. Групата прави анализ на валутната експозиция в тази валута и предприема своевременни мерки за намаляването на ефектите ѝ върху резултатите за групата.

При увеличение с 10 % на курса на украинската гривна спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) за 2016 г. би бил увеличение с 56 х.лв. (0.1%), а за 2015 г.– би бил увеличение с 648 х.лв. (2.9%). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата – чрез компонент „неразпределена печалба“.

При увеличение с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) за 2016 г. би бил увеличение с 197 х.лв. (0.36%), а за 2015 г.– би бил увеличение с 214 х.лв. (0.9%). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата – чрез компонент „неразпределена печалба“.

При намаление с 10%, респективно на курса на украинската гривна, беларуската рубла и щатския долар спрямо българския лев, крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

В други валути са включени основно: 2,043 х.лв. в полски злоти нетни финансови активи, (за 2015 г.: 2,930 х.лв. в полски злоти нетни финансови активи, 2,530 х.лв. в сръбски динари нетни финансови активи).

Влиянието на останалите валути (извън украинската гривна, беларуската рубла, щатския долар и евро за 2016 г.) при 10% увеличение на курсовете им спрямо българския лев върху печалбата на Групата (след облагане) е:

	2016		2015	
	PLN	RSD	PLN	RSD
	BGN '000		BGN '000	
Финансов резултат	165	-	237	215
Неразпределена печалба	165	-	237	215

При намаление с 10%, респективно на курса на полската злота и сръбския динар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

Ефектът върху собствения капитал е на същата стойност и в посока намаление и рефлектира в компонента „неразпределена печалба”.

Ръководството на Групата е на мнение, че посоченият по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансова структура на валутните активи и пасиви отразява обичайната валутна чувствителност на Групата през годината.

Ценови риск

Дружествата от Групата са изложени на ценови риск за материални запаси от три основни фактора:

а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините, материалите, доколкото значителна част от използваните суровини са от внос и заемат съществен дял от разходите за производство;

б) евентуално нарастване на доставните цени на стоките; и

в) нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, намираща отражение и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние ръководството на Групата прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

Групата е изложена на значителен ценови риск и по отношение на притежаваните от нея акции, класифицирани като инвестиции на разположение и за продажба, най-вече чрез дружеството-майка. За целта неговото ръководство следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Допълнително, към настоящия етап, ръководството е взело решение за редуциране на

операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността в условията на криза.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

В своята търговска практика Групата е прилагала различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски работи.

Групата работи с контрагенти с история на взаимоотношенията на основните си пазари, като си партнира с голям брой български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с държавните болнични заведения също изисква политика на отложени плащания. Налице е концентрация на значителен кредитен риск в този тип контрагенти, които формират 39% от търговските вземания на Групата (31.12.2015 г.: 44%). Той се минимизира чрез въведени процедури за подбор и текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на тези търговски партньори. При просрочване на вземанията от тези контрагенти Групата е определила срок от 30 дни, след който започва действия по събиране на вземанията. За *клиенти - болнични заведения* започва начисляване на лихви за забава при просрочие от 30 дни спрямо датата, на която изтича кредитния период и при положение, че просрочията не бъдат погасени, след още 30 дни прави среща с ръководството с цел подписване на спогодба за разсрочване, а при неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на дело. За *клиенти-аптеки* при просрочие от 5 дни спрямо датата, на която изтича кредитният период се спират последващите продажби към тях на отложено плащане, а ако просрочията не бъдат погасени до 45-тия ден, се спират всички продажби и се водят преговори за сключване на спогодба и при неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на дело.

Отсрочени плащания (продажби на кредит) за други контрагенти се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с Групата, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Кредитната политика на Групата предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащане.

Анализът, който извършва Групата, включва, но не се ограничава с посещение на обекта на клиента, а също и събиране на информация за месечните обороти, както и се изисква в някои от случаите издаване на запис на заповед в полза на дружество от Групата в размер на 130% - 135% от отпуснатия кредит. Тези лимити се преглеждат на месечна база. Клиенти, които не могат да покрият критериите за кредитоспособност, могат да извършват покупки срещу заплащане в брой.

Към 31.12.2016 г. Групата няма концентрация в търговски вземания от един контрагент, превишаваща 10 % от общата сума на търговските вземания, представена в консолидирания отчет за финансовото състояние (31.12.2015 г.: има).

Концентрацията на първите пет клиента в търговските вземания на Групата е както следва:

	<i>31.12.2016 % кредитна експозиция спрямо общата сума на търговските вземания</i>		<i>31.12.2015 % кредитна експозиция спрямо общата сума на търговските вземания</i>	
	<i>BGN'000</i>	<i>%</i>	<i>BGN'000</i>	<i>%</i>
Клиент 1	16,751	8%	16,786	8%
Клиент 2	13,792	7%	20,638	10%
Клиент 3	7,934	4%	12,740	6%
Клиент 4	6,947	3%	6,675	3%
Клиент 5	6,232	3%	6,010	3%

Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния, финансовия и търговския директор на дружеството-майка и респективно от ръководствата на дъщерните дружества. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара и потребностите на Групата. Групата има разработена политика и процедури за оценка на кредитоспособността на своите контрагенти и определяне на кредитен рейтинг и кредитни лимити по групи клиенти. Ръководството на Групата текущо наблюдава и регулира, формиращата се концентрация на вземания по клиенти и контрагенти общо за Групата.

Паричните средства в Групата и разплащателните операции са съсредоточени основно в различни първокласни банки. При разпределението на паричните потоци между тях ръководството на дружеството-майка и на дъщерните предприятия се съобразяват с редица фактори, между които размерите на капитала, сигурността, ликвидността, кредитния потенциал и рейтинг на банката и др.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Групата генерира и поддържа значителен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за Групата е основната стопанска дейност на дружествата от нея, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. С цел изолиране евентуалния общ ликвиден риск, Групата работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на матуритетите на активите и пасивите, контрол върху изходящите парични потоци и осигуряване на текущо им балансиране спрямо входящите, вкл. предоговаряне на падежите и оптимизиране структурата на дълговете, увеличаване и вътрешно реструктуриране на собствено генерирани средства и тяхното инвестиране.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на Групата, класифицирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на консолидирания отчет. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

Матуритетен анализ

31 декември 2016 г.

	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 до 2 г	от 2 до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	37,135	14,702	59,642	71,405	9,453	18,429	-	210,766
Други заеми и задължения	60,009	41,989	11,257	1,488	1,130	1,385	-	117,258
Общо пасиви	97,144	56,691	70,899	72,893	10,583	19,814	-	328,024

31 декември 2015 г.

	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 до 2 г	от 2 до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	27,768	20,866	31,504	131,994	13,479	24,367	2,409	252,387
Други заеми и задължения	40,430	42,271	9,786	1,415	622	1,180	-	95,704
Общо пасиви	68,198	63,137	41,290	133,409	14,101	25,547	2,409	348,091

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на Групата лихвоносните активи са: парични средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства от Групата под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на Групата в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците и структурата на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност се поддържат в благоприятен размер за дружествата от Групата. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководствата на дружествата от Групата, заедно с това на дружеството-майка, текущо наблюдават и анализират експозицията на съответното дружество спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За всяка симулация, едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

<i>Лихвен анализ</i>	<i>безлихвени</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>Общо</i>
<i>31 декември 2016 г.</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	5,721	-	-	5,721
Финансови активи на разположение за продажба през печалбата	316	-	-	316
Кредити и вземания, в т.ч.:	212,141	7,590	50,889	270,620
<i>Вземания и заеми</i>	<i>205,994</i>	<i>15</i>	<i>42,272</i>	<i>248,281</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>6,147</i>	<i>7,575</i>	<i>8,617</i>	<i>22,339</i>
Общо финансови активи	218,178	7,590	50,889	276,657
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	-	174,982	31,262	206,244
Други заеми и задължения	94,272	23,341	394	118,007
Общо финансови пасиви	94,272	198,323	31,656	324,251

<i>Лихвен анализ</i>	<i>безлихвени</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>Общо</i>
<i>31 декември 2015 г.</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	7,424	-	-	7,424
Финансови активи на разположение за продажба през печалбата	314	-	-	314
Кредити и вземания, в т.ч.:	200,803	7,568	76,620	284,991
<i>Вземания и заеми</i>	<i>190,953</i>	<i>15</i>	<i>70,909</i>	<i>261,877</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>9,850</i>	<i>7,553</i>	<i>5,711</i>	<i>23,114</i>
Общо финансови активи	208,541	7,568	76,620	292,729
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	988	233,288	10,169	244,445
Други заеми и задължения	91,716	2,729	499	94,944
Общо финансови пасиви	92,704	236,017	10,668	339,389

Таблицата по-долу показва чувствителността на Групата при възможни промени с 0,5% в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и респективно върху собствения капитал.

Увеличение/намаление на лихвения процент

Ефект върху финансовия резултат и собствения капитал след облагане печалба/(загуба)

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Увеличение	(945)	(1,114)
Намаление	945	1,114

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Групата цели да създаде и поддържа възможности тя да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в нейния бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала. Аналогичен подход се прилага и на ниво индивидуално дружество от Групата по отношение на неговата капиталова структура и финансиране.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в консолидирания отчет за финансовото състояние и паричните средства и паричните еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал (вкл. неконтролиращото участие) и нетния дългов капитал. Характерното и за двата представени периода е, че Групата финансира дейността си както от собствените си генерирани печалби, така и като поддържа определено ниво на търговски и други краткосрочни задължения и заеми (банкови, търговски). През 2016 г. стратегията на ръководството на дружеството - майка е да се поддържа съотношение в рамките на 25-35% на ниво „група“ (2015 г.: 25-35%).

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала:

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN'000	BGN'000
Общо дългов капитал, в т.ч:	229,963	247,470
<i>Заеми от банки</i>	206,244	244,445
<i>Заеми и задължения по финансов лизинг и факторинг</i>	23,719	3,025
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(22,339)	(23,114)
Нетен дългов капитал	207,624	224,356
Общо собствен капитал, принадлежащ на групата	491,223	457,640
Общо капитал, принадлежащ на групата	698,847	681,996
Съотношение на задлъжнялост	0.30	0.33

Показаните задължения в таблицата по-горе са оповестени в *Приложения № 29, № 32, №34 и №37*.

Справедливи стойности

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и банковите депозити, Групата очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респективно погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голяма част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в консолидирания отчет за финансово състояние на база пазарна стойност (предоставени банкови

депозити, инвестиции в ценни книжа, кредити с променлив лихвен процент) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Исключение от това правило са част от инвестициите в други дружества като малцинствено участие, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което е прието те да се представят по цена на придобиване (себестойност). При вземанията и заемите с фиксиран лихвен процент прилаганата методика за неговото определяне използва като отправна точка за изчисленията текущите наблюдения на Групата по отношение на пазарните лихвени равнища.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар, със стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството-майка счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

44. ПРИДОБИВАНИЯ И УВЕЛИЧЕНИЯ НА УЧАСТИЯ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

44.1 Придобиване на дъщерни дружества

През 2016 г. Групата, чрез дъщерното си дружество Софарма Трейдинг АД, е учредила следните дружества чрез вноска за 100% дялово участие в капитала на дружествата:

	дата на придобиване	ефективен % участие	Стойност на вноската в капитала BGN '000
<i>Чрез Софармаси ЕООД (дъщерно на Софарма Трейдинг АД)</i>			
Софармаси 4 ЕООД	29.02.2016	72.58%	5
Софармаси 5 ЕООД	01.03.2016	72.58%	5

През 2016 г. Групата е придобила следните нови дъщерни дружества:

	дата на придобиване	% участие	придобити нетни активи по справедлива стойност BGN '000
Вета Фарма АД	11.11.2016	68.05%	9,469
<i>Чрез дъщерното си дружество Бриз СИА</i>			
ООО Мобиллайн	16.02.2016	48.14%	1,209
ОДО Салюслайн	18.11.2016	48.74%	3,306

През 2015 г. Групата, чрез Софарма Трейдинг АД, е учредила следните дружества чрез вноска за 100% дялово участие в капитала на дружествата.

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

	дата на придобиване	ефективен % участие	Стойност на вноската в капитала <i>BGN '000</i>
<i>Чрез Софарма Трейдинг АД</i>			
Софармаси ЕООД	19.01.2015	72.13%	2,105
Софарма Трейдинг д.о.о. Белград	05.06.2015	72.13%	579*
<i>Чрез Софармаси ЕООД (дъщерно на Софарма Трейдинг АД)</i>			
Софармаси 2 ЕООД	05.06.2015	72.13%	355
Софармаси 3 ЕООД	02.12.2015	72.13%	350

*400 х.лв са преведен, но регистриран през 2016 г. капитал.

През 2015 г. Групата е придобила следните нови дъщерни дружества:

	дата на придобиване	% участие	придобити нетни активи по справедлива стойност <i>BGN '000</i>
Медика АД, в т.ч. Медика Здраве ЕООД	26.10.2015	66.72%	32,216
<i>Чрез Софарма Трейдинг АД</i>			
Фарма Онлайн ЕООД	03.12.2015	72.13%	541
<i>Чрез Бриз ООД</i>			
ООО Данафарм	28.02.2015	48.14%	596
ООО Галенафарм	28.02.2015	48.14%	1,366
ОДО Меджел	28.02.2015	48.14%	580
ОДО Аленфарм-плюс	30.06.2015	48.14%	3,631
ООО Фарматея	30.11.2015	33.73%	757

Предметът на дейност на придобитите дъщерни дружества е оповестен в Приложение 1. Балансовите и справедливите стойности на нетните активи при придобиване на новите дъщерни дружества (Приложение № 2.3.2) са представени по-долу:

През 2016 година:

	<i>справедлива стойност BGN'000</i>	<i>балансова стойност BGN'000</i>
Имоти, машини и съоръжения (Приложение № 16)	4,788	4,786
Нематериални активи (Приложение № 17)	10,647	4
Материални запаси	1,536	1,536
Други вземания и активи	1,329	1,329
Парични средства и парични еквиваленти	439	439
Заеми	(1,328)	(1,328)
Търговски задължения	(670)	(670)
Други текущи задължения	(2,757)	(1,215)
Общо нетни активи	13,984	4,881

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

	Общо нетни активи по:		Неконтро- лиращо участие	Дял на неконтролиращо участие		Придобити нетни активи от Групата	
	справедлива стойност	балансова стойност		справедлива стойност	балансова стойност	справедлива стойност	балансова стойност
	BGN'000	BGN'000		%	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Вета Фарма АД	9,469	4,595	32%	3,025	1,468	6,444	3,127
ООО Мобиллайн	1,209	117	51%	617	60	592	57
ОДО Салюслайн	3,306	169	51%	1,695	87	1,611	82
	13,984	4,881		5,337	1,615	8,647	3,266

През 2015 година:

	<i>справедлива стойност BGN'000</i>	<i>балансова стойност BGN'000</i>
Имоти, машини и съоръжения (Приложение № 16)	17,461	16,703
Нематериални активи (Приложение № 17)	11,929	448
Материални запаси	8,711	8,711
Други вземания и активи	11,700	11,700
Парични средства и парични еквиваленти	1,695	1,695
Заеми	(5,319)	(5,318)
Търговски задължения	(2,258)	(2,258)
Други текущи задължения	(4,232)	(2,412)
Общо нетни активи	39,687	29,269

	Общо нетни активи по:		Неконтро- лиращо участие	Дял на неконтролиращо участие		Придобити нетни активи от Групата	
	справедлива стойност	балансова стойност		справедлива стойност	балансова стойност	справедлива стойност	балансова стойност
	BGN'000	BGN'000		%	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Медика АД, в т.ч. Медика							
Здраве ЕООД Фарма	32,216	28,402	33%	10,631	9,373	21,585	19,029
Онлайн ЕООД ООО	541	2	28%	151	1	390	1
Данафарм ООО	596	39	52%	309	20	287	19
Галенафарм ОДО Меджел	1,366	134	52%	708	69	658	65
ОДО	580	69	52%	301	36	279	33
Аленфарм-плюс ООО	3,631	547	52%	1,883	284	1,748	263
Фарматея	757	76	66%	502	50	255	26
	39,687	29,269		14,485	9,833	25,202	19,436

Цената на инвестицията при придобиването на дъщерните дружества и възникналата репутацията към датите на операцията по придобиване на контрол от самото дружество-майка са следните:

През 2016 година:

Групата, чрез Софарма Трейдинг АД, е учредила дружествата Софармаси 4 ЕООД с капитал 5 х.лв. и Софармаси 5 ЕООД с капитал 5 х.лв.

Също така, Групата има и следните покупки на дъщерни дружества:

Цена на придобиване	Вега Фарма АД	ООО Мобиллайн	ОДО Салослайн	Общо
	България BGN'000	Беларус BGN'000	Беларус BGN'000	
Трансфер от асоциирани дружества	-	514	1,023	1,537
Участия до датата на придобиване на контрол	-	-	(12)	(12)
Оценка до справедлива стойност на предишните участия до датата на придобиване на контрол	-	(108)	(19)	(127)
Платени суми в текущ период	6,549	-	-	6,549
Начислени суми в текущ период	-	709	2,137	2,846
Дял на неконтролиращо участие в инвестицията при индиректно придобиване	-	(686)	(1,767)	(2,453)
Общо цена на придобиване	6,549	429	1,362	8,340
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	(6,443)	(583)	(1,449)	(8,475)
Репутация	106	-	-	106
Печалба от придобиване	-	(154)	(87)	(241)

През 2015 година:

Групата, чрез Софарма Трейдинг АД, в внесла дял от капитала на Софарма ЕООД – 2,105 х.лв., Софармаси 2 ЕООД – 355 х.лв., Софармаси 3 ЕООД – 350 х.лв., Софарма Трейдинг Д.о.о. Белград – 579 х.лв.

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

Също така, Групата има и следните покупки на дъщерни дружества:

Цена на придобиване	Медика АД, в т.ч. Медика Здраве ЕООД	Фарма Онлайн ЕООД	ООО Данафарм	ООО Галенафарм	ОДО Меджел	ОДО Аленфарм-плюс	ООО Фарматая	Общо
	България	България	Беларус	Беларус	Беларус	Беларус	Беларус	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Трансфер от асоциирани дружества	7,672	-	-	-	-	-	-	7,672
Трансфер от инвестиции на разположение и за продажба	-	-	39	86	31	207	-	363
Участия до датата на придобиване на контрол	4,545	-	-	-	-	1,545	-	6,090
Оценка до справедлива стойност на предишните участия до датата на придобиване на контрол	(884)	-	21	51	27	(344)	-	(1,129)
Платени суми в текущ период	10,839	420	761	1,686	620	2,396	755	17,477
Условно плащане	-	180	-	-	-	-	-	180
Дял на неконтролиращо участие в инвестицията при индиректно придобиване	-	-	(386)	(857)	(318)	(2,040)	(256)	(3,857)
Общо цена на придобиване	22,172	600	435	966	360	1,764	499	26,796
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	(21,495)	(541)	(287)	(658)	(279)	(1,748)	(255)	(25,263)
Репутация	677	59	148	308	81	16	244	1,533

Изходящите парични потоци от придобиване на контрол са както следва:

През 2016 година:

Парични потоци при придобиване на контрол

Цена на придобиване	Вета Фарма АД	ООО Мобиллайн	ОДО Салюслайн	Общо
	България	Беларус	Беларус	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Платена с парични средства	6,549	-	-	6,549
Парични средства и парични еквиваленти в придобитите дружества	(400)	(21)	(18)	(439)
Изходящ паричен поток при придобиване на контрол, нетно	6,149	(21)	(18)	6,110

През 2015 година:

Парични потоци при придобиване на контрол

Цена на придобиване	Медика АД, в т.ч. Медика Здраве ЕООД	Фарма Онлайн ЕООД	ООО Данафарм	ООО Галенафарм	ОДО Меджел	ОДО Аленфарм-плюс	ООО Фарматея	Общо
	България	България	Беларус	Беларус	Беларус	Беларус	Беларус	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	
Платена с парични средства	10,839	420	726	1,608	592	2,396	755	17,336
Парични средства и парични еквиваленти в придобитите дружества	(1,543)	(28)	(4)	(35)	(12)	(58)	(52)	(1,732)
Изходящ паричен поток при придобиване на контрол, нетно	9,296	392	722	1,573	580	2,338	703	15,604

44.2 Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)

Групата е извършила операции по покупка на допълнителни дялове от неконтролиращото участие.

През 2016 г. Групата е придобила следните дялове:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	дата на сделка	% промяна участие	придобити нетни активи BGN '000
Фармалогистика АД	08.12.2016 г.	6.56%	293
Медика АД	30.06.2016 г.	31.24%	10,348
Софарма Трейдинг АД	22.12.2016 г.	0.46%	321
Момина крепост АД	10.08.2016 г.	0.76%	38
ОДО Аленфарм плюс	02.06.2016 г.	0.79%	8
ООО Мобиллайн	02.06.2016 г.	0.79%	11
ОДО Меджел	02.06.2016 г.	0.79%	3
ООО Галенафарм	02.06.2016 г.	0.79%	8
ООО Данафарм	02.06.2016 г.	0.79%	5
ООО Табина	31.08.2016 г.	3.97%	(10)
СООО Бризфарм	24.02.2016 г.	6.85%	36
СООО Брититрейд	02.06.2016 г.	1.50%	(13)
ОДО СалюсЛайн	27.12.2016 г.	4.89%	166
ОДО БелАгроМед	13.10.2016 г.	12.70%	29
ОДО Вестфарм	10.11.2016 г.	0.13%	1
Фито Палаузово АД	13.10.2016 г.	45.01%	47
Унифарм АД	05.12.2016 г.	26.00%	6,352
			17,643

През 2015 г. Групата придобива следните дялове:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	дата на сделка	% промяна участие	придобити нетни активи BGN '000
Момина крепост АД	31.10.2015 г.	39.45%	1,883
Софарма Трейдинг АД	28.02.2015 г.	0.30%	193
Фармалогистика АД	31.12.2015 г.	1.83%	79
ООО Фармацевт плюс	02.10.2015 г.	9.25%	65
ОДО Алеан	16.04.2015 г.	17.86%	37
Унифарм АД	31.12.2015 г.	0.14%	32
ОДО Вестфарм	23.03.2015 г.	3.31%	24
Фитопалаузово АД	31.12.2015 г.	47.51%	13
ОДО БелАгроМед	13.03.2015 г.	3.31%	9
СООО Бризфарм	31.12.2015 г.	0.39%	1
			2,336

Цената на придобиване на закупените допълнителни дялове през 2016 г., ефектите и изходящите парични потоци по тези операции, са както следва:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	Общо BGN'000
Цена на придобиване	
Платена с парични средства	21,946
Индиレクトно придобиване през дъщерно дружество	26
Дял на неконтролиращо участие при индиレクトно придобиване	(2,557)
Обща цена на придобиване	19,415
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	(17,643)
Ефекти, поети от Групата за сметка на груповия резерв – „натрупана печалба”	1,772
Изходящ паричен поток при увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	21,946

Цената на придобиване на закупените допълнителни дялове през 2015 г., ефектите и изходящите парични потоци по тези операции, са както следва:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	Общо BGN'000
Цена на придобиване	
Платена с парични средства	2,940
Индиレクトно придобиване през дъщерно дружество	827
Дял на неконтролиращо участие при индиレクトно придобиване	(233)
Обща цена на придобиване	3,534
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	(2,336)
Ефекти, поети от Групата за сметка на груповия резерв – „натрупана печалба”	1,198
Изходящ паричен поток при увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	2,940

45. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА И НАМАЛЕНИЯ НА УЧАСТИЯТА В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

45.1 Пълно освобождаване от дъщерни и съвместни дружества

През 2016 г. Групата е отчела освобождаване на участието си в следните дъщерни дружества:

Дружество	Дата на продажба	Ефективен % участие освободен
Иванчич и синове Д.о.о.	08.05.2016	51.00%
ООО НПК Биотест	05.12.2016	46.29%

Медика Болканс S.R.L. е прекратено чрез ликвидация на 24.03.2016 г.

През 2015 г. Групата е отчела освобождаване на участието си в следните дъщерни дружества:

Дружество	Дата на продажба	Ефективен % участие освободен	Ефективен % участие задържан
Екстаб Корпорейшън, САЩ	14.05.2015 г.	75.00%	5.00%
Екстаб Фарма Лимитид, Великобритания	14.05.2015 г.	75.00%	5.00%

Нетните активи на освободените дружества са представени както следва:

Освобождаване със загуба на контрол

Дата на освобождаване от участие	31.12.2016 BGN'000	31.12.2015 BGN'000
Имоти, машини и съоръжения (Приложение № 16)	6,691	-
Нематериални активи (Приложение № 17)	564	-
Материални запаси	3,723	-
Други вземания и активи	2,022	96
Парични средства и парични еквиваленти	5,243	10
Пасиви по отсрочени данъци	(141)	
Търговски задължения	(4,259)	(21)
Други задължения и пасиви	(1,973)	(571)
Нетни активи	11,870	(486)

Финансовият резултат от освобождаването на дъщерни дружества е както следва:

	2016	2015
	BGN'000	BGN'000
Получени парични средства	25,717	3,285
Дял на НКУ в получените парични средства	(1,610)	
Вземане	-	3,258
Справедлива стойност на задържаното участие	-	290
	24,107	6,833
Намалено с:		
Отписани нетни активи	(11,870)	486
Репутация	(861)	-
Дял на неконтролиращото участие	5,400	(97)
Резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности	(2,157)	-
Печалба от освобождаване на дъщерни дружества	14,619	7,222
Нетни парични потоци от освобождаване на дъщерно дружество		
Получени парични средства	25,717	3285
Намалено с:		
Парични средства на освободените дружества	(5,233)	(10)
Нетни парични потоци от освобождаване на дъщерни дружества	20,484	3,275

45.2 Намаление на участия (продажби на неконтролиращо участие)

През 2016 година:

Дружество	дата на сделка	% промяна участие	продадени нетни активи
ОДО Алеан, Беларус	31.12.2016	1.85%	(9)
ООО Фарматея, Беларус	31.12.2016	11.34%	(99)
			(108)

Намаления на участия

(продажби на неконтролиращо участие)

Приходи от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества за Групата

188

Балансова стойност на нетните активи към дата на частичното освобождаване на дялове от дъщерни дружества

(108)

Ефекти за Групата

80

Входящ паричен поток от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества

11

През 2015 година:

Намаления на участия (продажби на неконтролиращо участие)	дата на сделка	% промяна участие	продадени нетни активи <i>BGN '000</i>
Софарма Трейдинг АД	31.12.2015 г.	0.06%	(39)
СООО Брититрейд	31.12.2015 г.	13.23%	650
			611

Намаления на участия (продажби на неконтролиращо участие)	Общо <i>BGN'000</i>
Приходи от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества за Групата <i>в т.ч. авансово преведена сума в предходен период</i>	489 325
Балансова стойност на нетните активи към дата на частичното освобождаване на дялове от дъщерни дружества	611
Ефекти за Групата	1,100
Входящ паричен поток от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества	114

46. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица	Вид на свързаност	Период на свързаност
Телекомплект Инвест АД	Дружество - основен акционер	2016 г. 2015 г.
Донев Инвестмънтс АД	Дружество - основен акционер	2016 г. 2015 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество свързано чрез основен акционер	2016 г. 2015 г.
Софпринт груп АД	Дружество свързано чрез основен акционер	2016 г. 2015 г.
Елфарма АД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2016 г. 2015 г.
Телсо АД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2016 г. 2015 г.
Телекомплект АД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2016 г. 2015 г.
ДОХ група	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	до 20.12.2016 г. 2015 г.

Асоциираните и съвместните дружества са оповестени в Приложение 1.

Сделките със свързани лица са както следва:

<i>Доставки от свързани лица:</i>	2016 <i>BGN '000</i>	2015 <i>BGN '000</i>
<i>Доставки на материални запаси от:</i>		
Дружества, свързани чрез основен акционер	6,870	8,577
Асоциирани дружества	983	567
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	101	373
Общо	7,954	9,517

Доставки на услуги от:

Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	3,368	3,349
Дружества свързани чрез основен акционер	2,656	2,619
Дружества основни акционери	266	228
Асоциирани дружества	248	-
Съвместни дружества	143	-
	6,681	6,196

Доставка на дълготрайни материални активи от:

Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	74	20
Дружества свързани чрез основен акционер	2	-
Асоциирани дружества	1	-
	77	20

Доставки за придобиване на дълготрайни активи:

Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	4,869	7,000
	4,869	7,000

Придобити инвестиции от:

Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	4,933	-
---	--------------	---

Начислени дивиденди на:

Дружества основни акционери	4,227	-
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	1,704	-
Ключов управленски персонал	15	-
	5,946	-
	30,460	22,733

Продажби на свързани лица

2016 **2015**
BGN '000 **BGN '000**

Продажби на материални запаси за:

Съвместни дружества	10,785	2,986
Асоциирани дружества	1,106	7,431
Дружества свързани чрез основен акционер	584	783
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	-	6,601
	12,475	17,801

Продажби на услуги за:

Асоциирани дружества	277	21
Дружества свързани чрез основен акционер	196	42
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	57	404
Дружества под общ индиректен контрол	-	133
	530	600

Други продажби за:

Асоциирани дружества	124	-
Дружества свързани чрез основен акционер	12	-
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	-	2
	<u>136</u>	<u>2</u>

Приходи от дивиденди от:

Дружества свързани чрез основен акционер	12	-
	<u>12</u>	<u>-</u>

Лихви по предоставени заеми:

Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	1,475	2,603
Асоциирани дружества	10	-
	<u>1,485</u>	<u>2,603</u>
	<u>14,638</u>	<u>21,006</u>

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в *Приложения № 21 и № 25*.

Съставът на ключовия управленски персонал на Групата включва оповестения в Приложение № 1 изпълнителен директор и членове на Съвета на директорите на дружеството-майка.

Възнагражденията и другите доходи на ключовия управленски персонал и на изпълнителните директори, членовете на Съвета на директорите и управителите на дъщерните дружества от Групата са в размер на 5,021 х.лв. (2015 г.: 4,771 х.лв.):

- текущи възнаграждения – 4,512 х.лв. (2015 г.: 4,300 х.лв.);
- тантиеми – 509 х.лв. (2015 г.: 471 х.лв.).

Възнагражденията и другите доходи на ключовия управленски персонал на дружеството – майка са в размер на 1,138 х.лв. (2015 г.: 1,154 х.лв.), в т.ч.:

- текущи възнаграждения – 884 х.лв. (2015 г.: 889 х.лв.);
- тантиеми – 254 х.лв. (2015 г.: 265 х.лв.).

47. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Таблицата по-долу представя групирането на дъщерните дружества според наличието или не на неконтролиращо участие (НКУ):

	31.12.2016	31.12.2015
	брой	Брой
Дъщерни дружества, изцяло притежавани от Групата	4	4
Дъщерни дружества със съществено неконтролиращо участие за Групата	7	10
Дъщерни дружества с несъществено неконтролиращо участие за Групата	28	23
	<u>39</u>	<u>37</u>

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

Таблицата по-долу представя информация за дела, които съществените неконтролиращи участия имат в дейността на Групата:

<i>Държава ирното дружество</i>	<i>Дял на НКУ в собствеността/Дял на правата на глас, държани от НКУ(ако е различен от дела на държаното участие в собствеността)</i>		<i>Печалба/ (загуба), разпределена за НКУ</i>		<i>НКУ</i>	
	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>България</i>						
Софарма Трейдинг АД	27.42	27.87	2,983	3,190	18,032	18,132
Унифарм АД	22.11	47.94	(67)	193	5,400	11,384
Медика АД		33.28		97		10,793
Фармалогистика АД		21.63		(39)		935
Момина крепост АД		7.22		(12)		345
Вета Фарма АД	31.95	-	(17)	-	3,008	-
			<u>2,899</u>	<u>3,429</u>	<u>26,440</u>	<u>41,589</u>
<i>Латвия</i>						
СИА Бриз	33.,87	33.87	330	300	13,131	12,829
<i>Сърбия</i>						
Иванчич и синове Д.о.о.		49.00		1,384		5,280
<i>Беларус</i>						
ОДО Аленфарм-плюс		51.86		(328)		1,275
ОДО Салюс Лайн	51.26		11		1,738	
ООО Фармацевт плюс	57.,02		488		923	
ООО НПК Биотест		53.71		(55)		830
СООО Брититрейд	47.10	48.09	1,524	(2,969)	(665)	(2,367)
			<u>2,023</u>	<u>(3,352)</u>	<u>1,996</u>	<u>(262)</u>
Несъществени НКУ			(1,317)	(812)	6,954	6,269
Общо			<u>3,935</u>	<u>949</u>	<u>48,521</u>	<u>65,705</u>

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация за дъщерните дружества, в които има съществени неконтролиращи дялови участия за Групата. Сумите в таблицата са преди елиминирването на вътрешногруповите разчети и операции и след направени корекции, отразяващи разлики в груповата счетоводна политика и счетоводната база, както и ефектите от оценките на активите и пасивите по справедлива стойност към датата на придобиване.

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 година

<i>Финансови показатели</i>	<i>Софарма Трейдинг АД</i>	<i>Унифарм АД</i>	<i>Бриз ООД</i>	<i>Вета Фарма АД</i>	<i>ООО Фармацевт плюс</i>	<i>ОДО Салюс Лайн</i>	<i>Брититрейд СООО</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Обобщен отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015 г.</i>							
Текущи активи	245,437	8,503	29,818	2,069	12,397	1,199	32,571
Нетекущи активи	34,419	19,376	33,770	9,996	2,286	3,953	14,329
Текущи задължения	(210,757)	(1,826)	(24,425)	(1,450)	(12,953)	(1,064)	(47,167)
Нетекущи задължения	(3,336)	(1,628)	(394)	(1,201)	(111)	(697)	(1,144)
Собствен капитал, отнасящ се към:	65,763	24,425	38,769	9,414	1,619	3,391	(1,411)
<i>Притежателите на собствения капитал на дружеството – майка</i>	<i>47,731</i>	<i>19,025</i>	<i>25,638</i>	<i>6,406</i>	<i>696</i>	<i>1,653</i>	<i>(746)</i>
<i>Неконтролиращо участие</i>	<i>18,032</i>	<i>5,400</i>	<i>13,131</i>	<i>3,008</i>	<i>923</i>	<i>1,738</i>	<i>(665)</i>
<i>Обобщен отчет за всеобхватния доход за годината, завършваща на 31 декември 2016г.</i>							
Приходи	613,130	17,185	30,691	474	32,345	477	56,990
Нетна печалба за годината, отнасяща се към:	10,872	(301)	974	(54)	856	22	3,236
<i>Притежателите на собствения капитал на дружеството – майка</i>	<i>7,891</i>	<i>(234)</i>	<i>644</i>	<i>(37)</i>	<i>368</i>	<i>11</i>	<i>1,712</i>
<i>Неконтролиращо участие</i>	<i>2,981</i>	<i>(67)</i>	<i>330</i>	<i>(17)</i>	<i>488</i>	<i>11</i>	<i>1,524</i>
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се към:	10,584	1,579	974	(54)	856	22	3,236
<i>Притежателите на собствения капитал на дружеството – майка</i>	<i>7,682</i>	<i>1,230</i>	<i>644</i>	<i>(37)</i>	<i>368</i>	<i>11</i>	<i>1,712</i>
<i>Неконтролиращо участие</i>	<i>2,902</i>	<i>349</i>	<i>330</i>	<i>(17)</i>	<i>488</i>	<i>11</i>	<i>1,524</i>
Дивиденди изплатени на неконтролиращите участия	(2,733)	(423)	(28)				
<i>Обобщен отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2016 г.</i>							
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	(90,775)	2,546	(5,309)	(158)	(2,232)	184	(11,667)
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционната дейност	(5,292)	(1,557)	6,535	(25)	(1,004)	(2)	(5,262)
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансовата дейност	93,621	(971)	(1,335)	136	3,550	(149)	17,365
Ефект от преизчисления на дъщерни дружества в чужбина и свръхинфлационни икономики					21	2	34
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	(2,446)	18	(109)	(47)	335	35	470
<i>Обобщен отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2015 г.</i>							
<i>Финансови показатели</i>	<i>Софарма Трейдинг АД</i>	<i>Унифарм АД</i>	<i>Бриз ООД</i>	<i>Вета Фарма АД</i>	<i>ООО Фармацевт плюс</i>	<i>ОДО Салюс Лайн</i>	<i>Брититрейд СООО</i>
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	22,462	2,412	1,240		868		4,928
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционната дейност	(6,729)	(1,164)	(1,410)		(535)		(9,246)
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансовата дейност	(13,576)	(1,196)	239		(611)		4,273
Ефект от преизчисления на дъщерни дружества в чужбина и свръхинфлационни икономики	-	-	-		(200)		(29)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	2,157	52	69		(478)		(74)

48. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

На 05.01.2017 г. в САЩ е обявено споразумение за сливане между Ачийв лайф сайънс Инк - дружество, в което Софарма АД притежава 4.7% от капитала (*Приложение № 20*) и Онко Дженекс Фармасютикълс Инк. Споразумението е внесено за разглеждане в Комисията за ценни книжа и борси (SEC). След нейното одобрение комбинираното дружество ще се преименува на Ачийв лайф сайънсис Инк и ще бъде публично и вписвано за търговия в NASDAQ, като по този начин ще има улеснен достъп до капитал, в случай че е необходим допълнителен такъв, за целите на получаване на одобрение за продажба на Табекс в САЩ от Агенцията за храни и лекарства (FDA). В резултат на цитираните по – горе действия Софарма АД ще притежава 423,000 броя акции (3,525%) от капитала на Ачийв лайф сайансис Инк.

На 31.01.2017 г. е подписан договор за преобразуване чрез вливане между Софарма АД (приемащо дружество) и Медика АД (преобразуващо се дружество), с който се урежда начинът, по който ще се извърши преобразуването. Справедливата цена на акциите на участващите в преобразуването дружества е определена въз основа на общоприетите оценъчни методи, въз основа на които се формира съотношение на замяната от 0,9486. На 24.03.2017 г. е внесено за разглеждане в Комисията за финансов надзор (КФН) допълнително споразумение между Софарма АД (приемащо дружество) и Медика АД (преобразуващо се дружество) и актуализирани обосновки на справедливите цени на двете дружества в съответствие с указанията на КФН. Срещу всяка една своя акция от Медика АД всеки акционер на дружеството на основание чл. 261б, ап. 1 от Търговския закон ще придобие 0,8831 акции от капитала на Софарма АД. Всички останали условия по преобразуването са определени в Договора за преобразуване. На 25.04.2017 г. е получено одобрението на Комисията за финансов надзор за преобразуване чрез вливане на Медика АД в Софарма АД (*Приложение № 16*).

На 22.02.2017 г. е вписано заличаването на търговско дружество „Медика - Здраве“ ЕООД в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

На 15.03.2017 г. в Търговския регистър е вписано „Софармаси 7“ ЕООД, ЕИК 204501313. Дружеството е с капитал 5000 лв., а едноличен собственик на капитала е дъщерното дружество на „Софарма Трейдинг“ АД – „Софармаси“ ЕООД. Предметът на дейност на „Софармаси 7“ ЕООД е търговия на дребно с лекарствени продукти.

На 04.04.2017 г. е сключен договор за продажба на участието на Групата чрез дъщерното дружество СИА Бриз, Латвия в размер на 50% в съвместното дружество ООО Виватон плюс, Беларус. Съгласно условията на договора сделката следва да бъде финализирана до 30 дни от датата на неговото сключване.

На 14.04.2017 г. Софарма АД придобива 51 % от капитала на RAP PHARMA INTERNATIONAL ООО, Молдова.

На 18.04.2017 г. Групата придобива допълнително 50% от дяловете в ЗАО Интерфарм, Беларус чрез дъщерното си дружество СООО Брититрейд, Беларус, в следствие на което придобива контрол върху дружеството.

На 24.04.2017 г. на Извънредно Общо събрание на акционерите на дружеството-майка е взето решение Софарма АД да встъпи като съдлъжник по: а) договори за инвестиционни кредити между финансови институции и дъщерно дружество в размер на 12,000 х.евро и 16,000 х.лв. и б) договор за оборотен кредит между финансова институция и дъщерно дружество в размер на 14,000 х.лв. и да предостави собствени активи, като обезпечения под формата на ипотечи на недвижими имоти (земи и сгради) и особен залог на машини и съоръжения.

На 25.04.2017 г. Софарма АД внася за разглеждане в КФН коригиран проект на търгово предложение на основание чл. 149 ал. 6 от ЗППЦК за закупуване на всички акции на Унифарм АД от останалите акционери. Към датата на издаване на настоящия отчет Комисията за финансов надзор не е взела отношение по представения проект.